

T.C.
GAZ OSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ ve DENETİM YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

WEB TABANLI UZAKTAN ÖĞRETİM YÖNTEMİNİN OKUL
YÖNETİCİLERİNİN HİZMET ÇEŞİTLERİNDE
UYGULANABİLİRLİK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bahadır ÖZEN

TOKAT

Haziran, 2014

T.C.
GAZ OSMANPA A ÜN VERS TES
E T M B L MLER ENST T ÜSÜ
E T M B L MLER ANAB L M DALI
E T M YÖNET M ve DENET M YÜKSEK L SANS PROGRAMI

WEB TABANLI UZAKTAN Ö RET M YÖNTEM N N OKUL
YÖNET C LER N N H ZMET Ç E T MLER NDE
UYGULANAB L RL

YÜKSEK L SANS TEZ

Bahadır ÖZEN

Danı man: Yrd. Doç. Dr. Erdal KÜÇÜKER

TOKAT
Haziran, 2014

ETİK SÖZLEME

Bu belge ile bu tezdeki bütün bilgi toplama ve raporlama sürecinin Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna, Genel Akademik Kurallara ve Etik İlkelerine uygun olarak gerçekleştirildiğini; bu tez çalışmasını “intihali engelleme” programı ile taradığımı, bana ait olmayan tüm bilgi, düşünce ve bulgulara atıf yaptığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan eder, sorumlu olduğumu kabul ederim.

Tarih: 30/05/2014

Bahadır ÖZEN

İmza

WEB TABANLI UZAKTAN ÖĞRETİM YÖNETİMİNİN OKUL
YÖNETİCİLERİNİN HİZMETİÇİ EĞİTİMLERİNDE
UYGULANABİLİRLİĞİ

Tezin Kabul Edilis Tarihi: 30 / 05 / 2014

Jüri Üyeleri (Unvanı, Adı Soyadı)

Başkan: Doç. Dr. Gülşah BAŞOL

Üye: Yrd. Doç. Dr. Erdal KÜÇÜKER (Danışman)

Üye: Doç. Dr. Nail YILDIRIM

Üye: Yrd. Doç. Dr. Gülay ASLAN

Üye: Yrd. Doç. Dr. İbrahim ARPACI

İmzası

Bu tez, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun 09/05/2014 tarih ve 17/01 sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü: Doç. Dr. Recep KOÇAK

ÖN SÖZ

Bu çalı ma uzaktan ö retim yöntemi ele alınmı ve bu yöntemin okul yöneticilerine yönelik hizmetiçi e itim faaliyetlerinde kullanılması üzerine deneysel bir çalı ma yapılmı tır.

Teknolojinin geli iminden kendi payına dü eni almakta olan e itim bilimleri, ba arılı bir e itim ve ö retimin gerçekleştirilmesi için uygulanacak yöntem ve teknikleri sürekli yenilemekte, geçmi ten getirdi i tecrübeleri gelece e ta rken gelece in imkanları do rultusunda kendini güncellemektedir. E itimde kullanılan yöntem ve tekniklerin geli imine paralel olarak tasarlanan Uzaktan E itim Yöntemi, hızla hayatımıza girmi ve birçok üniversite, okul, çe itli e itim kurumları ve özel sektör gibi alanlarda vazgeçilmez bir yöntem olarak kullanılmaya ba lanmı tır. Günden güne eksiklerini tamamlayan bu yöntem artık ideal ö retim yöntemleri arasında kendine yer bulmaktadır.

Okul yöneticilerine yönelik planlanan hizmetiçi e itimlerde uzaktan ö retim yönteminin kullanılmasının avantaj sa layaca ı ö ngörüsüyle hazırlanan bu çalı ma, uzaktan ö retim yönteminin ba arısını ve kullanılabilirli ini bilimsel olarak ortaya koyabilmeyi amaçlamı tır.

Yapılan deneysel çalı manın her a aması dikkatle planlanmı ve ö zenle ile uygulanmı tır. Elde edilen sonuçların bilime bir parça da olsa katkı sa layaca ı dü üncesiyle çalı maya tarafsız olarak yakla ılmı ve elde edilen verilerin güvenilirli i en üst düzeyde tutulmaya çalı ılmı tır.

Hazırlanan bu tez, birçok ki i ve kurum tarafından sahiplenilerek kolektif bir çalı ma neticesinde ortaya çıkmı tır. Bu çalı manın bundan sonraki yapılacak olan çalı malara ı ık tutması dile iyle...

TE EKKÜR

Ara tırmanın hazırlanmasında destek ve yardımlarını esirgemeyen danışmanın Sayın Yard. Doç. Dr. Erdal KÜÇÜKER'e sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Ara tırmanın yürütülmesinde emeği geçen Hizmetiçi Eğitim Dairesi Başkanlığı, Bilgi İşlem ve Uzaktan Eğitim Şubesi Müdürü Sayın Bahtiyar TOLUNAY'a, dönemin Amasya İl Millî Eğitim Müdürü Gıyasettin TAŞ'a, dönemin Tokat İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı Niyazi ÇEVREK'e sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Ara tırmanın uygulama bölümlerinde görev alan ve emeğini esirgemeyen Sayın Doç. Dr. Nail YILDIRIM'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

"Eğitimde Değişim Yönetimi" isimli kitabının içeriğini, çalışmada kullanmamıza izin vererek katkı sağlayan Sayın Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Uzaktan Eğitim Sistemine içerik hazırlamamda gecesini gündüzüne katarak çalışırken de erli dostum Serkan KAYA'ya katkılarından dolayı sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Bu deneysel çalışmada örneklemimizi oluşturmuş Amasya ve Tokat illerinde görevli okul yöneticilerine ve ismini burada sayamadığım tüm çalışmaya arkadaşlarıma katkılarından dolayı sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Çetin geçen çalışma dönemimde, karlı tüm her zorlukta moral alarak sonsuz desteğini sunan sevgili eşi Fatma Zeynep ÖZEN'e ve bu süreçte kendisini ihmal etmediğim canım kızım Eyma ÖZEN'e bana katlandıkları için sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Fedakarlığıyla hayatıma yön veren annem Kadriye ÖZEN'e teşekkürlerimi sunarken bu çalışmayı kendisine ithaf ediyorum.

ÖZET

WEB TABANLI UZAKTAN Ö RETİM YÖNTEMİNİN OKUL YÖNETİCİLERİNİN
HİZMETİÇİ E İTİMLERİNDE UYGULANABİLİRLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ AMAÇLANMIŞTIR.

Özen, Bahadır

Yüksek Lisans, Eğitim Yönetimi Teftiş Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı

Eğitim Yönetimi ve Denetimi Tezli Yüksek Lisans Programı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Erdal Küçükler

Haziran 2014, xiv +146 sayfa

Bu araştırmada, web tabanlı uzaktan öğretim yönteminin okul yöneticilerinin hizmetçi eğitimlerinde uygulanabilirliğinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde araştırmada uzaktan ve yüz yüze öğretim yöntemlerinin karşılaştırılması yoluna gidilmiştir. Bu yönüyle araştırma, öntest-sontest kontrol gruplu yarı deneysel modelde desenlenmiş, deneysel işlemlerin gerçekleştirilmesi sürecinde tarama modeli de kullanılmıştır.

Araştırma, Amasya ve Tokat illerinde görev yapan okul yöneticileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Deney grubu (uzaktan öğretim yöntemi ile hizmetçi eğitim alan grup) Amasya, kontrol grubu (yüz yüze öğretim yöntemiyle hizmetçi eğitim alan grup) ise Tokat ilinden seçilmiştir. Hizmetçi eğitimin konusu (Değerlendirme Yönetimi) ve içeriği her iki grup için de aynı olmakla birlikte içeriğin sunumu, uzaktan öğretim yönteminde gerçekleştirilmiştir. Uzaktan öğretim yöntemi ile sunulan hizmetçi eğitim programı için web tabanlı bir öğrenme platformu hazırlanmıştır. Bu platform video dersler, yazılı ve sesli dokümanlar, tartışma odaları, kavram haritası ve uzman görüşü gibi bölümlerle zenginleştirilmiştir. Ayrıca katılımcıların internet erişiminin olmadığı yerlerde de eğitime devam edebilmeleri için eğitim DVD'si hazırlanmıştır. Örnek olay inceleme yöntemi ile eğitimin desteklenmesi amaçlanmıştır ve bunun için bir film izletilmiştir. Daha sonra bu film, bir uzman eliyle web konferans etkinliği ile tartışmaya açılmıştır. Hizmetçi eğitim, kontrol grubunda ise iki yarım günlük yüz yüze öğretim

yöntemiyle planlanmı ve uygulanmı tır. ki yöntemin kar ıla tırılması amacıyla her iki grupta da öntest ve sontest yapılmı tır.

Ara tırmanın deneysel çalı masını gerçekte tirebilmek ve okul yöneticilerinin hizmetiçi e itim ile ilgili dü üncelerini belirleyebilmek amacıyla deney öncesi ve sonrasında çe itli anketler uygulanmı tır. Bu anketler yoluyla her iki ildeki okul yöneticilerinin daha önce katıldıkları hizmetiçi e itim programları ile ilgili dü ünceleri, hangi alanlarda hizmetiçi e itime ihtiyaç duydukları, uzaktan ö retim yöntemi hakkındaki dü ünceleri ve uygulanan deneysel i lem ile ilgili de erlendirmeleri alınmı tır.

Öntest sontest puanlarının analizi sonucunda uzaktan ö retim yöntemi ile yüz yüze e itim yöntemi uygulanan iki grup arasında test puanları açısından anlamlı bir farklılık olmadı ı saptanmı tır. Bu çerçevede bir seferde çok sayıda ki iye ula ılabilmesi, katılımcıların i yerlerini terk etmeden programı izleyebilmeleri ve bu nedenlerle yüz yüze ö retim yöntemine göre maliyetinin daha dü ük olması söz konusu olan uzaktan ö retim yönteminin, okul yöneticilerinin hizmetiçi e itim programlarında kullanılmasının olumlu olabilece i sonucuna ula ılmı tır.

Bu çerçevede ara tırmanın son bölümünde, okul yöneticilerinin hizmetiçi e itimlerinde web tabanlı uzaktan ö retim yönteminin etkili bir e kilde uygulanabilmesine ili kin öneriler yapılmı ve bir model geli tirilmeye çalı ılmı tır.

Anahtar Kelimeler: Okul Yöneticilerinin Yeti tirilmesi, Hizmetiçi E itim, Uzaktan Ö retim, E-Ö renme, Web Tabanlı Uzaktan Ö retim

ABSTRACT

THE PRACTICABILITY OF WEB-BASED DISTANCE EDUCATION METHOD IN THE IN-SERVICE TRAINING OF THE SCHOOL ADMINISTRATORS

Özen, Bahadır

Master of Educational Administration, Supervision, Planning and Economy Department

Master's Degree in Educational Administration and Supervision Program

Thesis Advisor: Ass. Prof. Dr. Erdal Küçüker

June 2014, xiv +146 pages

In this research, it is aimed to evaluate the practicability of web-based distance education to the trainings of administrators. Within this aim, the distance education and face to face education have been combined in this research. This research has been formed in the model with pre-test and post-test control group and scanning model has been used in the process of experiments.

This research has been applied to the school administrators in Amasya and Tokat provinces. Test group (The group taking in-service training by the method of distance education) has been selected in Amasya and control group (The group taking in-service training by the method of face to face education) has been selected in Tokat. The subject of the in-service training (Change Management) and the context is same for both groups, but the presentation of the context is verified in distance education method. A web-based platform has been prepared for the in-service education program presented by the method of distance education. This platform has been enriched via video lessons, written and voice documents, discussion rooms, concept maps and learned opinions. Besides, a training DVD has been prepared for the participants in case there is no internet connection. It is aimed to support the training by case study and for this reason a movie has been watched. Later on this movie has been discussed in company with an expert in a web conference. On the other hand, in-service training has been planned and applied by the method of face to face education for two half day period in control

groups. Pre-tests and post-tests have been applied to both groups in order to compare both the methods.

Some kinds of questionnaires have been applied after and before the experiment in order to identify the ideas of the school administrators and carry out the experimental study of the research. By the help of these questionnaires, the ideas of the school administrators about in-service trainings, which in-service trainings they need and their evaluations about experimental study have been identified.

As a result of the analysis of the pre-tests and post-tests, it is determined that there is no remarkable difference between two groups in terms of test marks. In this framework, in in-service trainings of school administrators, the using of distance education method has been determined as favorable in terms of the possibility to reach a lot of people at once and low cost compared to face to face education.

At the ends of the research, suggestions have been made regarding to the application of the web based distance education method in in-service trainings of school administrators and a model has been studied to improve.

Key Words: The Education of School Administrators, In-service Training, Distance Education, Distance Teaching, E-learning, Web-based Distance Education

Ç NDEK LER

ET K SÖZLE ME.....	i
Jüri mza Sayfası.....	Hata! Yer i areti tanımlanmamı .
ÖN SÖZ.....	iii
TE EKKÜR.....	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vii
Ç NDEK LER	ix
Ç ZELGELER L STES	xii
RES MLER L STES	xv
BÖLÜM I.....	1
G R	1
Problem	1
Amaç	4
Önem	5
Sayılılar	6
Sınırlılıklar	6
Tanımlar	7
BÖLÜM II	8
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	8
İgili Alanyazın.....	8
Hizmetiçi E itim	8
Uzaktan E itim.....	11
İgili Ara tırmalar.....	12
BÖLÜM III	17
YÖNTEM	17
Ara tırma Modeli	17
Evren ve Örneklem	17
Verilerin Toplanması	22
Veri Toplama Araçlarının Geli tirilmesi.....	22
Veri Toplama Araçlarının Uygulanması	24
Deneyin Uygulanması	25
Verilerin Analizi ve Yorumlanması	41
Deney Öncesinde Toplanan Verilerin Analizi	41

Deney Esnasında Toplanan Verilerin Analizi	42
Deney Sonrasında Toplanan Verilerin Analizi.....	42
BÖLÜM IV.....	43
BULGULAR ve YORUM.....	43
Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itime li kin Görü leri.....	43
Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itimin Önemine li kin Görü leri	43
Okul Yöneticilerinin Daha Önce Katıldıkları Hizmetiçi E itim Faaliyetlerine li kin Görü leri.....	45
Okul Yöneticilerinin Katılmak stedikleri Hizmetiçi E itim Faaliyetlerine li kin Bulgular.....	51
Okul Yöneticilerinin Uzaktan E itime li kin Görü leri	61
Okul Yöneticilerinin Bilgisayar ve nternet Kullanım Becerilerine ve Alı kanlıklarına li kin Bulgular.....	67
Uzaktan ve Yüz yüze Hizmetiçi E itim Uygulamasına li kin Bulgular	74
Deney ve Kontrol Gruplarının Öntest ve Sontest Puanlarının Kar ıla tırılmasına li kin Bulgular	74
Deney ve Kontrol Gruplarının Sontest Puanlarının Kar ıla tırılmasına li kin Bulgular	75
Deneklerin Deney Sürecine li kin De erlendirmeleri	77
Yüz yüze E itim Yöntemiyle Hizmetiçi E itim Alan Grubun De erlendirmeleri .	77
Uzaktan E itim Yöntemiyle Hizmetiçi E itim Alan Grubun De erlendirmeleri ...	80
Yüz yüze E itim Uygulaması Esnasında Gözlem ve Söyle i Yoluyla Elde Edilen Veriler.....	84
Uzaktan E itim Uygulaması Sürecinde Gözlem, Söyle i ve Teknik Altyapı Elemanları Yoluyla Elde Edilen Veriler.....	85
BÖLÜM V	89
ÖZET, SONUÇ ve ÖNER LER	89
Özet	89
Sonuçlar.....	90
Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itim Hakkındaki Dü üncelerine li kin Sonuçlar	90
Okul Yöneticilerinin Uzaktan E itime ve Teknoloji Kullanım Becerilerine li kin Dü ünceleri.....	91
Uzaktan ve Yüz yüze Hizmetiçi E itime li kin Sonuçlar	91
Deney Sürecinin De erlendirilmesine li kin Sonuçlar	91
Öneriler	92
Uygulamaya Dönük Öneriler	92

Yeni Ara tırma Önerileri	94
KAYNAKÇA.....	95
EKLER.....	99
Ek 1. Ara tırmaya Katılan Okullar (Ara tırma Evreni).....	99
Ek 2. Ara tırma Evreni Anket Çalı ması	103
Ek 3. De i im Yönetimi Ön-Sontest Soruları	109
Ek 4. Hizmetiçi E itim Faaliyetleri De erlendirme Anketi	113
Ek 6. Deney ve Kontrol Gruplarının Öntest-Sontest Puanları Arasındaki Farkın Manidarlı ına li kin Kovaryans Analizi Çıktıları.....	119
Ek 7. Deney ve Kontrol Gruplarının Sontest Puanları Arasındaki Farkın Manidarlı ına li kin Kovaryans Analizi Çıktıları.....	121
Ek 8. UHEM Tanıtım Kitapçısı	126
Ek 9. UHEM Bro ür	137
Ek 10. Örnek Katılım Belgesi	139
Ek 11. Anket Uygulama zni (Amasya)	140
Ek 12. Valilik Oluru (Amasya)	141
Ek 13. Anket Uygulama zni (Tokat)	142
Ek 14. Valilik Oluru (Tokat)	143
Ek 15. Yüz yüze Hizmetiçi E itim Faliyeti Makam Oluru (Tokat)	143
Ek 16. Uzaktan Hizmetiçi E itim Faaliyeti Makam Oluru (Amasya)	144
Ek 17. Uzaktan Hizmetiçi E itim Görevlendirme Onayı (Amasya).....	145

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 1. Ara tırmaya Katılan Okul Sayısı	18
Çizelge 2. Örneklem Belirleme Anketinin Dönüş Oranı	18
Çizelge 3 . Ara tırma Evreninin Kişisel Bilgileri	21
Çizelge 4. Kontrol Grubuna Uygulanan Yüz Yüze Eğitim Programı	27
Çizelge 5. Deney Grubuna Uygulanan Uzaktan Eğitim Programı	29
Çizelge 6. Ara tırma Evrenin Hizmetiçi Eğitime Dair Görüşlerini Belirttikleri Cevapların Puanlaması	41
Çizelge 7. Ara tırma Evreninin Hizmetiçi Eğitim ihtiyaçlarına Verilen Cevapların Gruplandırılması	42
Çizelge 8. Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi Eğitimin Öneminde Katılma Düzeyleri.....	43
Çizelge 9. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi Eğitimin Önemi Hakkındaki Görüşlerine Likert Testi Sonuçları	44
Çizelge 10. Okul Yöneticilerinin Daha Önce Katıldıkları Hizmetiçi Eğitim Faaliyetlerine Likert fadelerden “Katılıyorum” Düzeyinde Katıldıkları fadeler.....	46
Çizelge 11. Okul Yöneticilerinin Daha Önce Katıldıkları Hizmetiçi Eğitim Faaliyetlerine Likert fadelerden “Kısmen Katılıyorum” Düzeyinde Katıldıkları fadeler	47
Çizelge 12. Okul Yöneticilerinin Daha Önce Katıldıkları Hizmetiçi Eğitim Faaliyetlerine Likert fadelerden “Katılmıyorum” Düzeyinde Katıldıkları fadeler.....	48
Çizelge 13. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Daha Önce Katıldıkları Hizmetiçi Eğitim Faaliyetleri Hakkındaki Görüşlerine Likert Testi Sonuçları	49
Çizelge 14. Okul Yöneticilerinin “Bu Hizmetiçi Eğitime Katılırsam İyi Olur” Düzeyinde Katılmadıkları Hizmetiçi Eğitim Dersleri/Faaliyetleri	52
Çizelge 15. Okul Yöneticilerinin “Bu Hizmetiçi Eğitime Katılabilirim” Düzeyinde Katılmadıkları Hizmetiçi Eğitim Dersleri/Faaliyetleri	54
Çizelge 16. Görev Yeri Değişkenine Göre Okul Yöneticilerinin “Bu Hizmetiçi Eğitime Katılırsam İyi Olur” Düzeyinde Katılmadıkları Hizmetiçi Eğitim Faaliyetlerine Likert Testi Sonuçları	55
Çizelge 17. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin “Bu Hizmetiçi Eğitime Katılabilirim” Düzeyinde Katılmadıkları Hizmetiçi Eğitim Faaliyetlerine Likert Testi Sonuçları	59
Çizelge 18. Okul Yöneticilerinin Görev Yerine Göre Uzaktan Eğitim Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumlarına Likert Kay-Kare Analizi	61
Çizelge 19. Okul Yöneticilerinin Görev Yerine Göre Daha Önce Uzaktan Eğitim Faaliyetine Katılma Durumlarına Likert Kay-Kare Analizi.....	62
Çizelge 20. Okul Yöneticilerinin Görev Yerine Göre İnternet Tabanlı Uzaktan Eğitim Yöntemi Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumlarına Likert Kay-Kare Analizi.....	63

Çizelge 21. Okul Yöneticilerinin Görev Yerine Göre Daha Önce TUEY ile İlgili Bir Faaliyete Katılma Durumlarına İlişkin Kay-Kare Analizi.....	64
Çizelge 22. Okul Yöneticilerinin Görev Yerine Göre Uzaktan Eğitim Yolları Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumlarına İlişkin Kay-Kare Analizi.....	65
Çizelge 23. Okul Yöneticilerinin Görev Yerine Göre Uzaktan Eğitim Yönteminin Avantajlarının Farkında Olma Durumlarına İlişkin Kay-Kare Analizi	65
Çizelge 24. Okul Yöneticilerinin Görev Yerine Göre Uzaktan Eğitimin İyi Bir Yöntem Olup Olmadığı Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Kay-Kare Analizi.....	66
Çizelge 25. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin İnternet Kullanma Becerilerinin Yeterliliği Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları	67
Çizelge 26. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Kullanma Becerilerinin Yeterliliği Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları	68
Çizelge 27. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Kullanımı ile İlgili Eğitim Almalarına İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları	69
Çizelge 28. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin İnternete Erişim Durumlarına İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları	70
Çizelge 29. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin İnterneti Görev Dışı İnde Kullanma Durumlarına İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları.....	70
Çizelge 30. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Kişisel Bir E-Posta Adresine Sahip Olmalarına İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları	71
Çizelge 31. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin E-Posta Hesaplarını Düzenli Kontrol Etmelerine İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları	72
Çizelge 32. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Günlük Haberleri İnternette İzlemelerine İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları	72
Çizelge 33. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Günlük Haberleri İnternette İzlemelerine İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları	73
Çizelge 34. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Günlük Haberleri İnternette İzlemelerine İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları	74
Çizelge 35. Değerlendirme Yönetimi Hizmetiçi Eğitim Programı Öntest-Sontest Puanlarının t-Testi Sonuçları	75
Çizelge 36. Okul Yöneticilerinin Değerlendirme Yönetimi Dersine İlişkin Ortalama Puanları ve Standart Sapma Değerleri	75
Çizelge 37 : Değerlendirme Yönetimi Öntest-Sontest Puanlarının ANOVA Sonuçları.....	76
Çizelge 38. Yüz yüze Eğitime Katılan Okul Yöneticilerinin Faaliyetin Planlanmasına İlişkin Değerlendirmeleri.....	77
Çizelge 39. Yüz yüze Eğitime Katılan Okul Yöneticilerinin Örgüt Üyesine İlişkin Değerlendirmeleri	78
Çizelge 40. Yüz yüze Eğitime Katılan Okul Yöneticilerinin Katıldıkları Programın Kendilerine Faydasına İlişkin Değerlendirmeleri.....	79
Çizelge 41. Yüz yüze Eğitime Katılan Okul Yöneticilerinin Diğer Katılımcılara, Faaliyetin Yararlarına ve Bundan Sonra Düzenlenecek Faaliyetlere İlişkin Değerlendirmeleri	79

Çizelge 42. Uzaktan Eitime Katılan Okul Yöneticilerinin Faaliyetin Planlanmasına İlişkin Değerlendirmeleri.....	80
Çizelge 43. Uzaktan Eitime Katılan Okul Yöneticilerinin Web Sayfasına İlişkin Değerlendirmeleri	81
Çizelge 44. Uzaktan Eitime Katılan Okul Yöneticilerinin Katıldıkları Programın Kendilerine Faydasına İlişkin Değerlendirmeleri.....	82
Çizelge 45. Uzaktan Eitime Katılan Okul Yöneticilerinin Uzaktan Eitime İlişkin Değerlendirmeleri	83

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1. Ankete Giriş Sayfası	25
Resim 2. Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Değerlendirme Anketinin Uygulanması	25
Resim 3. Uzaktan Eğitim için Hazırlanan Web Portalı	30
Resim 4. E-Doküman bilgi sayfası	31
Resim 5. E-Doküman uygulama sayfası	31
Resim 6. Sesli Kitap bilgi sayfası	32
Resim 7. Sesli Kitap uygulama sayfası	32
Resim 8. Video Dersler bilgi sayfası	33
Resim 9. Uzman Sorusu bilgi sayfası	34
Resim 10. Uzman Sorusu uygulama sayfası	34
Resim 11. Tartışmalara Katıl sayfası ve tartışma konuları	35
Resim 12. Tartışmaya Katıl uygulama sayfası	35
Resim 13. Kavram Haritası bilgi sayfası	36
Resim 14. Kavram Haritası uygulama sayfası	36
Resim 15. Web Konferans Uygulaması	37
Resim 16. Web Konferans etkinliğinin rapor sayfası	37
Resim 17. İnteraktif CD Anasayfası	38
Resim 18. Uzaktan Eğitim Sisteminin İleği	39
Resim 19. Web Konferans Uygulaması	40
Resim 20. Yüz yüze Eğitim Uygulaması (Tokat)	85
Resim 21. Yüz yüze Eğitim Uygulaması (Tokat)	85
Resim 22. Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Sertifika Töreni (Amasya MEM)	87
Resim 23. Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Sertifika Töreni (Amasya MEM)	87
Resim 24. Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Sertifika Töreni (Amasya MEM)	88

BÖLÜM I

G R

Bu bölümde ara tırmanın problemi, amacı, önemi, sayılıları, sınırlıkları ve tanımları verilmektedir.

Problem

E itim sisteminin en i levsel parçası ve temel sistemi okuldur. Okul, kendi çevresini ve etkinlik alanını belirlemesi ve e itim hizmetinin somut bir e kilde yürütülmesi açılarından önemli bir örgüttür (Açıklan, 1994). Hangi düzeyde olursa olsun okulun, hizmet etti i toplumun geli mesinde etkin bir rol oynaması beklenir. Bu beklenti, okulların nitelikli ve etkili olmalarını gerektirmektedir. Okulun bu özellikleri, genel olarak e itim sistemi ve onu çevreleyen sistemler tarafından etkilenir ve belirlenir.

Bütün sistemler, belirli bir çevre içinde ya arlar. Okulların genel çevresi, içinde bulundu u toplumdur. Toplumun kültürel yapısı, siyasal düzeni, yönetsel birimleri, ekonomik yapısı, toplumsal de i im ve e ilimleri, kaynakları, yasaları, bilimsel ve teknolojik geli mi lik düzeyi gibi pek çok etken okulu do rudan etkiler. Okulun bir de özel çevresi vardır. Bunlar ise üst e itim örgütleri, di er okullar, aileler, ili kili oldu u örgütlerdir (Ba aran, 2000, s. 45). E itim sistemini çevreleyen toplumsal, politik ve ekonomik sistemlerin hızla de i mesi ve geli mesi, okulun hizmet alanının geni lemesine, çe itlenmesine ve okul yönetiminden beklentilerin giderek artmasına neden olmu tur. Bu beklentilerin kar ılanabilmesi, okullarda, yöneticilik e itiminden geçmi lider yöneticilerin i ba na gelmesini gerektirmektedir (Balcı, 1980, s. 1).

E itim sistemi ve okulların, etkile imde bulundu u sosyal, politik ve ekonomik sistemlerden ne çok geri ne de çok ileri olmaması gerekti i söylenebilir. Teknik alanlardaki önemli de i me ve geli meler, özellikle e itimci ve okul yöneticilerinin görü lerinde de de i meyi zorunlu kılar. Yönetimin, sadece geçmi e ve deneyim sonuçlarına dayandı ı devrin çok gerilerde kaldı ı gerçe i kabul edilmelidir. Bu nedenle, yeni ve ortak sorunların bilimsel bir yakla ımla ele alınması zorunludur (Taymaz, 1986, s. 125). Toplumsal de i me, okul yöneticilerini de sürekli de i meye ve geli meye zorlamaktadır. Okul yönetiminin ba arılı bir yönetim sergilemesi, yönetimi olu turan e itim yöneticilerinin bilgi, beceri ve e itim düzeyleri ile do rudan ili kilidir.

E itim yöneticilerinin e itim politikasının uygulanmasında, okulda ö retimin gerçeikle tirilmesinde ve geli tirmesinde kritik rol ve sorumlulukları vardır. Okullar, fevkaladeli i ba armak istiyorsa e itim liderlerine ihtiyaç duyacaklardır. O halde uygun okul liderleri seçilmeli ve gerekti i ekilde e itilmelidirler (UCEA, 1973, akt: Balcı, 1988, s. 436).

Geli mi ülkelerde okul yöneticilerinin yeti tirilmesi konusunda çe itli uygulamalar yapılmaktadır. Amerika Birle ik Devletleri'nin 45 eyaletinde e itim yöneticisi olmak için e itim bilimleri alanında en az yüksek lisans yapma artı aranmaktadır. Aynı zamanda okul yöneticileri ile ilgili örgütler ve dernekler, hizmetiçi e itim programları düzenlemektedirler. Ayrıca ARGE-Laboratuvarları, üniversiteler, meslek örgütleri ve özel sektör kurulu ları tarafından desteklenen okul liderli i geli tirme akademileri vardır. Avustralya'da ise ABD'nin benzeri bir sisteme ek olarak staj uygulamaları dikkat çekmektedir (i man ve Turan, 2002). ngiltere'de okul yöneticisi olarak atanabilmek için "Ulusal Profesyonel Okul Yöneticili i" adı altında yeterlik belgesi gereklidir. 1996 yılında geli tirilen ve uygulamaya konulan bu belgeye göre, okul yöneticili i yapmayı planlayan ö retmenlerin hangi alanlarda e itime ihtiyaç duydukları saptanır ve bölgesel e itim merkezlerinde veya açık üniversitede ihtiyaç duydukları alanlarda e itimlerini alırlar. Sınavda ba arılı olan adaylara ulusal profesyonel okul yöneticili i belgesi verilir. Ayrıca üniversitelerden alınacak yüksek lisans bitirme belgesi de yönetici atamada farklı bir kriter olarak dü ünülmektedir (Bush, 1998'den akt. Korkmaz, 2005, s. 243-244). Fransa, sveç ve Danimarka'da geleneksel bir sistemle okul yöneticileri yeti tirilmektedir. Okul yöneticili i için Fransa'da 3 aylık, sveç ve Danimarka'da ise 20 günden daha fazla süren kurs programları söz konusudur. Bu tür programlar, "liderli in sadece deneyim ile do al yetenek temeline dayanarak uygulanamayaca ı" varsayımını payla maktadır (Hillman, 1992, s. 516'dan akt. Korkmaz, 2005, s. 244).

Türkiye'de yürürlükte olan yasalara göre e itim yöneticisi olmak için e itim yönetimi alanında ö renim görmek gerekli dildir. Di er taraftan 657 sayılı Devlet Memurları Yasası ile 1739 sayılı Milli E itim Temel Yasası'nın gere i olarak, e itim yöneticilerinin hizmetiçi e itime alındıkları görülmektedir (Balcı, 1982, s. 172). Okul yöneticilerine dönük hizmetiçi e itim programlarında çe itli sorunlar oldu u ara tırmalarla ortaya konulmaktadır. En önemli sorunlardan biri, ihtiyaç analizleri

yapılmadan yönetici yeti tirme programının hazırlanması ve gelecekteki e ilimlerin göz ardı edilmesidir. Okul yöneticilerinin ihtiyacı olan e itimle, yeti kin e itimini tamamen göz ardı eden ö retim yöntem ve tekniklerinin uygulanması ise hem programın hazırlanması a masasında hem de uygulama sürecinde görev alanların yetersizliklerinin önemli oranda rol oynadı ı ileri sürülebilir (Cemalo lu, 2005, s. 267).

E itim ve yönetim bilimleri alanındaki geli melerin de ilgili çevreler tarafından izlenmesi gereklidir. Geli melerin izlenmesi ve ö renilmesi uzun bir süreci kapsayabilmektedir. Bireyler ço u zaman bu bilgileri kendileri ö renmek zorundadırlar. Aksi bir durumda önceden ö rendikleri, güncelli i yitirilm i bilgilerle çe itli yanlı lıklara neden olurlar. Bireylerin gençliklerinde ö rendiklerini ya amlarının sonuna kadar kullanabilmeleri mümkün de ildir (Knowles, 1996'dan akt: Koç, s. 213). Öyleyse e itim yöneticilerinin de görevleri süresince kendilerini geli tirmelerine ihtiyaçları vardır. E itim yönetimi alanında geli en yöntem, teknik ve yakla ımların e itim yöneticileri tarafından do ru bir ekilde ö renilmesi e itimin niteli ini artıracaktır. Mevcut sistemle e itim alanındaki geli melerin yöneticiler tarafından anında ö renilmesi mümkün de ildir.

Türkiye'de yetmi be binden fazla e itim kurumunda yirmi be milyondan fazla ö renci ö renim görmektedir. Toplumun yakla ık 1/3'ü ö rencidir. Ö rencilerin ö renim süreçlerinin ba arılı sürdürülebilmesinde etken rol oynayan okul yöneticilerinin hizmet içinde e itim görmeleri ve kendilerini sürekli olarak geli tirmeleri zorunludur. Hizmetiçi e itim programları, alı ıldık bir biçimde belli e itim merkezlerinde belirli süreler boyunca katılımcıların toplanmaları ve yüz yüze ö retim yönteminin uygulanması ekinde sürdürülmektedir. Bu durumda hem sayıları yüz binden fazla olan okul yöneticilerinin tümünün e itim programlarından yararlanması mümkün olamamakta hem de e itim süresi boyunca yöneticilerin i yerlerini terk etmeleri söz konusu olmaktadır. E itim sürecinde okul yöneticilerinin görevlerinden uzakla mması okul yönetimini zorla tırmakta ve okulların yönetiminde çe itli aksaklıklara yol açabilmektedir. Bu süre zarfında yönetim hantalla makta ve zaman kaybı ortaya çıkmaktadır. Bu çerçevede okul yöneticilerinin hizmetiçi e itimlerinde daha kapsayıcı ve zaman kazandırıcı ö retim yöntemleri üzerinde durulması gerekti i söylenebilir. Bu noktada uzaktan ö retim yöntemlerinin, özellikle bilgi ileti im teknolojileri ile desteklenerek problemin çözümünde bir alternatif

olabilece i söylenebilir. Konu ile ilgili ara tırmalar, son yıllarda web tabanlı uzaktan ö retim yöntemlerinin e itimin her tür ve düzeyinde daha yo un bir e kilde kullanılmaya ba landı ını göstermektedir.

Türkiye’de uzaktan e itimin hizmetiçi e itimlerde kullanımı konusundaki uygulamalar belirli aralıklarla yapılmaktadır. Fakat uygulama sonuçları hakkında bilimsel bir çalı maya rastlanamamı tır. Özellikle okul yöneticilerinin hizmetiçi e itimlerini uzaktan e itim yöntemi ile almaları konusunda ne bir uygulama ne de bilimsel bir çalı ma bulunamamı tır. Bu çerçevede ara tırmanın problemi, okul yöneticilerinin hizmetiçi e itimlerinde web tabanlı uzaktan ö retim yönteminin uygulanabilirli i e klinde belirlenmi tir.

Amaç

Bu ara tırmanın amacı, Amasya ve Tokat illerinde görev yapmakta olan okul yöneticilerinin hizmetiçi e itimlerinde web tabanlı uzaktan ö retim yönteminin uygulanabilirli inin incelenmesidir.

Bu amaç çerçevesinde a a ıdaki sorulara yanıt aranmı tır.

1. Amasya ve Tokat il merkezinde görev yapan ilkö retim ve ortaö retim okul yöneticilerinin;

a) Hizmetiçi e itim faaliyetlerine ili kin görü leri,

b) E itim yönetimi alanındaki hizmetiçi e itim ihtiyaçları,

c) uzaktan ö retim yöntemi ile hizmetiçi e itim uygulamasına ili kin dü ünceleri nelerdir?

2. Öntestten alınan puanlar kontrol edildi inde, okul yöneticilerinin sontest puanları, uygulanan ö retim yöntemine göre (web tabanlı uzaktan ö retim - yüz yüze ö retim) anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Önem

Yeni eğitim almış bireylerin olduğu toplumlar, refah ve güven içinde yaşamalarını sürdürebilmektedirler. Yeni eğitim almış bireylerin yetiştirilmesi, etkili okullarda olanaklıdır. Etkili bir okul ise etkili yöneticileri gerektirir.

Okul yöneticileri eğitim öğretim faaliyetlerinin ulusal hedefler doğrultusunda doğru bir şekilde yürütülmesinde görev almaktadırlar. Toplumun gelişimi için kritik öneme sahip olan eğitim öğretim hizmetlerinin okullarda etkili bir şekilde yürütülmesi, okul yöneticilerinin önemini daha çok artırmıştır. Böylesine büyük öneme sahip olan mevkilerde görev alacak kişilerin belirli bir yetenek, bilgi birikimi ve eğitime sahip olmaları gerekir.

Yönetici yetiştirmede daha çok hizmetçi eğitimlere yönelmekte olan MEB, bu alanda yeterlilik gösterememektedir. Bilginin sürekli farklı boyutlar kazandığı, gelişimi ve yenilerinin eklendiği günümüzde, okul yöneticilerinin yaşam boyu öğrenmeyi iyi anlamaları, bu bağlamda kendilerini sürekli geliştirmeleri, düzenlenen hizmetçi eğitim faaliyetlerinden istifade etmeleri ve çağın teknolojik araçlarını kullanarak bilgilerini artırmaları zorunluluk haline gelmiştir.

Hizmetçi eğitim faaliyetleri, temelde yaşam boyu öğrenmeyi ilke edinmiş, verimliliğin ve başarının artması için kilit rol oynayan faaliyetler zinciridir. Teknolojik gelişmeler karşısında hizmetçi eğitim faaliyetleri de artık farklı bir boyut kazanmıştır. Bu tür eğitimlerin geliştirilen birçok internet tabanlı eğitim platformu vasıtasıyla daha çok kişiye ulaştırılmak istenmektedir.

Uzaktan öğretim yöntemi, artık kendinden sıkça bahsettirmektedir. Türkiye’de 2013 yılı itibarıyla 84 üniversite uzaktan öğretim yöntemi ile eğitim vermektedir. Bu uzaktan eğitim programlarında eğitim gören öğrencilerin ve bu öğrencilerin yakın çevrelerinin uzaktan eğitimin ne olduğu hakkında bilgi sahibi olduğu düşünüldüğünde, bu yöntemin bilinirliğinin oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Artık genel kabul görmüş olan uzaktan eğitiminin hizmetçi eğitim alanında da etkin uygulamaları geliştirilmektedir. Fakat uzaktan öğretim yöntemi ile uygulanan hizmetçi eğitim programları henüz istenilen seviyeye erişememiştir.

Bu ara tırmada okul yöneticilerinin hizmetiçi e itimlerinde uzaktan ö retim yönteminin kullanılabilirli ine ili kin deneysel bir çalı ma yapılmı tır. Böylece hızla geli en bir alan olan uzaktan ö retim teknolojilerinin, okul yöneticilerinin hizmet içinde yeti tirilmesinde kullanımına ili kin örnek bir uygulama geli tirilebilecektir

Sayıtlar

1. Ara tırmada kullanılan anketlerin, katılımcılar tarafından samimi ve do ru cevapladıkları varsayılmaktadır.

2. Uzaktan e itim programı için hazırlanan web tabanlı yazılımın (Uzaktan E itim Portalı) uygulandı ı döneme göre en iyi ekilde tasarlandı ı ve programlandı ı varsayılmaktadır.

Sınırlılıklar

1. Ara tırma Amasya ve Tokat illerinin, merkez ilçelerinin ehir ve merkeze yakın kasabalarındaki ilkö retim ve ortaö retim oklularında görev yapan müdür yardımcıları ile sınırlıdır.

2. Ara tırma 2011-2012 ö retim yılı ile sınırlıdır.

3. Ara tırma, Amasya ve Tokat il merkezlerinde görev yapmakta olan okul yöneticileri ve ara tırmanın deneysel boyutu için her iki ilden seçilen yirmi er müdür yardımcısı ile sınırlıdır.

4. Uzaktan e itim yöntemi için tasarlanan internet tabanlı programın yeterlili i ve 2012 yılında küçük bir bütçe ile temin edilen teknolojik altyapının sa layabildikleriyle sınırlıdır.

5. Ara tırmanın deney a amasında kullanılan web tabanlı program, ara tırmacı tarafından hazırlanmı tır. Programın geçerlili i için hali hazırda üniversitelerin ve özel kurumların sistemleri incelenmi ve bu sistemlerden bir sentez yapılarak yeni bir yazılım geli tirilmi tir. Bu yazılımın teknik yapısı, ara tırmacının bilgi düzeyi ile sınırlıdır. Ayrıca hazırlanan programın yayınının yapıldı ı sunucu, Türkiye sınırlarında hizmet veren bir irkete aittir. Teknik alt yapı bu irketin sundu u hizmetle sınırlıdır.

Sisteme katılacak olan katılımcıların teknolojik imkânları, uzaktan eğitim bir bütün olarak algılandığında, sisteme yansıtılacak olan sınırlılık olarak görülmektedir.

Tanımlar

Okul Yöneticisi: Okulların yönetim sorumluluğunu taşıyan ve yönetmekte olduğu kurumun amaçları doğrultusunda sevk ve idare edenler ile bunlara yardımcı olanlar.

Hizmetiçi Eğitim: “Hizmetiçi eğitim, herhangi bir meslek sahibinin, mesleğe başladığı ilk günden mesleği bıraktığı güne kadar kendini mesleği için yetiştirilmesi veya yetiştirilmesi sürecidir” (Pehlivan, 1997).

Uzaktan Eğitim: Farklı mekânlarda gerçekleştirilen, öğrenci, öğretmen ve eğitim materyallerinin iletişim teknolojileri aracılığıyla bir araya getirildiği kuramsal bir eğitim faaliyetidir (Akar, 2003).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde ara tırmanın temel kavramları ile ilgili alanyazın taraması ve ilgili ara tırmalar yer almaktadır.

İlgili Alanyazın

Hizmetiçi E itim

Hizmetiçi e itim, “üretim ve hizmette etkilili in, verimin, kalitenin yükseltilmesi, ürünün üretimi ve tüketimi sürecinde meydana gelebilecek hataların ve kazaların azaltılması, maliyetlerin dü ürülmesi, satı ve hizmet sunumunda nitel ve nicel yönden geli menin sa lanması, kârların yükseltilmesi, vergi gelirlerinin ve tasarruflarının artırılması amacıyla i gücüne verilen temel meslek ve beceri e itimi yanında i görene çalı ma hayatı süresince de bilgi, beceri ve davranı ve verim düzeyini yükseltici plânlı e itim etkinlikleridir” (Aytaç, 2000). Pehlivan’a (1997) göre hizmetiçi e itim, herhangi bir meslek sahibinin, mesle e ba ladı ı ilk günden mesle i bıraktı ı güne kadar kendini mesle i için yeti tirmesi veya yeti tirilmesi sürecidir. Hizmetiçi e itim; bir ürünün veya hizmetin verimlili in artırılması, kalitesinin yükseltilmesi, maliyetinin dü ürülmesi, karlılı ının artırılması ve üretim süresince meydana gelebilecek hataların – kazaların azaltılması amacıyla i gücüne yönelik hazırlanan temel meslek ve beceri e itiminin yanı sıra, i görene yönelik çalı ma hayatı boyunca bilgi, beceri, davranı ve verim düzeylerini yükselten planlı bir e itim etkinli idir (Köse, Alpkent, Birbil, 1993, s.10). Ba ka bir tanıma göre hizmetiçi e itim, ki inin hukuki olarak i e ba ladı ı tarihten, yine hukuki olarak i ten ayrıldı ı süre içerisinde, ki inin üstlendi i görevi layıkıyla yapabilmesi için gereken bilgi, beceri ve davranı ları sistematik olarak ö retilmesi sürecidir (Can, 1995, s.195).

Hazırlanan hizmetiçi e itim programının amacı ve ihtiyaç analizi yapılmaz ise, personelin temel bilgi ve beceri seviyesinin uygunlu u tespit edilmez ise, e itimde görevin gerektirdi i nitelikte uygun elemanlar görevlendirilmez ise ve kurumda yanlı bir personel politikası var ise, düzenlenen hizmetiçi e itim faaliyetlerinin yararlılık düzeyi azalır ve olumlu sonuçlar alınamaz (Yıldırım, 2008). Kurum ve kurulu lar kendi politika ve hedeflerine uygun olarak hizmetiçi e itim amaçlarını tespit etmeleri gerekir.

Bu nedenle belirlenecek amaçların hem kurum ve kuruluşun hem de edilecek personelin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde tespiti gerekir (Kayaba, 2008). Hizmetçi eğitim faaliyetleri katılımcılar göz önünde tutularak, onların eğitim ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmelidir. Planlama yapılırken faaliyetlerin eğitim özetimi aksatmamasına özen gösterilmelidir. Ayrıca katılımcılara faaliyet yapılmadan önce faaliyetin konusu, yeri, zamanı ve eğitim görevlisi hakkında bilgi verilmelidir (Ekinci ve Yıldırım, 2009: 88).

Sürekli gelişim halinde olan dünyada bilgi güncellenmesi hızlı yitirmekte, yeni meslek alanları ortaya çıkmakta ve var olan meslekler zaman içinde yeniliklerden etkilenerek şekillenmektedir. Çalışanların üstlendiği görevlerin, gelişen teknolojiye ve güncel bilgilerden etkilenmesi kaçınılmazdır. Çalışanların bu gelişmeyi yakalayabilmelerinin en etkili yollarından birinin hizmetçi eğitim olduğu söylenebilir. Bu nedenle birçok kamu ve özel kurum ve kuruluş, çalışanlarını hizmetçi eğitime tabi tutmaktadırlar. Bu kurumlardan biri de Milli Eğitim Bakanlığı'dır (MEB). MEB'nde hizmetçi eğitim faaliyetleri 1960'lı yıllarda Öğretmeni Başında Yetiştirme Bürosu adı altında oluşturulan kurumla başlamıştır. Bu kurum, MEB örgüt yasalarında yapılan değişiklikler sonucunda zamanla adı değiştirilerek Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü'ne bağlı Mesleki Gelişimi Destekleme ve Değerlendirme Daire Başkanlığı'na dönüşmüştür.

Aytaç'a (2000) göre hizmetçi eğitimde amaç, öğretmen ve yöneticileri deşinen ve gelişen eğitim anlayışı konusunda bilgilendirmek ve bu süreçte etkili ve verimli olabilmeleri için gerekli bilgi, beceri ve davranışları kazandırmaktır. Hizmetçi eğitim, personelin hizmetçi eğitim ihtiyaçlarını belirleme, bu ihtiyaçlara uygun programlar geliştirme, bu programları planlama, uygulama ve değerlendirme gibi kapsamlı bir çalışmayı içermektedir (Yalın, 2001). Uçar ve Pek (2006) yaptıkları çalışmada okul yöneticilerinin, hizmetçi eğitimi öğretmenlerden daha fazla gerekli gördükleri sonucuna varmıştır. Bu durumu, eğitim sistemindeki hizmet öncesinde eğitim yöneticisi yetiştirme programlarının eksikliğinden dolayı eğitim yöneticilerinin ancak hizmetçi eğitim programları ile yetiştirilmeleri zorunda olmaları ile açıklamıştır.

Bilim ve teknoloji sürekli gelişmekte olduğundan tüm mesleklerin çeşitli kademelerindeki gelişiminin de değişmesi kaçınılmazdır. Bilimin tüm alanlarındaki gelişmelere paralel olarak yönetim bilimi de gelişmektedir. Bu alandaki

gelişmelerin eğitim yöneticileri tarafından, özellikle okul yöneticileri tarafından izlenmesi, eğitimdeki nitelik çitasını daha da üstlere çıkaracaktır. Kendi kendilerine öğrenebilen yetkin bireyler olarak görülebilecek okul yöneticilerine uygun hizmetiçi eğitim programları geliştirilerek daha başarılı yönetim hizmeti sunmalarına katkı sağlanabilecektir.

Yönetimde önemli olan, örgütsel amaçların gerçekleştirilmesi ve eğitim çalışanlarının yaşamının kolaylaştırılmasıdır. Bu ilkeler doğrultusunda güçlü yönetim bilgisine sahip, iletişim becerileri yüksek liderlere ihtiyaç vardır. Bu özelliklere sahip yöneticilerin seçilmesi, eğitilmesi ve istihdam edilmesi oldukça önemlidir (Cemaloğlu, 2005).

Türkiye’de okul yöneticilerinin hizmet öncesinde yetiştirilmesi MEB’nca kısa süreli yetiştirme programları ile gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Üniversitelerin eğitim fakültelerinin eğitim yönetimi, teftiş, planlama ve ekonomisi bölümleri lisansüstü eğitim programları ile sisteme yeni girecek olası yöneticiler için hizmet öncesi eğitim verdikleri söylenebilir. Bu da Türkiye gereksinimlerini karşılamaktan uzaktır.

Yöneticilerin performans düzeylerini yeni beklentiler doğrultusunda geliştirmeleri için kesintisiz bir eğitim sürecinde olmaları ve her geçen gün yeni deneyimler öğrenmeleri zorunludur. Bu öğrenmelerin bir kısmı eğitim içinde kazanılan deneyimlerdir. Ancak gereksinim duyulan tüm bilgi ve becerilerin deneyim yoluyla kazanılmasını beklemek, hem çok zaman alır hem de çok pahalıya mal olur. Eğitim sistemindeki yöneticilerin performans düzeylerini büyük ölçüde bu tür deneyim yoluyla kazandıklarını savunmak yanlı değildir (Ada, 2000, s. 132).

Yapı ve yönetim açısından okulların değişmesi, ümitsiz okul yöneticilerinin rollerini değiştirmiştir. Okul yöneticisi enformasyon teknolojisi, örgütsel öğrenme ve toplam kalite yönetimi gibi yenilikler karşısında kendini yenilemek zorundadır. Eğitim yönetimi alanında eğitim almamış okul yöneticilerinin kendilerini bu alanda geliştirmeleri mümkündür. Okul yöneticisinin öğretmenler ve öğrencilerden beklentilerini alabilmesi için sürekli olarak kendini yetiştirmesi şarttır. Bilgi toplumunda birey, öğretmen dışında birçok kaynaktan bilgiye ulaşma yollarını öğrenecektir (Çelik, 2000, s. 145).

Yöneticiler, zaman içinde yeterliliklerini kaybederler. Bu olgu, “yönetimsel eskimi lik” olarak tanımlanır (Açıklan, 1994. s. 153). E itim yöneticileri de zamanla yönetimsel eskimi likle kar ı kar ıya kalırlar. Bu problemin çözümlenebilmesi için yöneticilerinin görevleri ba nda yeti tirilmesi ve çe itli hizmetiçi e itim programlarına katılmalarının sa lanması gereklidir.

Uzaktan E itim

Uzaktan e itim, ö retmen ve ö rencinin birbirinden uzakta oldu u yerlerde gerçekleşen resmi bir ö renme yoludur (Verduin ve Clark, 1994. 7). Uzaktan e itim, farklı ortamlarda ö renci, ö retmen ve ö retim materyallerinin ileti im teknolojileri aracılı ı ile bir araya getirildi i kuramsal bir e itim faaliyetidir (A kar, 2003). Ayrıca uzaktan e itim, birçok kaynakta ya amboyu ö renmeyi destekleyen en etkin yöntemlerden biri olarak ifade edilmektedir.

Uzaktan e itim, günümüz teknolojisi ile farklı bir boyut kazanmakta ve ilerleyen yıllarda daha da farklıla aca ı anla ılmaktadır. Teknolojik altyapının gün geçtikçe iyile mesi, insanların teknolojiye ve bilgiye eri im imkânlarının kolayla ması, birçok alanda oldu u gibi e itim ö retim alanında da yenilikleri beraberinde getirmektedir. Oldukça büyük bir kütüphane olan internetin yaygınla masıyla birlikte bireyler aradıkları bilgiye anında ula şabilirken aynı zamanda bilginin kayna ı olarak da bu döngüde yer almaktadırlar. Günümüzde bilgisayarlar, tabletler ve akıllı telefonlar ile internete ve dolayısıyla bilgiye eri im oldukça kolayla ırken bireylerin internet ortamlarında var olma istekleri ve bu yönde sarf ettikleri çabaları da artmaktadır.

Günümüzde uzaktan e itim, sanal dünyada bireylerin kendi arzu ve istekleri do rultusunda gerçekleşmektedir. Bu bakımdan yüz yüze e itim ile uzaktan e itim birbirinden farklıla maktadır. Yüz yüze e itimin taraflarını olu turan ö renen ve ö reten, uzaktan e itime geçti inde kendi rolünün dı nda birçok rolü de üstelenebilmektedirler. Örne in sanal ö renme ortamında ö renen konumunda olan birey daha önce kendi ya antısı yoluyla ö rendi i bilgi ve tecrübelerini bu ortamda rahatça zaman kısıtlaması olmadan aktarmak suretiyle ö reten konumuna geçebilmektedir. Tüm bunlar göz önüne alındı nda uzaktan e itimin tanımının yenilenmesi gerekmektedir. Uzaktan e itim, ö renenin kendi arzu ve iste i ile istedi i

zamanda ve istedi i mekânda, kendisine o günün teknolojik imkânlarının sa ladı ı araçları, istenilen e itim amaçları do rultusunda kullanma sürecidir.

E itim alacak bireylerin farklılıkları, özellikleri ve sayısı ile birlikte mekândan ve zamandan ba ımsız e itim ihtiyacının ortaya çıkması, e itimde yeni teknolojik yöntemler kullanmayı kaçınılmaz hale getirmi tir. Birçok kurum, firma ve üniversite web tabanlı uzaktan e itimi kullanarak bu ihtiyacı kar ılamaya çalı maktadır (I ık, Güler, 2008, s. 1). 2013 Yüksekö retim Programları ve Kontenjanları Kılavuzuna bakıldı ında toplam 171 üniversiteden 36'sında uzaktan e itim yöntemi ile e itim veren bir veya birkaç program açılmı tir. Ayrıca üniversitelerin web siteleri incelendi inde yüksek lisans ve sertifika programları çerçevesinde uzaktan e itim veren üniversitelerin de oldu u görülmektedir. 2012 Yüksekö retim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda uzaktan e itim yöntemi ile herhangi bir ön lisans ve lisans programı olmayan üniversitelerin bu programlar haricinde di er uzaktan e itim programları olup olmadı ı incelenmi tir. 48 farklı üniversitenin uzaktan e itim yöntemini yüksek lisans, doktora veya sertifika programları gibi birçok alanda kullandı ı tespit edilmi tir. Bu verilere bakıldı ında ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora ve sertifika programlarını uzaktan e itim yöntemiyle uygulayan toplam 84 üniversite bulunmaktadır. 2013 yılı itibariyle 171 üniversiteden 84'ünün uzaktan e itim yönteminin kullanılması, bu yöntemin ne kadar gerekli ve geçerli oldu unu göstermektedir.

İgili Ara tırmalar

Aytaç (2003) Gelece in Ö renme Biçimi adlı ara tırmasında geli mi ülkelerde e-ö renmeyi özellikle yeti kinlerin tercih ettiklerini, internete dayalı uzaktan e itimin hizmetiçi e itimlerde kullanımının orta ve uzun vadede oldukça kârlı olaca ını, uzaktan e itim yöntemi ile çalı anların i yerlerinden uzunca bir süre ayrı kalmalarına gerek kalmadan çoklu-ortam materyalleri ile duyarak, görerek ve etkile imli uygulamalar yaparak daha iyi ö renebilece ini belirtmektedir. Bu ba lamda MEB tarafından yapılan orta ve uzun vadeli hedeflere yönelik çalı malarda hizmetiçi e itim faaliyetlerinde e-ö renme yakla ımının hayata geçirilece i belirtilmi tir. Ara tırmada e itim sisteminin bilgi ve ileti im teknolojilerinin tüm olanaklarından yararlanarak insanların en üst düzeyde faydalanaca ı bir vizyona yönelik çalı ma içerisinde oldu u ve bu anlamda di er kurum ve kurulu lara model ve itici güç olması gerekti i sonucuna varılmı tir.

Al ve Madran (2004), uzaktan e itim sistemlerinin istenilen kaliteye eri mi olmas, internetin e itim platformu olarak kullanılmasnı sa ladı nı, internetin yaygınlaşmasının, ucuzlaşmasının ve hızının artmasının interneti uzaktan e itim için çok uygun bir platform haline getirdi ini belirtmişlerdir.

Aslantürk'e (2004) göre web tabanlı uzaktan e itim, esnek olması, zamandan ve mekândan ba ımsız yapısı sayesinde özellikle i hayatı nedeni ile zaman problemi ya ayan veya e itimin verildi i yerlerde bulunmakta zorluk ya ayan ki iler için önemli bir tercih nedeni olmu tur.

Odaba (2003), uzaktan e itimi zaman, mekân, ya , co rafi engel, parasal sıkıntı, i hayatı, sa lık ve ailevi sorunlar gibi çe itli nedenler ile e itim alma imkânına sahip olmayan ki ilere e itimde fırsat e itli i sunan modern bir e itim olarak de erlendirmektedir. Yeni teknolojilerin e itim sürecine sa ladı ı esneklik, bireysel ö renim ortamının olu turulması, ki inin istedi i e itim programına nerede, ne zaman katılaca ına kendisinin karar vermesi, fırsat e itli i, esnek ölçme-de erlendirme gibi avantajlar sayesinde, internete dayalı uzaktan e itimin toplum tarafından kabul görece i ve yaygın olarak kullanılaca ı sonucuna varmış tır.

Sözen (2003), geleneksel ö renme yollarına kıyasla insanların uzaktan e itim teknolojileri ile daha dü ük maliyetli ve çok daha etkin ö renim görebildi i, uzaktan e itimin de i en dünya ko ullarına hızla ayak uydurmada zorunlu hale gelen hayat boyu ö renme sürecini hem kolayla tıran, hem de yaygınla tıran bir yanının oldu u sonucuna varmış tır. Ayrıca gelece in e itim sistemi olarak dü ünülen uzaktan e itim sistemi alanında yer alabilmek için kurumların uzaktan e itime uyumla tırılmaları, bu yönde kendi içinde yapılanmaya giderek bu sistemi kendi içlerine yerle tirmeleri gerekti ini önermektedir.

Mar ap, Özsoy, Koçak ve Selçuk (2007) uzaktan e itim sisteminin, insan kaynaklarının ya amboyu ö renim modeliyle gerçekçi ve yenilikler içeren uyumlu, ba arılı ve sosyal sorumluluk anlayı ıyla gelece in yüksek dinamik ideallerine do ru yürüyen bir yakla ım oldu u sonucuna varmış lardır.

Arslan, Boy ve Do an (2007), zaman ve mekân birlikteli i olmadan e itim ihtiyacının kar ılanması gereken en geni sektörün hizmetiçi e itim oldu unu

belirtmektedir. Hizmetiçi e itimdeki amaç, aynı kalitede e itimin, aynı ölçü ve aynı sürede, guruba ba arılı bir ekilde aktarılabilmesidir. Bu e itim sırasında personelin günlük yapması gereken i leri aksatmadan yapabilmesinin gerekti ini söyleyen Arslan ve arkadaş ları (2007), uzaktan e itim sistemlerinin stratejik olarak bu tür e itimlerde kullanılmasının çözüm olabilece ini belirtmi lerdir. Ayrıca yapmı oldukları çalı mada, kısa süreli ve yo un bir e itim programı yerine e itim süresi uzatılmı , insanların performansları ve becerileri dü ünülerek, kurumu riske atmadan yapılabilecek stratejilerden birinin de uzaktan e itim sisteminin oldu u sonucuna varmı lardır.

Aytaç (2000), hizmetiçi e itim faaliyetini bütün ö retmenlere ve yöneticilere ula tırmanın zorlu u göz önüne alındı nda, artık uzaktan ö retim yöntemlerinin ve örgütsel ö renme kavramının gündeme gelmesi gerekti i sonucuna varmı tır.

Girginer (2002), kurumların gelece in e itim sistemi olan uzaktan e itime uyumla tırılmaya gidilerek tekrar yapılanmalarının kaçınılmaz oldu unu, kurumların uzaktan e itim sistemlerinin boyutlarını kendi sistemleri içine yerle tirerek bir stratejik plan çerçevesinde uygulamaya koymaları gerekti ini vurgulamı tır.

Tunçer ve Ta pınar'a (2007) göre bilgi çok hızlı de i mekte, beceriler eskimekte ancak birçok ö retmen ve hatta e itim kurumu bu hıza yeti ememektedir. Teknik beceriler teknolojik geli me neticesinde de i ti inden veya eskidi inden bu becerileri kazandırma yönünde olu acak e itim talebini kar ılama, çevrim içi uzaktan ö renim gibi sürekli kesintisiz e itimi savunan yakla ımlarla mümkün hale gelebilecektir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde ara tırma modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve verilerin analizi ve yorumlanması ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Ara tırma Modeli

İlkö retim ve ortaö retim okul yöneticilerinin hizmetçi e itim programlarında uzaktan ö retim yönteminin uygulanabilirliğini incelemek için bu ara tırmada tarama ve deneme modeli bir arada kullanılmıştır.

Tarama modeli, geçmişte veya halen var olan durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan ara tırma yaklaşımıdır. Ara tırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendilerinin içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2007). Bu ara tırmada okul yöneticilerinin hizmetçi e itim faaliyetlerine ilişkin görüşlerini, e itim yönetimi alanındaki hizmetçi e itim ihtiyaçlarını ve uzaktan ö retim yöntemi ile hizmetçi e itim uygulamasına ilişkin düşüncelerini belirlemek amacıyla tarama modelinden yararlanılmıştır.

Neden sonuç ilişkilerini açıklamak amacıyla, ara tırmacının denetiminde gözlenmek istenen verilerin üretildiği ara tırma modeline deneme modeli denilmektedir (Karasar, 2007). Ara tırmada, deneme modelleri arasında yer alan öntest sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Ara tırmanın deney grubu, Amasya ilinden seçilen 20 okul yöneticisinden oluşmaktadır. Kontrol grubu ise Tokat ilinden seçilen aynı sayıdaki okul yöneticisidir.

Evren ve Örneklem

Ara tırma evreni, Amasya ve Tokat illerinin Merkez ilçelerindeki resmi ilkö retim ve ortaö retim kurumlarında, 2011-2012 öğretim yılında görev yapan okul yöneticilerinden oluşmaktadır. İl merkez ilçelerinin köy ve merkeze uzak kasabalarındaki okul yöneticileri ara tırma kapsamı dışında tutulmuştur. Bu çerçevede ara tırma kapsamındaki okul yöneticilerinin sayısı 321'dir. Her iki ilden ara tırmaya katılan okul sayısı 82, yönetici sayısı ise 241'dir. Bir yöneticinin anketi, belirtilen

yönergeye uygun olarak cevaplanmadığından dolayı geçersiz sayılmıştır. Ara tırmaya katılan okulların listesi Ek 1’de verilmiştir. Ara tırma evrenindeki okulların illere ve öretim düzeylerine göre dağılımı Çizelge 1’de verilmiştir.

Çizelge 1. Ara tırmaya Katılan Okul Sayısı

Öretim Düzeyi	Amasya	Tokat	Toplam
İlköğretim	33	30	66
Genel Lise	8	8	16
Mesleki ve Teknik Lise	8	8	16
Diğer	4	2	8
Toplam	53	48	101

Kaynak: Amasya ve Tokat İl Millî Eğitim Müdürlüklerinin 2011-2012 öğretim yılı verilerinden derlenmiştir.

Ara tırma örneklemini belirlemek amacıyla amaçlı bir çalışma yapılmıştır.

Birinci Amaç: Bu amaçta deney ve kontrol gruplarını belirleyebilmek amacıyla seçilecek okul yöneticilerinin kişisel niteliklerini, hizmetiçi eğitim algılarını, katılmadıkları hizmetiçi eğitim programlarını, uzaktan eğitim hakkındaki düşüncelerini ve bilgisayar/internet kullanım becerilerini saptamak amacıyla 125 maddelik bir anket uygulanmıştır. Anketlerin her iki ildeki toplam dönüş oranı % 74,8’dir. İllere göre anketlerin dönüş oranı Çizelge 2’de verilmiştir.

Çizelge 2. Örneklem Belirleme Anketinin Dönüş Oranı

İl	Okul Sayısı	Dönen Okul Sayısı	Okulların Dönüş Oranı (%)	Anket Dağıtılan Yönetici Sayısı	Geçerli Anket Sayısı	Anketlerin Dönüş Oranı (%)
Tokat	48	34	70,8	154	109	70,8
Amasya	53	48	90,5	167	131	78,4
Toplam	101	82	81,2	321	240	74,8

İkinci Amaç: Bu amaçta deney ve kontrol gruplarının belirlenmesinde, iki grubun birbiri ile benzerliğinin en üst düzeye çıkarılması hedeflenmiştir. Bu amaçla

çe itli ölçütler geli tirilmi ve gruplara katılacak okul yöneticilerinin belirlenmesi bu ölçütlerin uygulanması sonucunda gerçekleşti tir. Deney ve kontrol gruplarının belirlenmesinde izlenen yöntem a a ıda açıklanmış tir.

a. Yüz yüze e itimde ideal sınıf olu turmak için e itime alınacak katılımcı sayısının yirmiyi a mamasına karar verilmi tir. Ayrıca uzaktan e itim uygulamasında kullanılacak Web Konferans sistemi dü ünüldü ünde, sisteme kabul edilen ki i sayısının fazla olmasının, teknik alt yapı sınırlılı ı nedeniyle birtakım problemler yarataca ı öngörölmü tür. Bu nedenlerden dolayı deney ve kontrol gruplarının 20' er ki iden olu turulmasına karar verilmi tir.

b. Uzaktan e itim 10 günlük bir süreyi kapsamaktadır. Bu süre içerisinde katılımcıların olası teknik destek taleplerini yerinde ve zamanında kar ılayabilmek amacıyla, ara tırmacının da ikamet etti i Amasya ilinden seçilen yöneticiler deney gurubu olarak belirlenmi tir. Kontrol grubunun ise Tokat ilinden olu turulmasına karar verilmi tir.

c. Deney ve kontrol gruplarına alınacak okul yöneticilerini belirlemedeki üçüncü ölçüt, 2011-2012 ö retim yılında her iki ilin Merkez ilçelerinin merkezindeki ve merkeze yakın kasabalarındaki okullarda müdür yardımcısı olarak görev yapıyor olmaktır. Okul müdürlerinin i yo unlukları nedeniyle bu çalı maya yeterince zaman ayıramayacakları varsayımıyla müdür yardımcılarının denek olarak seçilmesine karar verilmi tir. Köy okulları ve merkeze uzak kasaba okulları ise ara tırma araçlarının ula tırılmasındaki güçlükler ve bu okullarda yeterli sayıda yönetici bulunmaması nedenleriyle kapsam dı ında tutulmu tur. Bu çerçevede 2011-2012 ö retim yılında ara tırma kapsamına alınan Amasya ilindeki 53 okulda görev yapan 132 okul yöneticisi ve Tokat ilindeki 48 okulda görev yapan 109 okul yöneticisi oldu u tespit edilmi tir.

d. Daha sonra 2011-2012 ö retim yılında bu okullardaki müdür yardımcılarında uygulanan Hizmetiçi E itim htiyacını Belirleme anketini eksiksiz olarak yanıtlayanların sayısı belirlenmi tir. Her iki ildeki toplam 321 müdür yardımcısına da ıtılan anketlerin 241'i (dönü oranı % 74,8) geri dönmü , bunlardan da 240 anketin eksiksiz olarak dolduruldu u tespit edilmi tir. Böylece deney ve kontrol grubuna seçilme olasılı ı olan müdür yardımcısı sayısı Amasya için 131 Tokat için 109 olarak belirlenmi tir.

e. Katılımcıların belirlenmesine ili kin analizin bu a amasında, her iki ildeki okul yöneticilerine 2011-2012 ö retim yılında hizmetiçi e itim konusundaki istek ve

ihtiyaçları belirlemeye yönelik anket sonuçları devreye sokulmu tur. Bu ankette okul yöneticilerine 63 adet hizmetiçi e itim programı (ders adı ekinde) sunulmu , bu programlardan katılmayı isteyecekleri programları 1-5 arasında de i en önem derecelerine göre ayrı ayrı de erlendirmeleri istenmi tir. Bu anket sonucunda en yüksek puanı alan De i im Yönetimi programı/dersi, deneysel çalı mada kullanılmak üzere belirlenmi tir. Deney ve kontrol gruplarının belirlenmesindeki di er ölçüt, uygulanan ihtiyaç analizi anketinde De i im Yönetimi dersini “*Kesinlikle katılıyorum*” ya da “*Katılıyorum*” seçene ini i aretleme olmak ekinde belirlenmi tir. Bunun nedeni, katılımcıların en çok istekli oldukları konudaki bir programda daha fazla ilgili olacakları ve yüksek ba arı göstermeye gayret edecekleri sayılıdır. De i im Yönetimi adlı hizmetiçi e itim programı hakkında “*Kesinlikle katılıyorum*” ya da “*Katılıyorum*” seçeneklerini i aretlemek suretiyle anketi tamamlayan yönetici sayısı Amasya ilinde 40, Tokat ilinde ise 41’dir.

f. De i im Yönetimi dersini “*Kesinlikle katılıyorum*” ya da “*Katılıyorum*” seçene i ile i aretleme müdür yardımcılarının görev yaptıkları okul tür ve düzeylerine da ılımı ile evrendeki yöneticilerin da ılımı arasındaki ili ki incelenmi tir. Buna göre evrendeki müdür yardımcılarının % 52,5’i ilkö retim % 21,7’si genel ortaö retim, % 15,4’ü mesleki ve teknik ortaö retim ve % 10,4’ünün de di er e itim kurumlarında çalı tı ı tespit edilmi tir. Bu çerçevede De i im Yönetimi dersini “*Kesinlikle katılıyorum*” ya da “*Katılıyorum*” seçene i ile i aretleme müdür yardımcılarında deney ve kontrol gruplarına katılacakların, ara tırma evreninin okul tür ve düzeylerine da ılımını yansıtması hedeflenmi tir.

g. Di er bir ölçüt olarak müdür yardımcılarının ö retmenlik ve yöneticilik hizmetinde geçirdikleri süre göz önüne alınmı tır. Ara tırma evrenine giren müdür yardımcılarının meslekteki toplam hizmet süreleri ortalama 22 yıl, okul yöneticili indeki hizmet süreleri ise ortalama 11 yıldır. Deneklerin de hizmet süreleri açısından ortalamaya yakın olmaları amaçlanmı tir.

h. Her iki ildeki kadın yönetici sayısının az olması ve yukarıdaki belirtilen ölçütler çerçevesinde iki ilde çalı an kadın yöneticilerin birbiri ile e itlenme olana mının olmaması nedenleri ile kadın yöneticiler deney ve kontrol gruplarına dâhil edilememi tir.

i. Deney ve kontrol gruplarının belirlenmesine ili kin son a amada her iki ilden seçilen deneklerin ö retmenlik dallarının aynı ya da benzer olmasına dikkat edilerek seçim yapılmaya çalı ılmı tır.

Deney ve kontrol gruplarının seçildi i evrene ili kin ki isel özellikler Çizelge 3'te verilmi tir.

Çizelge 3 . Ara tırma Evreninin Ki isel Bilgileri

			Görevli Oldu u l			
			Amasya	Tokat	Toplam	
Okul Türü	İkö retim	f	63	63	126	
		%	48,1	57,8	52,5	
	Genel Lise	f	31	21	52	
		%	23,7	19,3	21,7	
	Mesleki Teknik Lise	f	20	17	37	
		%	15,3	15,6	15,4	
	Di er	f	17	8	25	
%		13,0	7,3	10,4		
Toplam		f	131	109	240	
		%	100,0	100,0	100,0	
Cinsiyet	Kadın	%	7	1	8	
		f	5,3	,9	3,3	
	Erkek	%	124	108	232	
		f	94,7	99,1	96,7	
	Toplam		f	131	109	240
			%	100,0	100,0	100,0
E itim Durumu	Ön Lisans	f	13	19	32	
		%	10,2	17,9	13,7	
	Lisans	f	109	79	188	
		%	85,2	74,5	80,3	
	Yüksek Lisans	f	6	8	14	
		%	4,7	7,5	6,0	
Toplam		f	131	128	106	
		%	100,0	100,0	100,0	
Toplam Hizmet Süresi	10 Yıl ve daha az	f	14	10	24	
		%	10,8	9,3	10,1	
	11-15 Yıl arası	f	25	15	40	
		%	19,2	13,9	16,8	
	16-20 Yıl arası	f	27	15	42	
		%	20,8	13,9	17,6	
	21-25 Yıl arası	f	26	17	43	
		%	20,0	15,7	18,1	
	26 Yıl ve daha fazla	f	38	51	89	
		%	29,2	47,2	37,4	
Toplam		f	130	108	238	
		%	100,0	100,0	100,0	
Okul Yönetimindeki Hizmet Süresi	5 Yıl ve daha az	f	50	27	77	
		%	39,1	25,2	32,8	
	6-10 Yıl arası	f	28	19	47	
		%	21,9	17,8	20,0	
	11-15 Yıl arası	f	17	20	37	
%		13,3	18,7	15,7		

		Görevli Oldu u l			
		Amasya	Tokat	Toplam	
	16-20 Yıl arası	f	19	20	39
		%	14,8	18,7	16,6
	21 Yıl ve daha fazla	f	14	21	35
		%	10,9	19,6	14,9
Toplam		f	128	107	235
		%	100,0	100,0	100,0
Görevi	Müdür	f	37	31	68
		%	28,5	29,2	28,8
	Md. Bas. Yrd.	f	16	11	27
		%	12,3	10,4	11,4
	Md. Yrd.	f	77	64	141
		%	59,2	60,4	59,7
Toplam		f	130	106	236
		%	100,0	100,0	100,0
Bran	Sınıf Ö retmeni	f	23	27	50
		%	34,8	62,8	45,9
	Kültür Dersleri	f	37	13	50
	Ö retmeni	%	56,1	30,2	45,9
	Meslek Dersleri	f	6	3	9
	Ö retmeni	%	9,1	7,0	8,3
Toplam		f	66	43	109
		%	100,0	100,0	100,0

Verilerin Toplanması

Ara tırmanın alt amaçları do rultusunda olgusal, yargısal ve deneysel olmak üzere üç farklı türde veriler toplanmı tır. Ara tırmanın alt amaçları çerçevesinde ihtiyaç duyulan verilerin toplanması amacıyla çe itli veri toplama araçları geli tirilmi ve uygulanmı tır.

Veri Toplama Araçlarının Geli tirilmesi

Ara tırma amaçları çerçevesinde de i ik zamanlarda farklı gruplara uygulanmak üzere çe itli veri toplama araçları geli tirilmi tir. Ara tırmanın ilk üç alt amacı gere ince okul yöneticilerinin hizmetiçi e itim programlarına ve uzaktan ö retim yöntemi ile hizmetiçi e itim programlarına ili kin görü lerini; katılmak istedikleri hizmetiçi e itim programlarını belirlemek amacıyla 118 soruluk bir anket hazırlanmı tır (Ek 5). Anket altı bölümden olu maktadır. Birinci bölümde katılımcıların ki sel bilgileri; ikinci bölümde hizmetiçi e itime bakı açları; üçüncü bölümde katılımlı oldukları hizmetiçi e itimlere ili kin dü ünceleri; dördüncü bölümde görevlerinde daha etkili olabilmeleri için ihtiyaç duydukları hizmetiçi e itim konularının önem derecesine

göre sıralanması; be inci bölümde uzaktan ö retim yöntemi ile ilgili bilgi ve dü ünceleri alınmı tır. Altıncı bölümde ise yöneticilerin bilgisayar ve internet kullanımı ile ilgili durumları tespit edilmi tir. Anket hazırlanırken Ö retmen Yeti tirme ve Geli tirme Genel Müdürlü ü'nün uyguladı ı anketler incelenmi ve yeni bölümler eklenerek anket hazırlanmı tır. Hazırlanan anket 10 yönetici üzerinde denenmi tir. Bu grup ara tırma evreninde olmayan Ordu ilinde Avrupa Birli i kapsamında yapılan hibe ve destek programları çalı tayına katılan okul yöneticilerinden seçilmi tir. Anketi yanıtlayan bu yöneticilerin görü leri do rultusunda anket üzerinde de i iklikler yapılmı tır. Yapılan de i iklikler hizmetiçi e itim konularının belirlenmesine yönelik olmu tur. Gereksiz görülen ve yanlı anla ılmalara neden olacak maddelerin çıkarılması ve farklı alanlarda maddelerin eklenmesi bakımından etkili olmu tur. Altı bölümden olu an toplam 118 sorulu anketin son hali uzman görü ü almak için da ıtılmı ve 4 uzmanın görü leri do rultusunda son düzenlemeler yapılarak anket uygulanmaya hazır hale getirilmi tir.

Ara tırmanın dördüncü alt amacı gere ince birden çok veri toplama aracı geli tirilmi tir. Bu çerçevede hazırlanan veri toplama araçlarının ilki, De i im Yönetimi dersinin içeri ine ili kin 20 soruluk testtir (Ek 3). Test maddeleri, ara tırmanın hizmetiçi e itim programını uygulamak üzere hizmetinden yararlanan Doç. Dr. Nail YILDIRIM tarafından hazırlanmı tır. Bu çerçevede geli tirilen ikinci anket ise deney ve kontrol guruplarına uygulanan hizmetiçi e itim faaliyetlerinin denekler tarafından de erlendirilmesini sa lamak amacıyla hazırlanmı tır. Anket maddeleri, yüz yüze ve uzaktan ö retim yöntemleri uygulanan gruplar açısından farklı farklı hazırlanmı tır. Yüz yüze ö retim yöntemi ile e itim gören gruba (kontrol grubu) sunulan ankette 5 bölümde çe itli bilgilere eri ilmek istenmi tir (Ek 4). Birinci bölümde deneklerin hizmetiçi e itim faaliyetlerine kar ı dü ünceleri; ikinci bölümde uygulanan hizmetiçi e itim faaliyetinin planlanması ile ilgili de erlendirmeleri; üçüncü bölümde e itimi veren ö retim üyesi ile ilgili görü leri; dördüncü bölümde e itim sonunda elde ettikleri kazanımlara ili kin de erlendirmeleri ve be inci bölümde de uygulanan e itim faaliyetine yönelik genel de erlendirmeleri alınmı tır. Uzaktan ö retim yöntemi ile e itim gören gruba (deney grubu) uygulanan ankette ise kontrol grubuna sorulan sorulardan farklı olarak uzaktan ö retim uygulamasına yönelik ilave sorular sorulmu tur (Ek 5). Anketin üçüncü bölümü katılımcıların uzaktan ö retim uygulamasını de erlendirmelerine yönelik hazırlanmı tır. Ayrıca be inci bölümde yine uzaktan

ö retim yöntemi ile planlanan hizmetiçi e itim uygulamasının genel de erlendirilmesi hedeflenmi tir.

Veri Toplama Araçlarının Uygulanması

Okul yöneticilerinin hizmetiçi e itim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve hizmetiçi e itime yönelik dü üncelerinin tespit edilmesi amacıyla düzenlenen anket, Tokat ve Amasya 1 Milli E itim Müdürlüklerinin yardımıyla il merkezlerinde bulunan bütün ilkö retim ve ortaö retim kurumlarına gönderilmi tir. Tokat ilinde 48 okula gönderilen anketler % 70,8 oranında geri dönmü ve 109 okul yöneticisine ula ılmı tir. Amasya ilinde ise 53 okula gönderilen anketler % 78,4 oranında geri dönmü ve 131 okul yöneticisine ula ılmı tir.

Yüz yüze ve uzaktan e itim yolu ile sunulan hizmetiçi e itim programlarının de erlendirilmesini amaçlayan iki ayrı formda anket hazırlanmı tir. Hazırlanan bu anketlerden ilki yüz yüze e itim yolu ile hizmetiçi e itim sunulan guruba e itim sonunda uygulanmı tir. E itime katılan 20 kursiyerin hepsi bu anketi cevaplamı tir. Hazırlanan ikinci anket ise uzaktan e itim yolu ile hizmetiçi e itim sunulan gruba internet vasıtası ile uygulanmı tir. Yine bu e itime katılan 20 kursiyerin hepsi anketi cevaplamı tir.

Uzaktan e itim uygulamasının de erlendirmesini yapmak amacıyla katılımcılara yine aynı e itim portalı üzerinden çevrimiçi anket uygulanmı tir. Katılımcı sisteme girdi inde kar ısına çıkan ankete katılmak istiyorum ba lantısı ile ankete katılabilmekte veya daha sonra anketi doldurmak için beklemeye alabilmektedir. Resim 1 ve Resim 2’de sisteme giri yapan katılımcıların kar ıla tıkları anasayfa ve doldurmaları gereken çevrimiçi anket gösterilmektedir.

Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Hoşgeldin Bahadır ÖZEN! Oturumu Kapat

Uzaktan Hizmetiçi Eğitimi değerlendirme anketine katılmak istiyorum.

Okuyun, Dinleyin, İzleyin, Kavram Haritanızı Oluşturun, Uzmana Danışın ve Tartışın
Öğrenme ortamlarının birçok rengini içeren Uzaktan Eğitim Portalına Hoşgeldiniz

Şüphesiz ki öğrenme kişinin isteği ve kabiliyeti çerçevesinde gerçekleşir. Öğrenmenin en üst düzeyde gerçekleşebilmesi için siz değerli katılımcılara farklı öğrenme ortamları sunmayı amaçlayan bu eğitim portalı sizleri zamandan ve mekandan bağımsız, kendi öğrenim planınızı tasarlayabildiğiniz, özgür bir öğrenme süreci vaat ediyor.

Okuyun
 Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN'ın bu alanda yazılmış en kapsamlı eserlerinden seçilmiş bölümleri okuma fırsatı bulabileceksiniz

Dinleyin
 Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN'ın bu alanda yazılmış en kapsamlı eserden seçilmiş bölümleri sizler için seslendirdik.

İzleyin
 Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda öğretmenlik ve yöneticilik düzeyinde olan, uygulama kökenli akademisyen Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM'ın anlatımı ile video dersleri izleyebilirsiniz

Kavram Haritanızı Oluşturun
 Konunun tamamında söz edilen kavramları ve tanımları hatırlayarak kendi kavram haritanızı oluşturabilir ve hazırlanmışlık düzeyinizi artırabilirsiniz.

Uzmana Danışın
 Video derslerde sizlerle olan Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM'a bu bölümden ulaşabilir ve soru

Tartışın
 Tüm kursiyerlerin birlikte tartışabileceği bu bölümde beyin fırtınası oluşturabilirsiniz.

DUYURULMA
 Acil-30 Mart 2012 Cuma 02:20
 2 Nisan 2012 Pazartesi
 Saat:10:00 da soylığı ve sertifikası tenehi yapılacak. Öğrenci sayını İ Millî Eğitim Müdürlüğünüz de katılımını planlanmaktadır. Basının da yer alacağı toplantıda tartışmalar ve uzmana soru bölümleri inceleneceğinden dolayı bu bölümleri aktif kullanmanızı beklemekteyiz. Durum:30 Mart 2012 Cuma 01:07
 Gerçekleştirilen WebKonferans etkinliğinin aktısına WebKonferans menüsünden ulaşabilirsiniz. Ayrıca tartışmalar bölümünü kullanmanızı öneriyoruz. Durum:29 Mart 2012 Perşembe 08:15

Resim 1. Ankete Giri Sayfası

Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Faaliyeti Değerlendirme Anketi

Sayın Bahadır ÖZEN ,

Bu anket, katılmış olduğunuz Uzaktan Hizmetiçi Faaliyetini tüm yönleriyle değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Elde edilen sonuçlar bilimsel çalışmalara kaynaklık edecektir. Yapılacak çalışmanın güvenirliliği sizin vereceği yanıtlarla doğru orantılıdır. Bu nedenle anketi titizlikle yanıtlamanız beklenmektedir.

Anket beş bölümden oluşmaktadır. Bölümlerin nasıl yanıtlanacağı bölüm başlarındaki açıklamalarda belirtilmiştir.

Yanıtlarınız, araştırmacı dışında hiç kimse tarafından okunmayacak ve değerlendirilmeyecektir.

Katkı ve yardımlarınız için teşekkür eder, saygılar sunarız.

Anketi daha sonra doldurmak istiyorum.

Bu bölümde hizmetiçi eğitim faaliyetlerine ilişkin maddeler bulunmaktadır. Her bir maddede size uygun olan seçeneği işaretleyiniz.

A. Faaliyetlerle ilgili maddeler	1. Kesinlikle Katılıyorum	2. Katılıyorum	3. Kararsızım	4. Katılmıyorum	5. Kesinlikle Katılmıyorum
Görevimde daha başarılı olmak için hizmetiçi eğitime ihtiyaç duyuyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
İ hizmetiçi faaliyetlerden faydalaniyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
Hizmetiçi faaliyetlerden öğrendiklerimi görevimde kullanıyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
Hizmetiçi eğitimin gerekliliğine inanıyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
Düzenli olarak hizmetiçi eğitim faaliyetlerini izliyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
Çevremdeki çalışanlara hizmetiçi eğitime katılmaları hususunda destek veriyorum.	☐	☐	☐	☐	☐

Resim 2. Uzaktan Hizmetiçi Eğitimi Değerlendirme Anketinin Uygulanması

Deneyin Uygulanması

Deneyin uygulanması, belirlenen plan çerçevesinde amaçla amaçla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçlar;

1. Ara tırmaya konu olan uzaktan e itim uygulaması ve yüz yüze e itim uygulaması için seçilecek olan konunun belirlenmesi.
2. Yüz yüze e itimin planlanması ve e itim içeri inin olu turulması.
3. Kontrol gurubuna öntestini uygulanması.
4. Yüz yüze e itimin uygulanması.
5. Kontrol gurubuna sontestini uygulanması.
6. Kontrol gurubuna katıldıkları hizmetiçi e itimi de erlendirmelerine yönelik anketin uygulanması.
7. Uzaktan e itimin planlanması.
8. Uzaktan e itim için gerekli web tabanlı programın geli tirilip, içeri inin olu turulması.
9. Deney grubuna öntestini uygulanması.
10. Uzaktan e itimin uygulanması.
11. Deney gurubuna sontestini uygulanması.
12. Deney gurubuna katıldıkları hizmetiçi e itimi de erlendirmelerine yönelik anketin uygulanması.

Hizmetiçi E itim Konusunun ve E itmenin Belirlenmesi

Okul yöneticilerinin hizmetiçi e itim ihtiyaçlarının belirlenmesi amacıyla Amasya ve Tokat illerinde uygulanan Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itim ihtiyaçlarına li kin Anket'in dördüncü bölümünde, okul yöneticilerinden 63 madde ile ihtiyaç duyulan hizmetiçi e itim konularının önem derecesine göre sıralamaları istenmi tir. Elde edilen verilerin analizi sonucunda "E itimde De i im Yönetimi" konusunun en çok ihtiyaç duyulan e itim konusu oldu u ortaya çıkmı tır. Bu a amadan sonra hazırlanacak olan e itim içeri i ve e itim süreci bu konu ba lı ı altında gerçekleştirilmi tir. İhtiyaç analizine ili kin ayrıntılı analizler Bulgular ve Yorumlar bölümünde verilmi tir.

Yüz yüze ve uzaktan e itim sürecinde e itimi verecek olan e itmenin belirlenmesinde katılımcıların seçmi oldukları e itim konusu etkili olmu tur. Yapılan ara tırmalar neticesinde "E itimde De i im Yönetimi" konusunda fazla kaynak bulunmadı ı tespit edilmi , ülkemizde yapılan en detaylı çalı manın ise Prof. Dr. rfan ERDO AN'a ait oldu u görülmü tür. Prof. Dr. rfan ERDO AN ile irtibat sa lanmı ve yüz yüze e itimin planlandı ı tarihte kendisinin uygun olmayaca ını fakat yazmı

oldu u “E itimde De i im Yönetimi” isimli kitabı oldu u gibi kullanabilece imizi bildirmi tir. Kaynak kitap olarak belirlenen “E itimde De i im Yönetimi” isimli kitabı inceleyen Doç. Dr. Nail YILDIRIM, kendisinin de hali hazırda bu konu ile ilgilendi ini ve bu kitabı temel alarak e itim planını ve içeri ini olu turabilece ini bildirmi tir. Bunun üzerine Doç. Dr. Nail YILDIRIM, e itici olarak belirlenmi tir. Projenin finansmanı için Gaziosmanpa a Üniversitesi Bilimsel Ara tırma Projeleri bütçesi kullanılmı tir.

Yüz Yüze Hizmetiçi E itimin Planlanması

Yüz yüze hizmetiçi e itim, Tokat 1 Milli E itim Müdürlü ü ile koordineli olarak hazırlanmı tır. Hizmetiçi e itim etkinli ine atanan ö retim görevlisinin hazırladı ı içeriklerin sunumu ve etkinliklerin gerçekleştirilmesi için gerekli süreler tespit edilerek hizmetiçi e itim faaliyetinin planı olu turulmu tur. Hazırlanan hizmetiçi e itim faaliyeti 2 gün süreli günlük 4 saat olmak üzere toplam 8 saat olarak planlanmı tır. Yüz yüze e itim yöntemiyle yapılacak olan etkinli in planı Çizelge 4’te gösterilmektedir.

Çizelge 4. Kontrol Grubuna Uygulanan Yüz Yüze E itim Programı

	Modüller	Gün	Ders Saati	KONU
YÜZ YÜZE E İTİM	Modül 1: E itim Yönetiminde De i im			
	Modül 1	1. GÜN	1 SAAT	Açılı , Saygı Duru u, stiklal Mar ı Etkinlik 1: De i im, de i im türleri ve de i imin yaralarını tanımlama
			1 SAAT	Etkinlik 2: De i imi zorunlu kılan etkenleri tanımlama
			1 SAAT	Etkinlik 3: De i im programı hazırlama
			1 SAAT	Etkinlik 4: Stratejik plan olu turma ve önemini kavrama
	Modül 2: De i imin Yönetilmesi			
	Modül 2	2. GÜN	1 SAAT	Etkinlik 5: De i im yönetiminde liderlik ve liderlik özelliklerini kavrama
			1 SAAT	Etkinlik 6: E itim yönetiminde de i imi gerçekleştirme için gerekli vizyonu geli tirme
1 SAAT			Etkinlik 7: De i imi etkili bir ekilde yönetme a amalarını kavrama	
		1 SAAT	Etkinlik 8: E itimde toplam kalite yönetimini kavrama	

E itim yöntemi olarak anlatma, problem çözme ve örnek olay inceleme yöntemlerinin kullanılmasına karar verilmiştir. Örnek olay inceleme etkinliğinde kullanılmak üzere “Her Çocuk Özeldir” isimli sinema filmi, DVD halinde hazırlanıp katılımcıların evlerinde izlemeleri için dağıtılmıştır.

Yüz Yüze Hizmetiçi E itimin Uygulanması

Tokat il merkezinde görevli okul müdür yardımcılarını arasından seçilen gruba yüz yüze e itim yöntemi ile sunulacak hizmetiçi e itim etkinliği 2 gün süreyle günde 4 saat olmak üzere gerçekleştirilmiştir. E itim, Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Nail Yıldırım tarafından verilmiştir. E itim, sunumlarla desteklenmiş ve birçok kısmında anlatım yöntemi kullanılmıştır. Sınıf içi e itim etkinliğinin tamamı kamera ile kayıt altına alınmış ve sesin daha net olabilmesi için yaka mikrofonu kullanılmıştır. Burada elde edilen görüntüler, daha sonra uzaktan e itim için hazırlanan e itim portalına içerik olarak eklenmiştir. Birinci günün sonunda tüm katılımcılara e itim konusunu ilgilendiren bir sinema filmi DVD halinde dağıtılmıştır. Dağıtılan sinema filmlerini izleyen katılımcılar ikinci gün film üzerine söyleşiler yapmışlardır. Filmde geçen olayların günümüz e itim sistemi ile kıyaslaması yapılmıştır. Böylelikle e itimi, örnek olay inceleme öğretim tekniğini etkili bir biçimde gerçekleştirmiştir. Yüz yüze e itim öncesinde ve sonrasında 20 soruluk Değerlendirme Yönetimi testi uygulanmıştır.

Uzaktan Hizmetiçi E itimin Planlanması

Tokat'ta uygulanan hizmetiçi e itim programına katılan okul yöneticilerine de her olarak Amasya'dan seçilen 20 okul yöneticisine ise uzaktan e itim yöntemi ile hizmetiçi e itim programı sunulmuştur. Deney grubuna sunulacak olan hizmetiçi e itim programı, kontrol grubuna sunulan hizmetiçi programı ile içerik bakımından aynı özelliklere sahiptir. Hizmetiçi e itim programı planlanırken e itimin uzaktan e itim yöntemi ile verileceği göz önünde tutularak gerek zamanlama gerekse öğretim yöntem ve teknikleri bakımından farklı bir plan hazırlanmasına dikkat edilmiştir. Deney grubuna sunulan hizmetiçi e itim programı 10 gün süreyle kullanıcıların günlük ortalama bir saat sistem üzerinden dersleri takip etmeleri hedeflenmiştir. Uzaktan e itim yöntemiyle yapılacak olan etkinliğin planı Çizelge 5'te gösterilmektedir.

Çizelge 5. Deney Grubuna Uygulanan Uzaktan Eğitim Programı

UZAKTAN EĞİTİM	Modüller	Gün	Ders Saati	<u>KONU</u>
	UZAKTAN EĞİTİM	Modül 1	Modül 1: Eğitim Yönetiminde Değişim	
1.GÜN			1 SAAT	Etkinlik 1: Çevrimiçi eğitim verilecek web portalına kişisel bilgilerle başlanma ve bu portalın kullanımını öğrenme
2.GÜN				Etkinlik 2: Değişim, değişim türleri ve değişimin yararlarını tanımlama
3.GÜN			1 SAAT	Etkinlik 3: Değişimi zorunlu kılan etkenleri tanımlama
4.GÜN			1 SAAT	Etkinlik 4: Değişim programı hazırlama
5.GÜN		1 SAAT	Etkinlik 5: Stratejik plan oluşturma ve önemini kavrama	
Modül 2		Modül 2: Değişimin Yönetilmesi		
		6.GÜN	1 SAAT	Etkinlik 6: Değişim yönetiminde liderlik ve liderlik özelliklerini kavrama
		7.GÜN	1 SAAT	Etkinlik 7: Eğitim yönetiminde değişimi gerçekleştirmek için gerekli vizyonu geliştirme
		8.GÜN	1 SAAT	Etkinlik 8: Değişimi etkili bir şekilde yönetme amaçlarını kavrama
	9.GÜN	1 SAAT	Etkinlik 9: Eğitimde toplam kalite yönetimini kavrama	
10.GÜN	Etkinlik 10: Değerlendirme			

Uzaktan eğitimi uygulayabilmek için bir web portal geliştirilmiştir. Geliştirilen portal, öğrenilmesi istenilen konuyu sistematik bir şekilde katılımcılara sunmayı amaçlamıştır.

Uzaktan Eğitim Portalının Hazırlanması

Uzaktan eğitim sisteminin günümüz şartlarında en iyi uygulandığı sistemler araştırılmıştır. Bu bağlamda Anadolu üniversitesinin e-sertifika programına başvurularak, uzaktan eğitim sürecinde katılımcı vasfı ile gözlem yapılmıştır. Ayrıca Selçuk Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi'nin uzaktan eğitim programları ve portalları incelenmiştir. Bunların dışında birtakım mesleki eğitimleri internet üzerinden veren ve bankaların çalışanlarına hizmetiçi eğitim sağlayan internet tabanlı yazılımlar incelenmiştir.

Ücretli veya ücretsiz olarak kullanıma sunulan Adobe Connect, Moodle, DimDim, BigBlueButton, Nefsis gibi hazır uzaktan eğitim programları denenerek

incelenmiştir. Tüm bu sistemleri gerek kullanarak, gerekse inceleyerek edinilen bilgilerle ideal bir uzaktan eğitim sistemi oluşturulmak istenmiştir. Hazırlanan sistem 6 ana menüden oluşmaktadır (Resim 3): (1) E-Doküman, (2) Video Ders, (3) Sesli Kitap, (4) Kavramlar Sözlüğü, (5) Uzmanla Sor ve (6) Web Konferans. Bu menüler üzerinden eğitim içeriği kullanıcılara aktarılmakta ve kullanıcılarla etkileşim kurulmaktadır. Sistemin tüm sayfaları ve içerikleriyle ilgili bölümlerde açıklanmıştır.

Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Hoşgeldin Bahadır ÖZEN! Oturumu Kapat

Okuyun, Dinleyin, İzleyin, Kavram Haritanızı Oluşturun, Uzmanla Sor ve Tartışın
Öğrenme ortamlarının birçok rengini içeren **Uzaktan Eğitim Portalına Hoşgeldiniz**

Şüphesiz ki öğrenme kişinin isteği ve kabiliyeti çerçevesinde gerçekleşir. Öğrenmenin en üst düzeyde gerçekleşebilmesi için siz değerli katılımcılara farklı öğrenme ortamları sunmayı amaçlayan bu eğitim portalı sizleri zamandan ve mekandan bağımsız, kendi öğrenim planınızı tasarlayabildiğiniz, özgür bir öğrenme süreci vaat ediyor.

Okuyun
Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN'ın bu alanda yazılmış en kapsamlı eserlerinden seçilmiş bölümleri okuma fırsatı bulabileceksiniz.

Dinleyin
Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN'ın bu alanda yazılmış en kapsamlı eserlerinden seçilmiş bölümleri sizler için seslendirildi.

İzleyin
Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda öğretmenlik ve yöneticilik düzeyleri olan, uygulama kökenli akademisyen Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM'ın anlatımı ile video dersleri izleyebilirsiniz.

Kavram Haritanızı Oluşturun
Konunun tamamında sözcük kavramları ve tanımları hatırlayarak kendi kavram haritanızı oluşturabilir ve hazırlanmışlık düzeyinizi artırabilirsiniz.

Uzmanla Sor
Video derslerde sizlerle olan Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM'a bu bölümden ulaşabilir ve sorabilirsiniz.

Tartışın
Tüm kursiyerlerin birlikte tartışabileceği bu bölümde beyin fırtınası oluşturabilirsiniz.

DUYURULAR
Asil-30 Mart 2012 Cuma 02:20
2 Nisan 2012 Pazartesi
Saat 10:00 da söyleşi ve
sertifika töreni yapılacaktır.
Torene sayın İl Millî Eğitim
Müdürünüzün de katılımı
planlanmaktadır. Başının da
yer alacağı toplantıda
tartışmalar ve uzmanla sor
bölümleri inceleneceğinden
dolayı bu bölümleri aktif
kullanmanızı beklemekteyiz.
Duyuru! 30 Mart 2012 Cuma 01:07
Gerçekleştirilen
WebKonferans etkinliğinin
akışına WebKonferans
menüsünden ulaşabilirsiniz.
Ayrıca tartışmalar bölümünü
kullanmanızı öneriyoruz
Duyuru! 29 Mart 2012 Perşembe
04:15

Resim 3. Uzaktan Eğitim için Hazırlanan Web Portalı

Uzaktan Eğitim Portalının İçeriği

Uzaktan eğitim portalının içeriğinde elektronik kitap, sesli kitap, video dersler, uzmana sor, tartışmalara katıl, kavram haritası ve web konferans kısımları yer almaktadır. Bu kısımların içeriğinde neler olduğu ve hangi amaçlarla hazırlandığı hakkında ayrıntılı bir şekilde ve portaldaki görünümüyle birlikte açıklanmaktadır.

Elektronik Kitap: E itimde De i im Yönetimi adlı kitap temel alınarak hazırlanmıştır. Elektronik kitap ile deney grubunun kendilerine sunulan dökümanları okuyarak bilgiye ulaşmaları amaçlanmıştır (Resim 4, Resim5).

Uzaktan Hizmetçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Hoşgeldin Bahadır ÖZFNİ [Oturumu Kapat](#)

E-Dökümanlar

Uzaktan Hizmetçi Eğitim ismi bu proje Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN'ın Eğitimde Değişim Yönetimi adlı kitabı temel alınarak hazırlanmıştır. Ders içerikleri E-Döküman olarak yine bu kitabın bölümleri arasından sözlüce sunulmuştur.

Projeye katkılarından dolayı sayın ERDOĞAN'a teşekkür ederiz.

Prof. Dr. İrfan Erdoğan

İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi öğretim üyesi olan Prof. Dr. İrfan Erdoğan, 1965 yılında Gazi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü'nden mezun oldu. 1986-1992 yılları arasında ABD'de Columbia Üniversitesinde Eğitim Ekonomisi alanında yüksek lisans, Uluslar arası Eğitim ve Kalkınma alanında da doktora yaptı. "Çağdaş Eğitim Sistemleri; Okul Yönetimi ve Öğretim Liderliği; Sınıf Yönetimi; Eğitimde Değişim Yönetimi; Türk Eğitim Sistemi: Sorunlar ve Çözümler; Öğrenmek, Gelişmek, Özgürleşmek, 99 Sayfada Verimli Ders Çalışma adlı yedi kitabı ve çok sayıda makalesi bulunmaktadır.

1.Modül-Değişim Nedir?
2.Modül-Değişim Yönetimi
3.Modül-Bir Model
4.Modül-Stratejik Planlama
5.Modül-Liderlik
6.Modül-Değişime Karşı Direnç
7.Modül-Eğitimde Değişim
8.Modül-Toplam Kalite

Video Ders
Sesli Kitap
Kavramlar Sözlüğü
Uzmara Sor
WEB Konferans
Kişisel Sayfam

DUYURULAR
Acil 30 Mart 2012 Cuma 02:20
2 Nisan 2012 Pazartesi
Saat:10:00 da söyleşi ve
sertifika töreni yapılacaktır.
Törene sayın İl Millî Eğitim
Mudurumuzun de katılımı
planlanmaktadır. Basının da
yer alacağı toplantıda
tartışmalar ve uzmana sor
bölümleri inceleneceğinden
dolay; bu bölümü aktif
kullanmanızı beklemekteyiz.

1.BÖLÜM
Prof. Dr. İrfan Erdoğan
DEĞİŞİM
Değişim Nedir?

Kaynaçça Çizgi Kulları Kaynaklar

Sayfa Sayısı : 144
 Resim Yarı : Arkas
 Basım Tarihi : 2008
 Yayıncı : e-egitim

Resim 4. E-Doküman bilgi sayfası

Uzaktan Hizmetçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Hoşgeldin Bahadır ÖZFNİ [Oturumu Kapat](#)

E-Döküman

1.Modül-Değişim Nedir?
2.Modül-Değişim Yönetimi
3.Modül-Bir Model
4.Modül-Stratejik Planlama
5.Modül-Liderlik
6.Modül-Değişime Karşı Direnç
7.Modül-Eğitimde Değişim
8.Modül-Toplam Kalite

Video Ders
Sesli Kitap
Kavramlar Sözlüğü
Uzmara Sor
WEB Konferans
Kişisel Sayfam

DUYURULAR
Acil 30 Mart 2012 Cuma 02:20
2 Nisan 2012 Pazartesi
Saat:10:00 da söyleşi ve
sertifika töreni yapılacaktır.
Törene sayın İl Millî Eğitim
Mudurumuzun de katılımı
planlanmaktadır. Basının da
yer alacağı toplantıda
tartışmalar ve uzmana sor
bölümleri inceleneceğinden
dolay; bu bölümü aktif
kullanmanızı beklemekteyiz.

1.BÖLÜM
Prof. Dr. İrfan Erdoğan
DEĞİŞİM
Değişim Nedir?

Resim 5. E-Doküman uygulama sayfası

Sesli Kitap: Bu bölümde elektronik dökümanların seslendirmelerine yer verilmiştir. Katılımcıların rutin işleri esnasında eğitim dökümanlarını dinleyerek bilgiye ulaşmaları amaçlanmıştır (Resim 6, Resim 7).

Uzaktan Hizmetçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Hoşgeldin Bahadır ÖZEN! Oturumu Kapat

Sesli Kitaplar

Du bölüm Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN'ın Eğitimde Değişim Yönetimi adlı kitabından seçilen bazı bölümlerin seslendirilmesi ile oluşturulmuştur. E-Döküman olarak yayınladığımız dökümanların seslendirilmelerine buradan ulaşabileceksiniz.

Sesli kitaplar sizin rutin işlerinizi devam ettiren bir yandan da konuları takip etmenizi sağlamak amacı ile oluşturulmuştur.

Sesli Kitapları Dinlemeye Başla

ANASAYFA

E-Döküman

Video Ders

Sesli Kitap

Sesli Kitapları Dinleyin

Kararlar Sözlüğü

Uzmana Sor

WEB Konferans

Kişisel Sayfam

DUYURULAR

Acil-30 Mart 2012 Cuma 02:20

2 Nisan 2012 Pazartesi

Saat:10:00 da söyleşi ve sertifika töreni yapılacaktır. Törene sayın İl Milli Eğitim Müdürünüzün de katılımı planlanmaktadır. Basının da yer alacağı toplantıda tartışmalar ve uzmana sor bölümleri inceleneceğinden dolayı bu bölümleri aktif kullanmanızı beklemekteyiz. Duyuru-30 Mar 2012 Cuma 01:07

Gerçekleştirilen WebKonferans etkinliğinin

Resim 6. Sesli Kitap bilgi sayfası

Uzaktan Hizmetçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Hoşgeldin Bahadır ÖZEN! Oturumu Kapat

Sesli Kitap

Modül3-Eir Model

İlerleme:

Durum: Yürütülüyor

Ses: Sesi Kapat

Balance:

Sesli Kitap Listesi

Sesli Kitaplar
Modül1-Değişim Nedir?
Modül2-Değişim Yönetimi
Modül3-Bir Model
Modül4-Stratejik Planlama
Modül5-Liderlik
Modül6-Değişime Karşı Direnç
Modül7-Eğitimde Değişim
Modül8-Toplam Kalite

Oynat

Duraklat

Durdur

Tam Ekran

ANASAYFA

E-Döküman

Video Ders

Sesli Kitap

Sesli Kitapları Dinleyin

Kararlar Sözlüğü

Uzmana Sor

WEB Konferans

Kişisel Sayfam

DUYURULAR

Acil-30 Mart 2012 Cuma 02:20

2 Nisan 2012 Pazartesi

Saat:10:00 da söyleşi ve sertifika töreni yapılacaktır. Törene sayın İl Milli Eğitim Müdürünüzün de katılımı planlanmaktadır. Basının da yer alacağı toplantıda tartışmalar ve uzmana sor bölümleri inceleneceğinden

Resim 7. Sesli Kitap uygulama sayfası

Video Dersler: Bu bölümde e itim görevlisinin Tokat ilinde vermi oldu u yüz yüze e itim esnasında videoya çekilen dersler, belirli bir düzende montajlanarak portala eklenmi tir. Bu bölümün amacı, deney grubuna asenkron bir ekilde e itim içeri inin e itim görevlisinin anlatımı ile aktarılmasıdır (Resim 8).

Uzaktan Hizmetçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Hoggeldin Bahadır OZEN! Oturumu Kapat

Video Dersler

Bu bölümde Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM'ın anlatımı ile Eğitimde Değişim Yönetimi derslerini izleyeceksiniz. İzleyeceğiniz bu videolar Tokat ilindeki okul yöneticilerine yönelik düzenlenen yüz yüze eğitim esnasında çekilmiştir. Çekilen videolar bilişim öğretmeni Serkan KAYA tarafından düzenlenerek sizlere sunulmuştur.

Projeye katkılarından dolayı sayın Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM'a ve değerli öğretmen arkadaşımız Serkan KAYA'ya teşekkür ederiz.

Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM

Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretim üyesi ve dekan yardımcısı olan Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM, Mimar Sinan Üniversitesinde lisans eğitimi tamamlamıştır. Yüksek lisans ve doktorasını İnönü Üniversitesinde Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Bilim Dalı, Eğitim Yönetimi, Denetimi anabilim alanında tamamlamıştır. Milli Eğitim Bakanlığında 10 yıl sınıf öğretmenliği, akabinde 5 yıl okul müdürlüğü yapmıştır. 2011 yılında Okul Müdürlüğünün Sorun Çözme Hikayeleri isimli kitabına imza atmıştır.

Video Dersleri İzlemeye Başla

DUYURULAR
Acil 30 Mart 2012 Cuma 02:20
2 Nisan 2012 Pazartesi
Saat:10:00 da söylçü ve
sertifika töreni yapılacaktır.
Törene sayın İl Millî Eğitim
Müdürlüğünüzün de katılımı
planlanmaktadır. Basının da
yer alacağı toplantıda
tartışmalar ve uzmana sor
bölümleri inceleneceğinden
dolayı bu bölümleri aktif
kullanmanızı beklemekteyiz
Duyuru:30 Mart 2012 Cuma 01:07
Gerçekleştirilen
WebKonferans etkinliğinin

Resim 8. Video Dersler bilgi sayfası

Uzmana Sor: Bu bölümde katılımcıların ö retim görevlisine yazılı soru sormalarına imkan verilmektedir. Katılımcıların uzman tarafından bilgilendirilmeleri amaçlanmıştır (Resim 9, Resim10).

Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Hoggeldin Bahadır ÖZEN! Oturumu Kapat!

Uzmana Soru Sormak İsternisiniz?

Bu bölümde dersleri anlatan sayın Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM'a Eğitimde Değişim Yönelimini temel alan sorularınızı iletebilirsiniz. Soracağınız sorular tüm kullanıcılar tarafından izlenebilecektir. Sorulara yanıt en geç 1 gün sonra verilecektir. Sorularınızı sormadan önce daha önceki sorular soruları okumanızda yarar vardır.

Uzmana Soru Sor

Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM

Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretim üyesi ve dekan yardımcısı olan Yrd.Doç.Dr.Nail YILDIRIM, Mimar Sinan Üniversitesinde lisans öğrenimi tamamlamıştır. Yüksek lisans ve doktoraşını İnönü Üniversitesinde Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Bölümü Uzmanı, Eğitim Yönetimi Denetimi anabilim alanında tamamlamıştır. Milli Eğitim Bakanlığında 10 yıl sınıf öğretmenliği, akabinde 5 yıl okul müdürlüğü yapmıştır. 2011 yılında Okul Müdürlüğü Sorun Çözme Hikayeleri isimli kitabı inza almıştır.

Yeni Bir Tartışma Konusunu Tüm Katılımcılarla Paylaşmak İsternisiniz?

Tartışmak bilgiyi sorgulamanın, yeni bilgiler üretmenin en iyi yollarından birisidir. "Yaşadığınız bir olaya veya sizin gözle gördüğünüz bir duruma karşı meslektaşlarınızın toplulcu, çözümücü ne olurdu?" mcrak ediyorsanız yeni bir tartışma konusu açarak birlikte beyin fırtınasını gerçekleştirebilirsiniz. Tartışmalarınıza uzmanlarda katılarak destek verecektir.

Tartışma Konusu Aç & **Tartışmaya Katıl**

Önemli Not : Acilms tartışmalara katılmanızı kendi bilgi ve tecrübelerinizi diğer katılımcılarla paylaşmanızı.

E-Döküman
Video Ders
Sesli Kitap
Kavramlar Sözlüğü
Uzmana Sor

Uzmana Sor Tartışmalarına Katıl
Yeni Tartışma Konusu Aç
WEB Konferans
Kişisel Sayfam

DUYURULAR
Acl-30 Mart 2012 Cuma 02:20
2 Nisan 2012 Pazartesi
Saat: 10:00 da söyleşi ve sertifika töreni yapılacaktır. Törene sayın İl Millî Eğitim Müdürümüzün de katılımı planlanmaktadır. Basının da yer alacağı toplantıda tartışmalar ve uzmana sor bölümleri inceleneceğinden dolayı bu bölümleri aktif kullanmanızı beklemekteyiz. Duyuru: 30 Mart 2012 Cuma 01:07 Gerçekleştirilen

Resim 9. Uzmana Sor bilgi sayfası

Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Hoggeldin Bahadır ÖZEN! Oturumu Kapat!

İsim: HalilCebeci
Soru:
ben bir buçuk yıllık yöneticiyim bu işi daha iyi yapabilmem için hangi kitap ya da yazarları tavsiye edersiniz.

Cevap:
Merhaba Halil Bey
Yönetimde Yeni Yaklaşımlar adlı kitabı öneririm, Ercan Başrı Memduhoğlu, Kürşat Yılmaz editörleri,
Yönetimde sorun çözme teknikleri, Temal Çalık

İsim: HalilCebeci
Soru:
sayın hocam bazı arkadaşların belirttiği gibi ben de iş yoğunluğumuz sebebiyle sizlere tazila uliremedim ama kesinlikle hizmetiçi eğitim seminerlerinin artırılması ve yaygınlaştırılmasından yanayım böylelikle kendimizi geliştireceğimize inanıyorum ancak bu eğitimler işelrimizin biraz daha az olduğu dönemler ve yaz tatilii günlerinde olması verimliliği artıracaktır.

Cevap:
Katılıyorum, tabii farklı planlamalar yapılabilir.

İsim: YücelYüce
Soru:

E-Döküman
Video Ders
Sesli Kitap
Kavramlar Sözlüğü
Uzmana Sor

Uzmana Sor Tartışmalarına Katıl
Yeni Tartışma Konusu Aç
WEB Konferans
Kişisel Sayfam

DUYURULAR
Acl-30 Mart 2012 Cuma C2:20
2 Nisan 2012 Pazartesi
Saat: 10:00 da söyleşi ve sertifika töreni yapılacaktır. Törene sayın İl Millî Eğitim Müdürümüzün de katılımı planlanmaktadır. Basının da yer alacağı toplantıda tartışmalar ve uzmana sor bölümleri inceleneceğinden dolayı bu bölümleri aktif kullanmanızı beklemekteyiz. Duyuru: 30 Mart 2012 Cuma 01:07 Gerçekleştirilen

Resim 10. Uzmana Sor uygulama sayfası

Kavram Haritası: Bu bölümde eğitim boyunca katılımcıların karışık kavramların sistematik bir şekilde kendilerine sunulması sağlanmıştır. Konu ile ilgili kavramlara kullanıcıların hızlı bir şekilde erişmesi ve hatırlamalarının kolaylaştırılması amaçlanmıştır (Resim13, Resim14).

Uzaktan Hizmetçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Oku Dinle İste Çöz Sor

Hoşgeldin Bahadır ÖZEN! Oturumu Kapat

Bu Eğitim Programında Sözedilen Kavramlar Ve Terimler

Kavramlar, nesnelerin ya da olayların ortak özelliklerini kapsayan ve bir ortak ad altında toplayan genel tasarımlardır.

Terimler ise genel konuşma ve yazı dili dışında kalan uzmanlık isteyen özel uğraş alanlarındaki özel kavramları ifade etmeye yarayan sınırlı anlamlara sahip bir tanımın kısaltılmış hâdeleridir.

Eğitim bilimleri teorik ve uygulama olarak ele alınabilir. Teorik ise kavramlar ve terimler oluşturmaktadır. Düşünme yolu kavramlar ve terimlerle gerçekleştirilir. Her bir kavram kendi alt kavramlarını da oluşturarak bilgiyi adeta bir ağ gibi zihnimize örer.

Bu eğitim programında eğitim bilimlerinde kullanılan bir dizi kavram ve terimler kullanılmıştır. Bu kavram ve terimleri siz değerli katılımcılarımıza hatırlatmak ve zihninizde oluşan bilgi ağını tazelemek adına bu bölüm hazırlanmıştır. Hazırlanan bu içerik sayısında dersce olan hazırbulunuşluk düzeyiniz artacağı ve uygulamalardan daha fazla istifade edeceğinizi öngörülmektedir.

Kavramları Öğrenmeye Başla

DUYURULAR
Aeil-30 Mart 2012 Cuma 02:20
2 Nisan 2012 Pazartesi
Saat:10:00 da söylçü ve sertifikta töreni yapılacaktır. Törcnc sayın İl Millî Eğitim Müdürümüzün de katılımı planlanmaktadır. Basının da ycr alacağı toplantıda tartışmalar ve uzmana sor bölümleri inceleneceğinden dolayı bu bölümleri aktif kullanmanızı beklemekteyiz.
Duyuru!-30 Mar 2012 Cuma 01:07
Gerçekleştirilen WebKonferans etkinliğinin

Resim 13. Kavram Haritası bilgi sayfası

Uzaktan Hizmetçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Oku Dinle İste Çöz Sor

Hoşgeldin Bahadır ÖZEN! Oturumu Kapat

Yapılandırmacı Yaklaşım

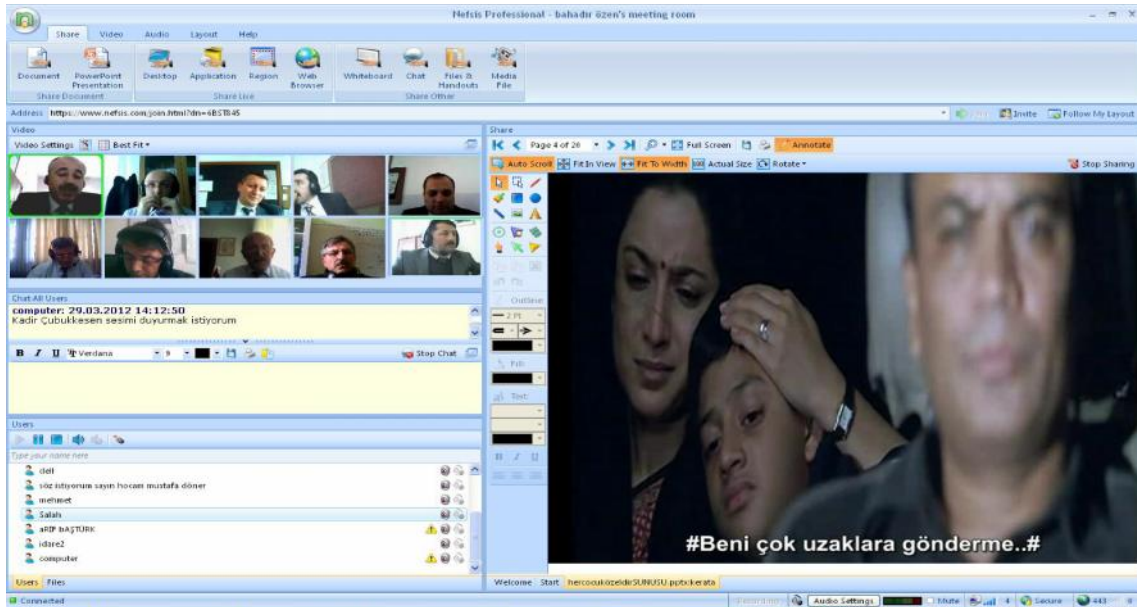
İnsanların kendi deneyimleri ve düşünceleri sonucunda kendi bilgilerini ve zihinsel modellerini oluşturdukları şeklindeki yaklaşıma denir. Bunun anlamı şudur; İki kişiden birisi için belli bir anlamı olan bir şey, diğeri için aynı anlamı taşımayabilir. Piaget " Bilgi, bütün bir şekilde bir insandan diğeri bir insana iletilmez, insanların kendi bilgilerini ve kendi anlayışlarını yapılandırmaları gerekir" demektedir. Her çocuk önceki bildiklerini yeni bilgilerle birleştirerek kendi anlamını inşa eder.

DUYURULAR
Aeil-30 Mart 2012 Cuma 02:20
2 Nisan 2012 Pazartesi
Saat:10:00 da söylçü ve sertifikta töreni yapılacaktır. Törcnc sayın İl Millî Eğitim Müdürümüzün de katılımı planlanmaktadır. Basının da ycr alacağı toplantıda tartışmalar ve uzmana sor bölümleri inceleneceğinden dolayı bu bölümleri aktif kullanmanızı beklemekteyiz.
Duyuru!-30 Mar 2012 Cuma 01:07
Gerçekleştirilen WebKonferans etkinliğinin

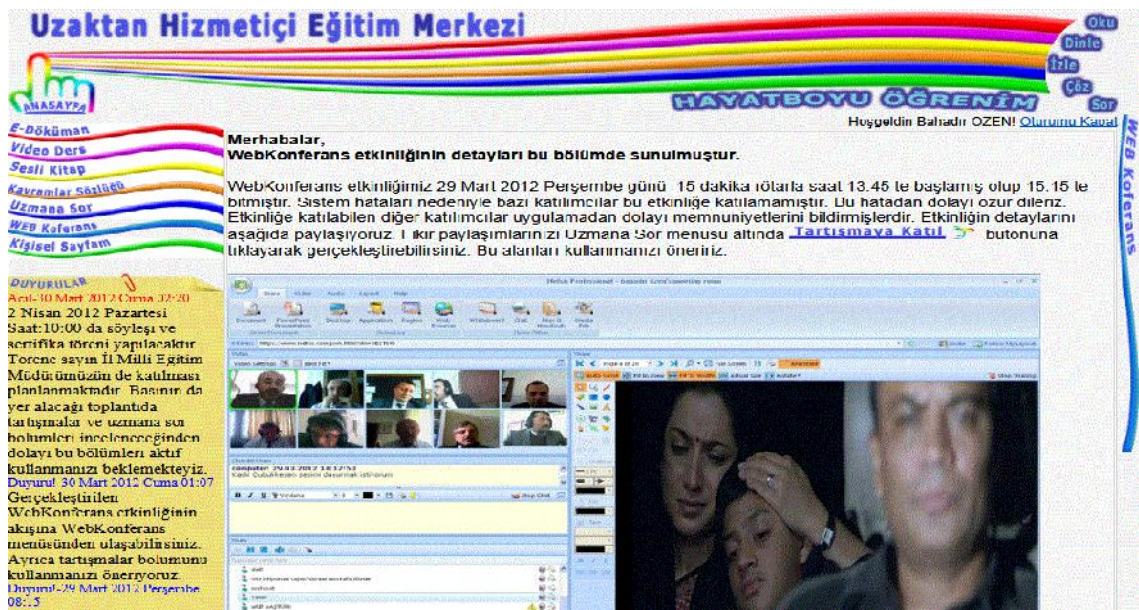
Resim 14. Kavram Haritası uygulama sayfası

Web Konferans: Bu bölümde ö retim görevlisi ile katılımcılar senkronize olarak internet ortamında görü me yapabilmektedirler. Bu uygulama ile katılımcılara sanal sınıfta ders i leme imkanı sunulması, ö renme ortamlarının çe itlili inin ve verimlili inin artırılması amaçlanmı tır (Resim 15, Resim 15).

Resim 15. Web Konferans Uygulaması

Resim 16. Web Konferans etkinli inin rapor sayfası

İnteraktif DVD'nin Hazırlanması

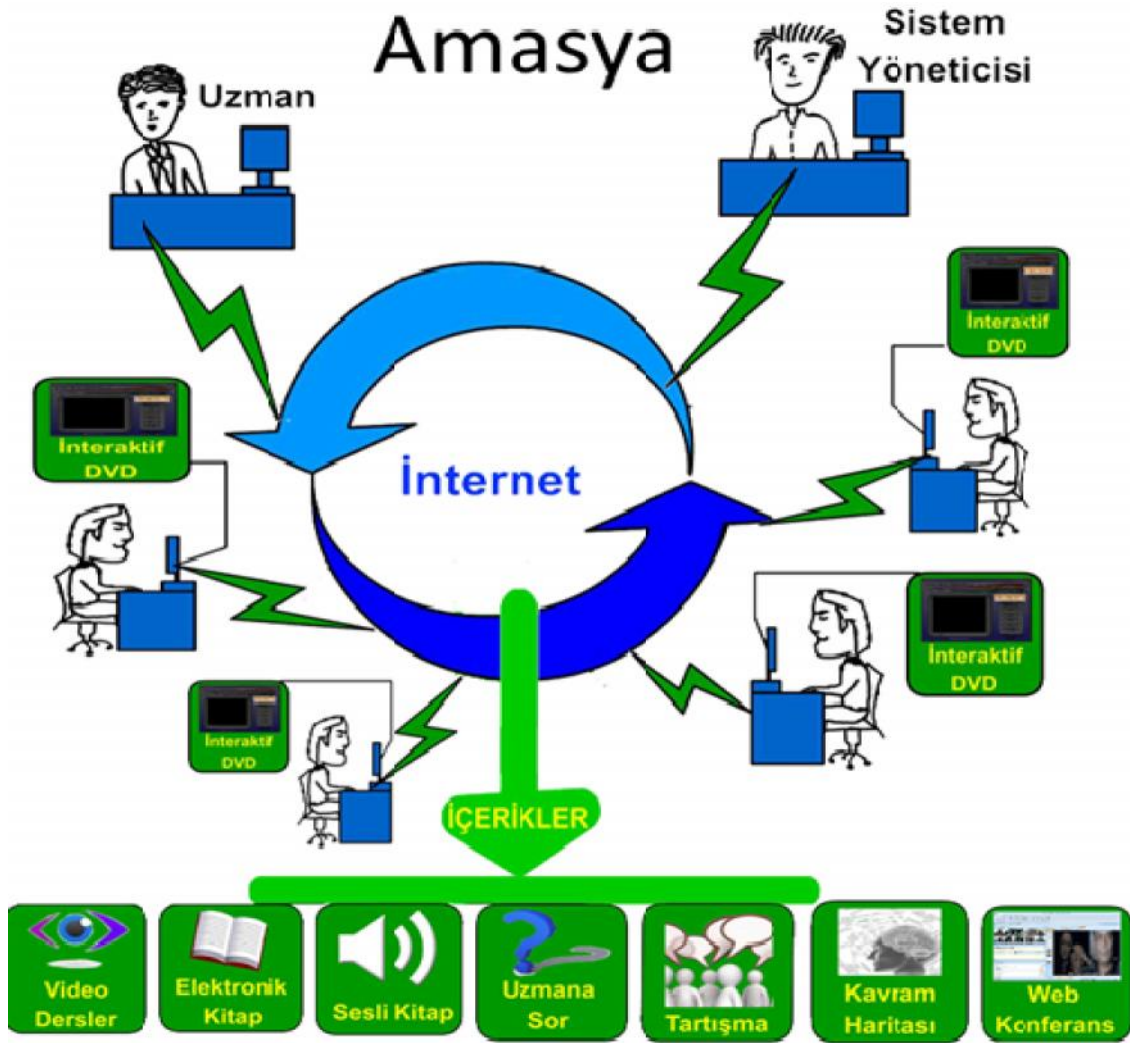
Katılımcıların tümünün her an internet bağlantısının olmayacağı düşünülür. Bu durum eğitim sürecine sınırlılık ve dezavantaj getirmektedir. Dezavantajı bir miktar daha azaltmak için internet tabanlı uzaktan eğitim portalının içeriği, interaktif yazılımla DVD içerisine aktarılmıştır. Bu DVD ile kullanıcı internetin olmadığı yerde bilgisayarı ya da DVD Player'ı ile içeriklere ulaşabilmektedir (Resim 17).

Resim 17. İnteraktif CD Anasayfası

Uzaktan Hizmetçi Eğitiminin Uygulanması

Uzaktan hizmetçi eğitiminin uygulanacağı deney grubu ile eğitim öncesi Amasya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nde toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda uzaktan eğitim hakkında bilgilendirme yapılarak katılımcıların 10 gün içerisinde tamamlamaları gereken etkinlikler anlatılmıştır. Hazırlanan uzaktan eğitim portalının kullanımı gösterilmiş ve toplantı sonunda kullanıcılara öntest uygulanarak deney öncesi puanları tespit edilmiştir. Kullanıcılara sisteme girişifreleri ve sistemin sunulduğu internet sitesinin adresini hatırlatan masa saati dağıtılmıştır. Kullanıcıların günlük sisteme girmeleri gerektiği de dağıtılan masa saatleri ile hatırlatılması amaçlanmıştır. Uzaktan eğitim sisteminin işleyişi, Resim 18'de verilmiştir.

Resim 18. Uzaktan Eğitim Sisteminin İçeriği

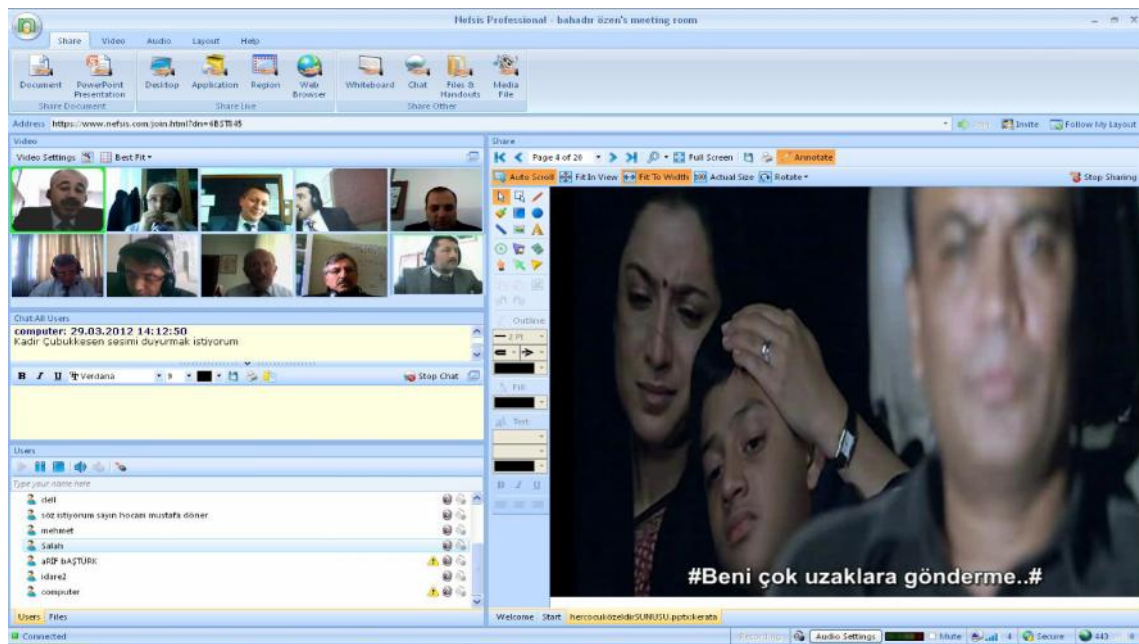
On gün süre ile katılımcılar uzaktan eğitim programına giriş yaparak eğitim almışlardır. Katılımcılara dağıtılan interaktif DVD çalışması sırasında örnek olay incelemesi için eğitim içerikli bir film sunulmuştur. Bu filmi izleyen katılımcılar web konferans sistemi ile film üzerine tartışma yapmak üzere bir araya getirildiler. Yaklaşık 2 saat süren etkinlik raporlaştırılarak aynı gün web portalda yayınlanmıştır.

Web Konferans Sistemi ile Senkron Ders

Uzaktan eğitim için planlanan içerikte örnek olay incelemesinin yapılması öngörülmüştür. Bunun için katılımcıların önceden izlemeleri için dağıtılan film üzerine tartışma yapılmak üzere web konferans hazırlanmıştır. Web konferans için Nefsis firmasının sunduğu ücretsiz hizmet kullanılmıştır. Her bir kullanıcı kendilerine verilen kullanıcı adı ve şifresi ile sisteme bağlanabildiler. Tokatta kurulan merkez yayın

biriminde sistem yöneticisi yayının do ru yürütülebilmesi için teknik çalı maları yaparken uzaktan e itimi planlayan ö retim görevlisi oturuma hem moderatörlük yaptı hem de e itim içeri ini katılımcılara aktardı.

29 Mart 2012 tarihinde yapılan web konferansa teknik altyapının yetersiz olması nedeniyle sadece 10 ki i katılabildi. 10 ki i ile yapılan etkinlik 1,5 saat sürmü tür. Etkinlik sürecinde katılımcılar izledikleri filmde çıkardıkları sonuçları birbirleri ile payla mı lardır. Aynı zamanda ö retim görevlisi, kendisine yöneltilen soruları anlık olarak cevapladı.

Resim 19. Web Konferans Uygulaması

Deney ve Kontrol Gruplarına Öntest, Sontest ve Hizmetiçi E itimin De erlendirilmesine Yönelik Anket Uygulanması

Deney ve kontrol gruplarına, katılacakları hizmetiçi e itim etkinli inden önce öntest uygulanarak “E itimde De i im Yönetimi” konusunda sahip oldukları bilgi düzeyleri ölçülmü tür. Hizmetiçi e itim etkinliklerinin bitiminde ise aynı sorular tekrar katılımcılara sorularak sontest uygulanmı tır.

Her iki gruba da hizmetiçi e itim etkinli inin sonunda katılımı oldukları etkinli i de erlendirebilmelerini sa lamak amacıyla “Hizmetiçi E itim Faaliyetleri

De erlendirme Anketi” uygulanmı tır. Bu anketin analizleri ile deneyin sonuçları arasında ili ki kurulmaya çalı ılmı tır.

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Ara tırmada deney öncesi, deney esnası ve deney sonrası olmak üzere üç a amada toplanan veriler özelliklerine uygun olarak analiz edilmi tır.

Deney Öncesinde Toplanan Verilerin Analizi

Deney öncesinde uygulanan Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itim ihtiyaçlarına li kin Anket ile toplanan verilerin analizinde önce ortalama ve standart sapma de erleri hesaplanmı tır. Daha sonra görev yerine göre okul yöneticilerinin görü leri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadı ına ili kin olarak be li likert tipi ölçek maddeleri ile toplanan veriler (anketin ikinci, üçüncü ve dördüncü bölümleri) üzerinde t testi yapılmı tır. Elde edilen sonuçlar, Amasya ve Tokat illerinde görev yapan okul yöneticilerinin hizmetiçi e itime ili kin görü leri, daha önce katıldıkları hizmetiçi e itim programları ile ilgili de erlendirmeleri ve katılmak istedikleri hizmetiçi e itim programlarına ili kin görü leri arasında farklılık olup olmadı ı açısından yorumlanmı tır.

Yöneticilerin hizmetiçi e itim ihtiyaçları, hizmetiçi e itime ve uzaktan e itime ili kin dü ünceleri 5’li likert tipi ölçekle toplanmı tır. Be li likert tipi ölçekle toplanan bu kısımdaki verilerin puanlaması Çizelge 6 ve Çizelge 7’de verilmi tır.

Çizelge 6. Ara tırma Evrenin Hizmetiçi E itime Dair Görü lerini Belirttikleri Cevapların Puanlaması

Aralık	Anlam
1.00 – 1.80	Kesinlikle Katılmıyorum
1.81 – 2.60	Katılmıyorum
2.61 – 3.40	Kısmen Katılıyorum
3.41 – 4.20	Katılıyorum
4.21 – 5.00	Kesinlikle Katılıyorum

Çizelge 7. Ara tırma Evreninin Hizmetiçi E itim htiyaçlarına Verilen Cevapların Gruplandırılması

Aralık	Anlam
1.00 – 1.80	Böyle Bir Hizmetiçi E itime Gerek Yok
1.81 – 2.60	Bu Hizmetiçi E itime Katılmam
2.61 – 3.40	Bu Hizmetiçi E itime Katılabilirim
3.41 – 4.20	Bu Hizmetiçi E itime Katılsam yi Olur
4.21 – 5.00	Bu Hizmetiçi E itime Kesinlikle Katılmalyım

Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itim htiyaçlarına li kin Anket'in be ve altıncı bölümlerinde toplanan veriler evet, kısmen ve hayır ekinde sınıflamalı ölçekle elde edilmi tir. Yanıtlar evet (1), kısmen (2) ve hayır (3) ekinde kodlanarak SPSS programına aktarılmı tır. Bu tür ölçekle toplanan verilerin analizinde frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmı , yorumlama a masında ise görev yeri de i kenine göre de kay kare analizleri hesaplanmı tır.

Deney Esnasında Toplanan Verilerin Analizi

Deney sırasında web tabanlı uzaktan ö retim yönteminin yüz yüze ö retim yöntemi ile kar ıla tırılabilmesi amacıyla öntest ve sontest uygulaması yapılmı tır. Testlerde katılımcıların do ru yanıtları (1), yanlı yanıtları (0) olarak kodlanmı , ortalama ve standart sapma puanları hesaplanmı tır. Deney ve kontrol gruplarının öntest ve sontest puanları arasındaki farkın manidarlı nı test etmek amacıyla ili kili örneklemler için t testi kullanılmı tır. Deney ve kontrol gruplarının sontest puanları arasındaki farkın manidarlı ı için de karı ık ölçümler için iki faktörlü ANOVA testi kullanılmı tır. Elde edilen sonuçlar .05 anlamlılık düzeyine göre yorumlanmı tır.

Deney Sonrasında Toplanan Verilerin Analizi

Deneklerin deney sürecine ili kin de erlendirmelerini ortaya çıkarmak amacıyla deney ve kontrol grupları için iki farklı anket uygulanmı tır. Ankette yer alan maddelerden be li likert tipi ölçek ile toplanan verilerin analizinde ortalama, standart sapma puanları hesaplanmı tır. Elde edilen sonuçlar, kendi içinde sıralanarak yorumlanmı tır.

Ayrıca ara tırmacı tarafından deneysel i lemler sırasında yapılan gözlemler, oldu u gibi raporla tırılmı ve yorumlanmı tır.

BÖLÜM IV

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde, ara tırmanın amacı çerçevesinde toplanan verilerin analizinden elde edilen bulgulara ve yorumlarına yer verilmiştir.

Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itime İlişkin Görüşleri

Bu başlık altında, okul yöneticilerine uygulanan Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itim İhtiyaçlarına İlişkin Anketin ikinci, üçüncü ve dördüncü bölümlerinden elde edilen verilerin analiz ve yorumları yer almaktadır.

Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itimin Önemine İlişkin Görüşleri

Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itim İhtiyaçları Anketi'nin ikinci bölümünde hizmetiçi e itimin önemine ilişkin olarak okul yöneticilerinin görüşlerini almayı amaçlayan 8 ifade yer almaktadır. Okul yöneticilerinden bu ifadelere katılma düzeylerini “Kesinlikle Katılmıyorum” ile “Kesinlikle Katılıyorum” arasındaki beş seçenekten birini işaretleyerek belirtmeleri istenmiştir. Okul yöneticilerinin hizmetiçi e itimin önemine ilişkin kendilerine verilmiş bu ifadelere katılma düzeyleri en yüksekte en düşüğe göre sıralı olarak Çizelge 8’de verilmiştir.

Çizelge 8. Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itimin Önemine İlişkin İfadelere Katılma Düzeyleri

İfadeler	N	X	SS
1. Hizmetiçi e itimin gerekliliğine inanıyorum	239	4,35	,866
2. Çevremdeki çalışanların hizmetiçi e itime katılmalarını destekliyorum	240	4,19	,907
3. Hizmetiçi e itim faaliyetlerinden öğrendiklerimi görevimde kullanıyorum	234	4,18	,828
4. Görevimde daha başarılı olmak için hizmetiçi e itime ihtiyaç duyuyorum	238	4,09	,998
5. Hizmetiçi e itim faaliyetleri, personelin verimini artırıyor	237	4,07	,938
6. Personelin aldığı hizmetiçi e itim kurumun başarısını artırıyor	234	4,01	,974

7. Hizmetiçi e itim do rudan veya dolaylı olarak ö renci ba arısını artırır	237	3,95	,875
8. Düzenli olarak hizmetiçi e itim faaliyetlerini izliyorum	235	3,60	,944

Çizelge 8'e göre anketi yanıtlayan okul yöneticileri, hizmetiçi e itimin önemine ilişkin sekiz ifadeden bir tanesine "Kesinlikle Katılıyorum", diğerlerine de "Katılıyorum" ekinde yanıt vermişlerdir. Okul yöneticileri, "hizmetiçi e itimin gerekliliğine inanıyorum" ifadesine "Kesinlikle Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir (X=4,35). Okul yöneticilerinin "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri ifadeler ise Çizelge 8'den izlenebilmektedir. Buna göre anketi yanıtlayan okul yöneticilerinin çevresindeki çalışanların hizmetiçi e itime katılmalarını destekledikleri (X=4,19); hizmetiçi e itim faaliyetlerinden öğrendiklerini görevlerinde kullandıkları (X=4,18); görevlerinde başarılı olmak için hizmetiçi e itime ihtiyaç duydukları (X=4,09); hizmetiçi e itimin çalışanların verimini (X=4,07), kurum başarısını (X=4,01) ve do rudan veya dolaylı olarak öğrenci başarısını artırdığını (X=3,95) düşündükleri ve düzenli olarak hizmetiçi e itim faaliyetlerini izledikleri (X=3,60) anlaşılmaktadır. Bu verilerden yola çıkarak okul yöneticilerinin hizmetiçi e itimin önemli olduğu konusunda birleşik görüşleri söylenebilir.

Anketi yanıtlayan yöneticilerin hizmetiçi e itimin önemine ilişkin görev yeri (Amasya – Tokat) de ikenine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını ile ilgili t testi sonuçları Çizelge 9'da verilmiştir.

Çizelge 9. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itimin Önemi Hakkındaki Görüşlerine İlişkin t Testi Sonuçları

Hizmetiçi E itime İlişkin Düzünceler	İli	N	Ort.	SS	SD	Sıra	t	p
Hizmetiçi e itimin gerekliliğine inanıyorum	Amasya	131	4,32	,963	237	1	,622	,535
	Tokat	108	4,39	,734		1		
Çevremdeki çalışanların hizmetiçi e itime katılmalarını destekliyorum	Amasya	131	4,10	,968	238	3	1,684	,093
	Tokat	109	4,29	,820		2		
Hizmetiçi e itim faaliyetlerinden	Amasya	127	4,19	,870	232	2	,279	,780

Hizmetiçi E itime li kin Dü ünceler	li	N	Ort.	SS	SD	Sıra	t	p
ö rendiklerimi görevimde kullanıyorum	Tokat	107	4,16	,779		4		
Görevimde daha ba arılı olmak için hizmetiçi e itime ihtiyaç duyuyorum	Amasya	130	4,01	1,067	236	5	1,463	,145
	Tokat	108	4,19	,901		3		
Hizmetiçi e itim faaliyetleri, personelin verimi arttırıyor	Amasya	128	4,05	1,034	235	4	,449	,653
	Tokat	109	4,10	,816		5		
Personelin aldı ı hizmetiçi e itim kurumun ba arısını arttırıyor	Amasya	126	3,94	1,083	232	6	1,185	,237
	Tokat	108	4,09	,826		6		
Hizmetiçi e itim do rudan veya dolaylı olarak ö renci ba arısını arttırıyor	Amasya	129	3,93	,962	235	7	,458	,648
	Tokat	108	3,98	,761		7		
Düzenli olarak hizmetiçi e itim faaliyetlerini izliyorum	Amasya	127	3,52	,967	233	8	1,348	,179
	Tokat	108	3,69	,914		8		

Çizelge 9'a göre okul yöneticilerinin hizmetiçi e itimin önemine ili kin ifadelere katılma düzeylerinde görev yeri de i kenine göre anlamlı bir farklılık yoktur. Bu bulgu, Amasya ve Tokat illerinde görev yapan okul yöneticilerinin hizmetiçi e itimin önemine ili kin görü lerinin benzer oldu unu göstermektedir.

Okul Yöneticilerinin Daha Önce Katıldıkları Hizmetiçi E itim Faaliyetlerine li kin Görü leri

Okul yöneticilerinin, daha önce katıldıkları hizmetiçi e itim faaliyetlerine ili kin görü lerini belirlemek amacıyla Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itim htiyaçlarına li kin Anketin üçüncü bölümünde 28 ifade yer almı tır. Okul yöneticilerinden bu ifadelere katılma düzeylerini “Kesinlikle Katılmıyorum” ile “Kesinlikle Katılıyorum” arasındaki be seçenekten birini i aretleterek belirtmeleri istenmi tir. Okul yöneticilerinin daha önce katıldıkları hizmetiçi e itim faaliyetlerine ili kin olarak verilmi olan 28 ifade, katılma düzeyine göre sıralanmı olarak Çizelge 10, Çizelge 11 ve Çizelge 12'de verilmi tir.

Okul yöneticilerinin daha önce katıldıkları hizmetiçi e itim faaliyetlerine ilişkin görüşlerini almak üzere verilen 28 ifadeden 4'üne "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildikleri görülmektedir (Çizelge 10). Okul yöneticilerinin en yüksek ortalama ile "hizmetiçi e itim faaliyetinin içeriğini önceden bilerek başvuruda bulunuyorum" ($X=4,17$) ifadesine katılmaktadırlar. Bu ifadeyi sırasıyla "Hizmetiçi e itim faaliyetleri esnasında not tutuyorum" ($X=3,80$); "Hizmetiçi e itim faaliyeti sonunda aldığım belge ve arşiv belgelerini özenle saklıyorum" ($X=3,63$) ve "Hizmetiçi e itim faaliyetine katılanların bilgi seviyeleri genelde aynı düzeyde olmuyor" ($X=3,44$) izlemektedir.

Çizelge 10. Okul Yöneticilerinin Daha Önce Katıldıkları Hizmetiçi E İtim Faaliyetlerine İlişkin İfadelerden "Katılıyorum" Düzeyinde Katıldıkları İfadeler

Sıra		N	X	SS
1	Hizmetiçi e itim faaliyetinin içeriğini önceden bilerek başvuruda bulunuyorum	237	4,17	,905
2	Hizmetiçi e itim faaliyetleri esnasında not tutuyorum	230	3,80	,946
3	Hizmetiçi e itim faaliyeti sonunda aldığım belge ve arşiv belgelerini özenle saklıyorum	233	3,63	1,079
4	Hizmetiçi e itim faaliyetine katılanların bilgi seviyeleri genelde aynı düzeyde olmuyor	236	3,44	,950

Okul yöneticilerinin daha önce katıldıkları hizmetiçi e itim faaliyetlerine ilişkin olarak verilen ifadelerden "Kısmen Katılıyorum" düzeyinde katıldıkları ifade sayısı ise 15'tir (Çizelge 11). Buna göre okul yöneticileri, daha önce katıldıkları hizmetiçi e itim faaliyetlerini ($X=3,27$) ve süresini ($X=3,21$) "kısmen" yeterli bulurken bu faaliyetlerde görev alan öğretmenlerin de konularına "kısmen" hâkim olduklarını ($X=3,22$) düşünmektedirler. Bu değerlendirilmelere göre okul yöneticilerinin daha önce katıldıkları hizmetiçi e itim faaliyetlerinin, öğretmenlerin ve faaliyet süresinin yeterli olduğunu düşünmektedirler.

Okul yöneticilerinin "kısmen" katıldıkları ve anlam olarak bu faaliyetlere ilişkin olumsuz bir değerlendirilmede yorumlanabilecek diğer ifadeler ise şunlardır: "Var olan hizmetiçi e itim faaliyetlerinin sayısını yeterli buluyorum" ($X=3,06$). "Hizmetiçi e itim faaliyetine katılanların bireysel farklılıkları e itim sürecini yavaşlatıyor" ($X=3,04$). "Hizmetiçi e itim faaliyetlerinde yeteri kadar öğretim materyali kullanılıyor" ($X=$

2,92). “Hizmetiçi e itim faaliyetlerinde kullanılan ö retim yöntemleri yeterlidir” (X= 2,88). “Hizmetiçi e itim faaliyetlerinin içeri i oldukça zengin hazırlanıyor” (X= 2,83).

Çizelge 11. Okul Yöneticilerinin Daha Önce Katıldıkları Hizmetiçi E itim Faaliyetlerine İlişkin Fadelardan “Kısmen Katılıyorum” Düzeyinde Katıldıkları Fadelar

Sıra		N	X	SS
1.	Katıldı ım hizmetiçi faaliyetlerin içeri ini yeterli buluyorum	235	3,27	1,055
2.	Hizmetiçi e itimi veren e itmenler konulara hâkimdir	231	3,22	,985
3.	Katıldı ım hizmetiçi e itim faaliyetlerinin süresini yeterli buluyorum	234	3,21	1,002
4.	Katıldı ım hizmetiçi e itim faaliyetleri süresi boyunca kendi görevim aksıyor	234	3,06	1,172
5.	Var olan hizmetiçi e itim faaliyetlerinin sayısını yeterli buluyorum	235	3,06	1,144
6.	Hizmetiçi e itim faaliyetlerinin düzenlendi i tarihler bana uygun olmuyor	233	3,04	1,012
7.	Hizmetiçi e itim faaliyetin katılanların bireysel farklılıkları e itim sürecini yavaşlatıyor	234	3,04	1,043
8.	Ço u hizmetiçi e itim faaliyetleri esnasında sıkılıyorum	232	2,92	1,160
9.	Hizmetiçi e itim faaliyetlerde yeteri kadar ö retim materyali kullanılıyor	236	2,92	1,043
10.	Hizmetiçi e itim faaliyetlerde kullanılan ö retim yöntemlerini yeterlidir	232	2,88	1,102
11.	Hizmetiçi e itim faaliyetlerinin içeri i oldukça zengin hazırlanıyor	235	2,83	1,058
12.	Hizmetiçi e itim faaliyetleri benim ö renme hızıma uygun olmuyor	233	2,75	,996
13.	Hizmetiçi faaliyetlerin gerçekleştirildi i yere ulaşmakta güçlük çekiyorum	232	2,66	1,085
14.	Faaliyetlere katılmam aile ve sosyal çevremle olan ilişkilerimi aksatıyor	232	2,66	1,040
15.	Hizmetiçi e itimi faaliyetlerinde genelde pasif dinleyici oluyorum	238	2,66	1,090

Okul yöneticilerinin “kısmen katıldıkları” ve anlam olarak bu faaliyetlere ilişkin olumlu bir değerlendirme ekinde yorumlanabilecek ifadeler ise şunlardır: “Katıldı ım hizmetiçi e itim faaliyetleri süresi boyunca kendi görevim aksıyor” (X= 3,06).

“Hizmetiçi e itim faaliyetlerinin düzenlendi i tarihler bana uygun olmuyor” (X= 3,04). “Ço u hizmetiçi e itim faaliyetleri esnasında sıkılıyorum” (X= 2,92). “Hizmetiçi e itim faaliyetleri benim ö renme hızıma uygun olmuyor” (X= 2,75). “Hizmetiçi faaliyetlerin gerçekleştirildi i yere ula makta güçlük çekiyorum” (X= 2,66). “Faaliyetlere katılmam aile ve sosyal çevremle olan ili kilerimi aksatıyor” (X= 2,66). “Hizmetiçi e itimi faaliyetlerinde genelde pasif dinleyici oluyorum” (X= 2,66).

Okul yöneticilerinin daha önce katıldıkları hizmetiçi e itim faaliyetlerine ili kin olarak verilmi ifadelerden “Katılmıyorum” düzeyinde görü belirttikleri ifade sayısı ise 7’dir (Çizelge 13). Okul yöneticilerinin “Katılmıyorum” düzeyinde görü belirttikleri, daha önce katıldıkları hizmetiçi e itim faaliyetlerine ili kin ifadelerden olumsuz bir de erlendirme olarak yorumlanabilecek olan ifadeler unlardır: “ htiyaç hissetti im her konuda hizmetiçi e itim faaliyeti düzenleniyor” (X= 2,43). “Hizmetiçi e itim faaliyetleri planlanırken fikirlerimiz soruluyor” (X= 2,42). “ stedi im tüm hizmetiçi e itim faaliyetine katılabiliyorum” (X= 2,41). Bu bulgulara göre okul yöneticileri ihtiyaç hissettikleri her konuda hizmetiçi e itim faaliyeti düzenlenmedi ini, hizmetiçi e itim faaliyetleri planlanırken görü lerinin alınmadı ını ve istedikleri tüm hizmetiçi e itim faaliyetlerine katılamadıklarını dü ünmektedirler.

Okul yöneticilerinin “Katılmıyorum” düzeyinde görü belirttikleri, daha önce katıldıkları hizmetiçi e itim faaliyetlerine ili kin ifadelerden olumlu bir de erlendirme olarak yorumlanabilecek olan ifadeler ise unlardır: “Hizmetiçi e itim faaliyeti sonunda kendimde olumlu bir de i im göremiyorum” (X= 2,34). “Ço u hizmetiçi e itim faaliyetlerini ciddiye almıyorum” (X= 2,21). “Hizmetiçi e itim faaliyetlerine belge almak için katılıyorum” (X= 2,17). “Hizmetiçi e itim faaliyetlerine genelde tatil amaçlı katılıyorum” (X= 2,15). Okul yöneticilerinin bu ifadelere verdikleri yanıtların “Katılmıyorum” düzeyinde olması, yöneticilerin hizmetiçi e itim faaliyetlerine önem verdikleri ekinde yorumlanabilir.

Çizelge 12. Okul Yöneticilerinin Daha Önce Katıldıkları Hizmetiçi E itim Faaliyetlerine li kin ifadelerden “Katılmıyorum” Düzeyinde Katıldıkları ifadeler

Sıra		N	X	SS
1	htiyaç hissetti im her konuda hizmetiçi e itim faaliyeti düzenleniyor	232	2,43	,982

Sıra		N	X	SS
2	Hizmetiçi e itim faaliyetleri planlanırken fikirlerimiz soruluyor	237	2,42	1,182
3	stedi im tüm hizmetiçi e itim faaliyetlerine katılabiliyorum	232	2,41	1,105
4	Hizmetiçi e itim faaliyeti sonunda kendimde olumlu bir de i im göremiyorum	235	2,34	,979
5	Ço u hizmetiçi e itim faaliyetlerini ciddiye almıyorum	234	2,21	1,077
6	Hizmetiçi e itim faaliyetlerine belge almak için katılıyorum	228	2,17	1,071
7	Hizmetiçi e itim faaliyetlerine genelde tatil amaçlı katılıyorum	232	2,15	1,112

Anketi yanıtlayan okul yöneticilerinin daha önce katıldıkları hizmetiçi e itim faaliyetlerine ili kin görü lerinin görev yeri (Amasya – Tokat) de i kenine göre farklıla ıp farklıla madı ma ili kin t testi sonuçları Çizelge 13'te verilmi tir. Çizelge 13 incelendi inde, okul yöneticilerinin daha önce katıldıkları hizmetiçi e itim faaliyetlerine ili kin görü lerinin görev yeri de i kenine göre farklıla madı ı görülmektedir.

Çizelge 13. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Daha Önce Katıldıkları Hizmetiçi E itim Faaliyetleri Hakkındaki Görü lerine li kin t Testi Sonuçları

	li	N	Ort. (X)	s.s.	s.d.	t	p
Hizmetiçi e itim faaliyetinin içeri ini önceden bilerek ba vuruda bulunuyorum	Amasya	129	4,25	,893	235	1,475	,142
	Tokat	108	4,07	,914			
Katıldı ım hizmetiçi faaliyetlerin içeri ini yeterli bulmuyorum	Amasya	128	3,31	1,099	233	,643	,521
	Tokat	107	3,22	1,003			
Var olan hizmetiçi faaliyetlerin sayısını yeterli buluyorum	Amasya	128	3,09	1,207	233	,443	,658
	Tokat	107	3,03	1,068			
Hizmetiçi e itim faaliyetlerde kullanılan ö retim yöntemleri yeterlidir	Amasya	126	2,89	1,119	230	,144	,885
	Tokat	106	2,87	1,087			
Ço u hizmetiçi e itim faaliyetleri esnasında sıkılıyorum	Amasya	127	2,94	1,139	230	,210	,834
	Tokat	105	2,90	1,189			

	İli	N	Ort. (X)	s.s.	s.d.	t	p
Hizmetiçi e itim faaliyetlerine genelde tatil amaçlı katılıyorum	Amasya	127	2,22	1,201	230	1,068	,287
	Tokat	105	2,07	,993			
Hizmetiçi e itim faaliyetlerinin içeri i oldukça zengin hazırlanıyor	Amasya	129	2,84	1,086	233	,312	,756
	Tokat	106	2,80	1,027			
Hizmetiçi e itimi veren e itmenler konulara hâkimdir	Amasya	126	3,17	,986	229	-,841	,401
	Tokat	105	3,28	,985			
Hizmetiçi e itim faaliyetleri esnasında not tutuyorum	Amasya	124	3,70	1,059	228	-1,754	,081
	Tokat	106	3,92	,782			
Ço u hizmetiçi e itim faaliyetleri ciddiye almıyorum	Amasya	127	2,28	1,140	232	1,228	,221
	Tokat	107	2,11	,994			
Hizmetiçi e itim faaliyetlerine belge almak için katılıyorum	Amasya	125	2,10	1,125	226	-1,180	,239
	Tokat	103	2,26	1,000			
Hizmetiçi e itim faaliyeti sonunda aldığı m ba arı belgelerini özenle saklıyorum	Amasya	126	3,58	1,120	231	-,796	,427
	Tokat	107	3,69	1,032			
Katıldı m hizmetiçi e itim faaliyetlerin süresini yeterli buluyorum	Amasya	127	3,23	1,001	232	,385	,701
	Tokat	107	3,18	1,008			
Hizmetiçi faaliyetlerin gerçekleştirildi i yere ulaşmakta güçlük çekiyorum	Amasya	127	2,69	1,109	230	,451	,652
	Tokat	105	2,63	1,058			
Katıldı m hizmetiçi e itim faaliyetleri süresi boyunca kendi görevim aksıyor	Amasya	128	3,05	1,232	232	-,136	,892
	Tokat	106	3,08	1,101			
Hizmetiçi faaliyete katılanların bilgi seviyeleri genelde aynı düzeyde olmuyor	Amasya	128	3,38	,997	234	-1,104	,271
	Tokat	108	3,52	,891			
Hizmetiçi faaliyete katılanların bireysel farklılıkları e itim sürecini yavaşlatıyor	Amasya	126	2,98	1,099	232	-1,064	,288
	Tokat	108	3,12	,974			
Hizmetiçi e itim faaliyetleri	Amasya	127	2,69	1,027	231	-,909	,364

	İli	N	Ort. (X)	s.s.	s.d.	t	p
benim öğrenme hızıma uygun olmuyor	Tokat	106	2,81	,957			
Hizmetiçi eğitim faaliyeti sonunda kendimde olumlu bir değişim göremiyorum	Amasya	128	2,30	,944	233	-,534	,594
	Tokat	107	2,37	1,024			
Hizmetiçi eğitim faaliyetlerinde genelde pasif dinleyici oluyorum	Amasya	129	2,53	1,024	236	-1,847	,066
	Tokat	109	2,80	1,153			
Hizmetiçi eğitim faaliyetlerde yeteri kadar öğretim materyali kullanılıyor	Amasya	129	3,02	1,023	234	1,553	,122
	Tokat	107	2,80	1,059			
Hizmetiçi eğitim faaliyetleri planlanırken fikirlerimiz soruluyor	Amasya	128	2,39	1,185	235	-,441	,659
	Tokat	109	2,46	1,183			
htiyaç hissettim her konuda hizmetiçi eğitim faaliyeti düzenleniyor	Amasya	128	2,40	1,022	230	-,491	,624
	Tokat	104	2,46	,934			
istediğim tüm hizmetiçi eğitim faaliyetlerine katılabiliyorum	Amasya	125	2,34	1,114	230	-1,161	,247
	Tokat	107	2,50	1,093			
Hizmetiçi eğitim faaliyetlerinin düzenlendiği tarihler bana uygun olmuyor	Amasya	129	3,00	1,053	231	-,727	,468
	Tokat	104	3,10	,961			
Faaliyetlere katılmam aile ve sosyal çevremle olan ilişkilerimi aksatıyor	Amasya	127	2,69	1,095	230	,474	,636
	Tokat	105	2,63	,973			

Okul Yöneticilerinin Katılmak İstedikleri Hizmetiçi Eğitim Faaliyetlerine İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin, katılmak istedikleri hizmetiçi eğitim faaliyetlerini belirlemek amacıyla 63 konudan oluşan bir bölüm Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi Eğitim ihtiyaçlarına ilişkin Ankette yer almıştır. Bu bölümde okul yöneticilerinden ankette yer alan 63 farklı hizmetiçi eğitim faaliyetinden her birine “Böyle Bir Hizmetiçi Eğitime Gerek Yok”, “Bu Hizmetiçi Eğitime Katılmam”, “Bu Hizmetiçi Eğitime Katılabilirim”, “Bu Hizmetiçi Eğitime Katılırsam İyi Olur” ve “Bu

Hizmetiçi E itime Kesinlikle Katılmalıyım” seçeneklerinden kendilerine uygun olan birini i aretlemleri istenmi tir. Okul yöneticilerinin katılmak istedikleri hizmetiçi e itim etkinliklerine ili kin bulgular, en çok istenenden en az istenene do ru a a ıdaki iki çizelgede verilmi tir.

Okul yöneticilerinin ankette verilmi olan 63 hizmetiçi e itim faaliyetine ili kin ortalama puanları 40 faaliyet için “Bu Hizmetiçi E itime Katılsam yi Olur”, 20 faaliyet için ise “Bu Hizmetiçi E itime Katılabilirim” seçeneklerinde toplanmı tır. A a ıdaki Çizelge 13. incelendi inde okul yöneticilerinin en fazla katılmak istedikleri ilk be faaliyet u ekilde sıralanmaktadır:

1. De i im Yönetimi (X= 3,99)
2. Strateji Yönetimi (X= 3,94)
3. Etkili Yönetici Davranı ları (X= 3,93)
4. Liderlik (X= 3,93)
5. Sorun Çözme Yöntemleri (X= 3,84)

Okul yöneticilerinin “Bu Hizmetiçi E itime Katılsam yi Olur” düzeyinde katılmak istedikleri hizmetiçi e itim faaliyetleri, Milli E itim Bakanlı ı tarafından yürütülen hizmetiçi e itim programlarında de erlendirilebilir. Ayrıca a ırlıklı olarak okul yöneticilerine dönük tezsiz yüksek lisans programlarında bu faaliyetler konu ya da ders olarak enstitülerce yürütülen programlara eklenebilir.

Çizelge 14. Okul Yöneticilerinin “Bu Hizmetiçi E itime Katılsam yi Olur” Düzeyinde Katılmak stedikleri Hizmetiçi E itim Dersleri/Faaliyetleri

Sıra	Ders Adı	N	X	SS
1	De i im Yönetimi	229	3,99	,955
2	Strateji Yönetimi	227	3,94	,953
3	Etkili Yönetici Davranı ları	230	3,93	1,000
4	Liderlik	232	3,93	1,019
5	Sorun Çözme Yöntemleri	236	3,84	,966
6	Motivasyon	232	3,83	1,024

Sıra	Ders Adı	N	X	SS
7	Okul Yönetiminde Ça da Yakla ımlar	230	3,83	1,020
8	Toplantı Yönetimi	228	3,78	1,114
9	E itim Denetimi	226	3,76	,991
10	Halkla li kiler	230	3,72	1,062
11	Kriz Yönetimi	233	3,72	1,081
12	E itim Kurumlarında Suç ve iddeti Önleme	230	3,71	1,027
13	Yönetim Teorileri	231	3,69	1,053
14	Yönetim Süreçleri	229	3,69	1,020
15	Proje Yönetimi	232	3,69	,948
16	Beden Dili	231	3,68	1,091
17	Takım Çalı ması	234	3,68	,969
18	Hitabet Sanatı	229	3,68	1,192
19	Performans De erlendirme	228	3,67	1,034
20	E itim Planlaması	228	3,65	1,014
21	Okul klimi ve Kültürü	232	3,65	,991
22	Teknoloji E itimi	231	3,64	1,114
23	Yönetim ve Organizasyon	227	3,63	1,049
24	Yönetim Psikolojisi	228	3,62	1,032
25	Yönetim Becerilerini Geli tirme	229	3,62	1,051
26	Okul Çevre li kisi	230	3,59	1,040
27	Çatı ma ve Stres Yönetimi	226	3,59	1,051
28	Ö retim Yöntemleri	228	3,59	1,031
29	Ki isel Geli im	227	3,59	1,037
30	Kurum Kültürü	228	3,57	1,049
31	leti im ve Etkili Sunu Teknikleri	229	3,57	1,064
32	Giri imcilik	230	3,55	1,055

Sıra	Ders Adı	N	X	SS
33	Stratejik Planlama	226	3,53	1,063
34	Örenci liler	229	3,51	1,050
35	Bilimsel Ara tırma Yöntemleri	230	3,51	1,005
36	nsan Kaynakları Yönetimi	231	3,51	1,111
37	Zaman Yönetimi	228	3,50	1,113
38	E itim Ekonomisi	228	3,46	1,155
39	Toplantı Planlama	227	3,42	1,075
40	Süreç Yönetimi	228	3,40	1,012

Okul yöneticilerinin en az katılmak istedikleri hizmetiçi e itim faaliyetleri ise unlardır:

1. Döner Sermaye (X= 2,86)
2. Burs ve Yurt Hizmetleri (X= 2,90)
3. Tablo ve Grafik Hazırlama (X= 2,99)
4. Gezi – Gözlem Planlama ve Organizasyon (X= 3,05)
5. Tören ve Kutlamalar (X= 3,09)

Çizelge 15. Okul Yöneticilerinin “Bu Hizmetiçi E itime Katılabilirim” Düzeyinde Katılmak istedikleri Hizmetiçi E itim Dersleri/Faaliyetleri

Sıra	Ders Adı	N	X	SS
1	Kariyer Planlama ve Yönetimi	228	3,39	1,067
2	E itimdeki Geli meler ve Kültürel Paylaşım	226	3,34	1,008
3	Ceza ve Ödüllendirme	226	3,33	1,135
4	Doküman Hazırlama	228	3,32	1,048
5	Nezakat Kuralları	230	3,31	1,232
6	Yönetimde A Tesis Etmek	227	3,30	1,052
7	haleye Çıkma ve Teknik artname Hazırlama	230	3,30	1,339

Sıra	Ders Adı	N	X	SS
8	Türk Kültürü ve E itim Sistemi	226	3,30	1,110
9	Resmi Yazı ma Kuralları	228	3,27	1,167
10	Hizmetiçi E itim htıyacını Belirleme	225	3,23	1,086
11	Etik Semineri	228	3,21	1,127
12	htıyaç Analizi	229	3,21	1,073
13	Kalite Güvence Sisteminin Yaygınla tırılması	227	3,19	1,099
14	Kültürler Arası Saygı, Ho görü ve Anlayı	226	3,12	1,135
15	statistik e itimi ve SPSS Kullanımı	228	3,12	1,102
16	Tören ve Kutlamalar	226	3,09	1,132
17	Gezi - Gözlem Planlama ve Organizasyon	227	3,05	1,138
18	Tablo ve Grafik Hazırlama	230	2,99	1,131
19	Burs ve Yurt Hizmetleri	226	2,90	1,166
20	Döner Sermaye	228	2,86	1,237

Okul yöneticilerinin katılmak istedikleri hizmetiçi e itim faaliyetlerine ili kin görü lerinde görev yeri de i kenine ili kin anlamlı bir farklılık olup olmadı na ili kin t testi sonuçları a a ıdaki iki çizelgede verilmi tir.

Çizelge 16. Görev Yeri De i kenine Göre Okul Yöneticilerinin “Bu Hizmetiçi E itime Katılsam yi Olur” Düzeyinde Katılmak stedikleri Hizmetiçi E itim Faaliyetlerine li kin t Testi Sonuçları

Ders Adı	li	N	(X)	s.s.	s.d.	t	p
1. De i im Yönetimi	Amasya	123	3,95	,999	227	,688	,492
	Tokat	106	4,04	,904			
2. Strateji Yönetimi	Amasya	122	3,84	1,012	225	1,627	,105
	Tokat	105	4,05	,870			

Ders Adı	li	N	(X)	s.s.	s.d.	t	p
3. Etkili Yönetici Davranı ları	Amasya	128	3,81	1,041	228	2,043	,042
	Tokat	102	4,08	,930			
4. Liderlik	Amasya	128	3,89	1,037	230	,600	,549
	Tokat	104	3,97	1,000			
5. Sorun Çözme Yöntemleri	Amasya	128	3,75	1,027	234	1,641	,102
	Tokat	108	3,95	,880			
6. Motivasyon	Amasya	126	3,74	1,067	230	1,538	,125
	Tokat	106	3,94	,964			
7. Okul Yönetiminde Ça da Yakla ımlar	Amasya	127	3,72	1,044	228	1,770	,078
	Tokat	103	3,96	,979			
8. Toplantı Yönetimi	Amasya	124	3,79	1,099	226	,206	,837
	Tokat	104	3,76	1,136			
9. E itim Denetimi	Amasya	124	3,75	,993	224	,185	,854
	Tokat	102	3,77	,994			
10. Halkla li kiler	Amasya	125	3,70	1,093	228	,277	,782
	Tokat	105	3,74	1,029			
11. Kriz Yönetimi	Amasya	126	3,60	1,154	231	1,967	,050
	Tokat	107	3,87	,972			
12. E itim Kurumlarında Suç ve iddeti Önleme	Amasya	127	3,62	1,069	228	1,439	,152
	Tokat	103	3,82	,968			
13. Yönetim Teorileri	Amasya	126	3,66	1,082	229	,538	,591
	Tokat	105	3,73	1,022			
14. Yönetim Süreçleri	Amasya	125	3,63	1,044	227	,947	,344
	Tokat	104	3,76	,990			
15. Proje Yönetimi	Amasya	128	3,59	,900	230	1,699	,091
	Tokat	104	3,81	,996			

Ders Adı	li	N	(X)	s.s.	s.d.	t	p
16. Beden Dili	Amasya	128	3,72	1,072	229	,536	,592
	Tokat	103	3,64	1,119			
17. Takım Çalışması	Amasya	127	3,63	1,006	232	,858	,392
	Tokat	107	3,74	,925			
18. Hitabet Sanatı	Amasya	126	3,67	1,151	227	,031	,975
	Tokat	103	3,68	1,246			
19. Performans Değerlendirme	Amasya	126	3,61	1,020	226	,898	,370
	Tokat	102	3,74	1,052			
20. Eğitim Planlaması	Amasya	124	3,60	1,027	226	,792	,429
	Tokat	104	3,71	1,002			
21. Okul İklimi ve Kültürü	Amasya	128	3,63	,980	230	,439	,661
	Tokat	104	3,68	1,007			
22. Teknoloji Eğitimi	Amasya	126	3,67	1,180	229	,458	,648
	Tokat	105	3,60	1,034			
23. Yönetim ve Organizasyon	Amasya	124	3,60	1,011	225	,518	,605
	Tokat	103	3,67	1,097			
24. Yönetim Psikolojisi	Amasya	125	3,48	1,082	226	2,356	,019
	Tokat	103	3,80	,943			
25. Yönetim Becerilerini Geliştirme	Amasya	126	3,59	1,053	227	,521	,603
	Tokat	103	3,66	1,053			
26. Okul Çevresel İhtiyaçları	Amasya	123	3,49	1,043	228	1,626	,105
	Tokat	107	3,71	1,028			
27. Çatışma ve Stres Yönetimi	Amasya	124	3,51	1,063	224	1,273	,204
	Tokat	102	3,69	1,034			
28. Öğretim Yöntemleri	Amasya	126	3,57	,999	226	,263	,793
	Tokat	102	3,61	1,073			

Ders Adı	li	N	(X)	s.s.	s.d.	t	p
29. Kişisel Gelişim	Amasya	125	3,49	1,021	225	1,575	,117
	Tokat	102	3,71	1,049			
30. Kurum Kültürü	Amasya	125	3,56	1,050	226	,230	,818
	Tokat	103	3,59	1,052			
31. İletişim ve Etkili Sunu Teknikleri	Amasya	126	3,47	1,086	227	1,648	,101
	Tokat	103	3,70	1,027			
32. Girişimcilik	Amasya	127	3,51	1,075	228	,646	,519
	Tokat	103	3,60	1,032			
33. Stratejik Planlama	Amasya	123	3,41	1,071	224	1,741	,083
	Tokat	103	3,66	1,044			
34. Öğrencilerli kileri	Amasya	127	3,47	1,045	227	,617	,538
	Tokat	102	3,56	1,058			
35. Bilimsel Araştırma Yöntemleri	Amasya	127	3,45	,998	228	1,001	,318
	Tokat	103	3,58	1,015			
36. İnsan Kaynakları Yönetimi	Amasya	126	3,44	1,092	229	,927	,355
	Tokat	105	3,58	1,133			
37. Zaman Yönetimi	Amasya	125	3,46	1,059	226	,532	,595
	Tokat	103	3,54	1,178			
38. Eğitim Ekonomisi	Amasya	126	3,37	1,225	226	1,293	,197
	Tokat	102	3,57	1,058			
39. Toplantı Planlama	Amasya	125	3,47	1,036	225	,823	,412
	Tokat	102	3,35	1,123			
40. Süreç Yönetimi	Amasya	123	3,31	,959	226	-1,447	,149
	Tokat	105	3,50	1,066			

Çizelge 17 incelendi inde görev yeri de i kenine göre okul yöneticilerinin “Bu Hizmetiçi E itime Katılsam yi Olur” düzeyinde katılmak istedikleri 3 faaliyette .05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Farklılık çıkan faaliyetler unlardır: “Etkili Yönetici

Davranı ları” (t= 2,043; p= .042). “Kriz Yönetimi” (t= 1,967; p= .050) ve “Yönetim Psikolojisi” (t= 2,356; p= .019). Fark çıkan bu üç faaliyet için de Tokat ilinde görev yapan okul yöneticilerinin ortalama puanları, Amasya ilinde görev yapan yöneticilerin ortalama puanlarından daha yüksektir. “Bu Hizmetiçi E itime Katılısam yi Olur” düzeyinde katılmak istenen di er 37 faaliyette ise görev yeri de i kenine göre anlamlı bir farklılık olmadı ı görülmektedir.

Görev yeri de i kenine göre okul yöneticilerinin “Bu Hizmetiçi E itime Katılabilirim” düzeyinde katılmak istedikleri hizmetiçi e itim faaliyetlerine ili kin t testi sonuçları Çizelge 18’de verilmi tir. Çizelgede yer alan 20 hizmetiçi e itim faaliyetine ili kin Amasya ve Tokat illerinde görev yapan yöneticilerin görü lerinde anlamlı bir farklılık yoktur.

Çizelge 17. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin “Bu Hizmetiçi E itime Katılabilirim” Düzeyinde Katılmak stedikleri Hizmetiçi E itim Faaliyetlerine li kin t Testi Sonuçları

	li	N	Ort. (X)	s.s.	s.d.	t	p
1. Kariyer Planlama ve Yönetimi	Amasya	126	3,39	1,073	226	-,092	,927
	Tokat	102	3,40	1,065			
2. E itimdeki Geli meler ve Kültürel Paylaşım	Amasya	122	3,30	1,010	224	-,736	,462
	Tokat	104	3,39	1,009			
3. Ceza ve Ödüllendirme	Amasya	124	3,30	1,140	224	-,424	,672
	Tokat	102	3,36	1,133			
4. Doküman Hazırlama	Amasya	126	3,32	1,093	226	,027	,979
	Tokat	102	3,31	,995			
5. Nezaket Kuralları	Amasya	126	3,21	1,217	228	-1,338	,182
	Tokat	104	3,43	1,245			
6. Yönetimde A Tesis Etmek	Amasya	123	3,20	1,076	225	-1,711	,088
	Tokat	104	3,43	1,012			
7. haleye Çıkma ve	Amasya	124	3,21	1,363	228	-1,111	,268

	li	N	Ort. (X)	s.s.	s.d.	t	p
	Teknik arname Hazırlama	Tokat	106	3,41	1,308		
8.	Türk Kültürü ve E itim Sistemi	Amasya	122	3,30	1,190	224	-,020 ,984
		Tokat	104	3,30	1,013		
9.	Resmi Yazı ma Kuralları	Amasya	125	3,26	1,231	226	-,229 ,819
		Tokat	103	3,29	1,090		
10.	Hizmetiçi E itim htiyacı Belirleme	Amasya	123	3,24	1,095	223	,071 ,944
		Tokat	102	3,23	1,080		
11.	Etik Semineri	Amasya	124	3,14	1,114	226	-1,136 ,257
		Tokat	104	3,31	1,141		
12.	htiyaç Analizi	Amasya	123	3,22	1,083	227	,084 ,933
		Tokat	106	3,21	1,067		
13.	Kalite Güvence Sisteminin Yaygınla tırılması	Amasya	125	3,21	1,131	225	,283 ,777
		Tokat	102	3,17	1,063		
14.	Kültürler Arası Saygı, Ho görü ve Anlayı	Amasya	123	3,03	1,152	224	-1,264 ,207
		Tokat	103	3,22	1,111		
15.	statistik e itimi ve SPSS Kullanımı	Amasya	125	3,08	1,140	226	-,583 ,560
		Tokat	103	3,17	1,058		
16.	Tören ve Kutlamalar	Amasya	121	3,04	1,186	224	-,677 ,499
		Tokat	105	3,14	1,069		
17.	Gezi - Gözlem Planlama ve Organizasyon	Amasya	123	2,96	1,183	225	-1,295 ,196
		Tokat	104	3,15	1,077		
18.	Tablo ve Grafik Hazırlama	Amasya	124	2,92	1,187	228	-,989 ,324
		Tokat	106	3,07	1,063		
19.	Burs ve Yurt Hizmetleri	Amasya	126	2,97	1,173	224	,951 ,343
		Tokat	100	2,82	1,158		
20.	Döner Sermaye	Amasya	125	2,94	1,297	226	1,147 ,253

İli	N	Ort. (X)	s.s.	s.d.	t	p
Tokat	103	2,76	1,159			

Görev yerine göre okul yöneticilerinin katılmak istedikleri hizmetiçi eğitim faaliyetlerine ilişkin görüşlerinde üç konuda anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Buna göre Amasya ve Tokat illerinde görev yapan okul yöneticilerinin hizmetiçi eğitim ihtiyaçlarının birbirine benzer olduğu söylenebilir. Okul yöneticilerinin en fazla katılmak istedikleri “Değerli Yönetimi” dersi, ara tırmanın deneysel ortamında kullanılmak üzere belirlenmiştir.

Okul Yöneticilerinin Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşleri

Okul yöneticilerinin, uzaktan eğitime ilişkin görüşlerini almak için Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi Eğitim İhtiyacına İlişkin ankette 8 soru sorulmuştur. Her bir soruya ilişkin görev yerine göre Kay-Kare analizi sonuçları, aşağıdaki sekiz çizelgede verilmiştir.

Çizelge 19’da okul yöneticilerinin görev yerinde kendine göre uzaktan eğitim hakkında bilgi sahibi olma durumlarına ilişkin Kay-Kare analizi sonuçları yer almaktadır. Buna göre yöneticilerin yarıdan fazlası bu konuda “kısmen” (% 56,4) bilgi sahibi olduklarını belirtmiştir. Bu oran Tokat (% 60,4) ilinde görev yapanlarda, Amasya (% 53,1) ilinde görev yapanlara göre daha yüksektir. Uzaktan eğitim hakkında bilgi sahibi olduğunu söyleyen yönetici oranı Amasya (% 28,1) ilinde Tokat (% 26,4) ilinden daha yüksektir.

Çizelge 18. Okul Yöneticilerinin Görev Yerine Göre Uzaktan Eğitime Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumlarına İlişkin Kay-Kare Analizi

Görevli olduğu il		Uzaktan Eğitime hakkında bilgi sahibiyim			Toplam
		Evet	Kısmen	Hayır	
Amasya	f	36	68	24	128
	%	28,1	53,1	18,8	100,0
Tokat	f	28	64	14	106

	%	26,4	60,4	13,2	100,0
Toplam	f	64	132	38	234
	%	27,4	56,4	16,2	100,0

$X^2= 1,699$ $sd= 2$ $p= ,428$

Görev yerine göre okul yöneticilerinin uzaktan eğitim hakkında bilgi sahibi olup olmama durumlarına ilişkin yanıtlarında anlamlı bir farklılık yoktur ($X^2= 1,699$; $p= ,428$). Buna göre, uzaktan eğitim hakkında bilgi sahibi olma konusunda her iki ilde görev yapan okul yöneticilerinin oranlarının düşük ve birbirine yakın olduğu söylenebilir.

Çizelge 20’de okul yöneticilerinin görev yeri de ilkenine göre daha önce uzaktan eğitim faaliyetine katılma durumlarına ilişkin Kay-Kare analizi sonuçları yer almaktadır. Buna göre yöneticilerin çoğunluğunun (% 85,0) daha önce uzaktan eğitim faaliyetine katılmadıkları görülmektedir. Bu oran Tokat (% 84,3) ve Amasya (% 85,6) illerinde görev yapan okul yöneticileri açısından birbirine çok yakındır. Daha önce uzaktan eğitim faaliyetine katılan yönetici oranı Tokat (% 15,7) ilinde Amasya (% 14,4) ilinden daha yüksektir.

Çizelge 19. Okul Yöneticilerinin Görev Yerine Göre Daha Önce Uzaktan Eğitim Faaliyetine Katılma Durumlarına İlişkin Kay-Kare Analizi

Görevli olduğu il	Daha önce uzaktan eğitim faaliyetine katıldım			
	Evet	Hayır	Toplam	
Amasya	f	18	107	125
	%	14,4	85,6	100,0
Tokat	f	16	86	102
	%	15,7	84,3	100,0
Toplam	f	34	193	227

	%	15,0	85,0	100,0
$X^2=,073$	sd= 1	p= ,787		

Görev yerine göre okul yöneticilerinin daha önce uzaktan eğitim faaliyetlerine katılma durumlarına ilişkin yanıtlarında anlamlı bir farklılık yoktur ($X^2=,073$; $p=,787$). Buna göre, daha önce uzaktan eğitim faaliyetlerine katılma konusunda her iki ilde görev yapan okul yöneticilerinin oranlarının düşük ve birbirine yakın olduğu söylenebilir.

Çizelge 21'de okul yöneticilerinin görev yeri de ikenine göre internet tabanlı uzaktan eğitim yöntemi (TUEY) hakkında bilgi sahibi olma durumlarına ilişkin Kay-Kare analizi sonuçları yer almaktadır. Buna göre yöneticilerin çoğunluğunun (% 84,2) TUEY hakkında kısmen ya da hiç bilgisi olmadığı görülmektedir. TUEY hakkında bilgi sahibi olan yönetici oranı Amasya (% 16,5) ilinde Tokat (% 15,1) ilinden daha yüksektir.

Çizelge 20. Okul Yöneticilerinin Görev Yerine Göre İnternet Tabanlı Uzaktan Eğitim Yöntemi Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumlarına İlişkin Kay-Kare Analizi

Görevli olduğu il		TUEY hakkında bilgi sahibiyim			Toplam
		Evet	Kısmen	Hayır	
Amasya	f	21	52	54	127
	%	16,5	40,9	42,5	100,0
Tokat	f	16	46	44	106
	%	15,1	43,4	41,5	100,0
Toplam	f	37	98	98	233
	%	15,9	42,1	42,1	100,0

$X^2=,172$ sd= 2   p= ,918

Görev yerine göre okul yöneticilerinin TUEY hakkında bilgi sahibi olma durumlarına ilişkin yanıtlarında anlamlı bir farklılık yoktur ($X^2=,172$; $p=,918$). Buna

göre, TUEY hakkında bilgi sahibi olma konusunda her iki ilde görev yapan okul yöneticilerinin oranlarının düşük ve birbirine yakın olduğu söylenebilir.

Çizelge 22.'de okul yöneticilerinin görev yeri de ikenine göre daha önce TUEY ile ilgili bir faaliyete katılma durumlarına ilişkin Kay-Kare analizi sonuçları yer almaktadır. Buna göre yöneticilerin çoğunluğunun (% 88,8) daha önce TUEY ile ilgili bir faaliyete katılmadıkları görülmektedir. Bu oran Tokat (% 87,8) ve Amasya (% 89,6) illerinde görev yapan okul yöneticileri açısından birbirine çok yakındır. Daha önce TUEY ile ilgili bir faaliyete katılan yönetici oranı Tokat (% 12,2) ilinde Amasya (% 10,4) ilinden daha yüksektir.

Çizelge 21. Okul Yöneticilerinin Görev Yerine Göre Daha Önce TUEY ile İlgili Bir Faaliyete Katılma Durumlarına İlişkin Kay-Kare Analizi

Görevli olduğu il	Daha önce TUEY ile ilgili bir faaliyete katıldım			
	Evet	Hayır	Toplam	
Amasya	f	13	112	125
	%	10,4	89,6	100,0
Tokat	f	12	86	98
	%	12,2	87,8	100,0
Toplam	f	25	198	223
	%	11,2	88,8	100,0

$$X^2 = ,188 \quad sd = 1 \quad p = ,665$$

Görev yerine göre okul yöneticilerinin daha önce uzaktan eğitim faaliyetlerine katılma durumlarına ilişkin yanıtlarında anlamlı bir farklılık yoktur ($X^2 = ,188$; $p = ,665$). Buna göre, daha önce TUEY ile ilgili bir faaliyete katılma konusunda her iki ilde görev yapan okul yöneticilerinin oranlarının düşük ve birbirine yakın olduğu söylenebilir.

Çizelge 23'de okul yöneticilerinin görev yeri de ikenine göre uzaktan eğitimin yararları hakkında bilgi sahibi olma durumlarına ilişkin Kay-Kare analizi sonuçları yer almaktadır. Buna göre yöneticilerin çoğunluğunun uzaktan eğitimin yararları hakkında "kısmen" (% 52,4) bilgi sahibi oldukları görülmektedir. Uzaktan eğitimin yararları

hakkında bilgi sahibi olan yönetici oranı Amasya (% 21,9) ilinde Tokat (% 15,2) ilinden daha yüksektir.

Çizelge 22. Okul Yöneticilerinin Görev Yerine Göre Uzaktan E itimin Yararları Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumlarına İlişkin Kay-Kare Analizi

Görevli olduğu il	Uzaktan e itimin yararlarını biliyorum.			Toplam	
	Evet	Kısmen	Hayır		
Amasya	f	28	63	37	128
	%	21,9	49,2	28,9	100,0
Tokat	f	16	59	30	105
	%	15,2	56,2	28,6	100,0
Toplam	f	44	122	67	233
	%	18,9	52,4	28,8	100,0

$X^2= 1,883$ $sd= 2$ $p= ,390$

Görev yerine göre okul yöneticilerinin uzaktan e itim yönteminin yararları hakkında bilgi sahibi olma durumlarına ilişkin yanıtlarında anlamlı bir farklılık yoktur ($X^2= 1,883$; $p= ,390$). Buna göre, uzaktan e itim yönteminin yararları hakkında bilgi sahibi olma konusunda her iki ilde görev yapan okul yöneticilerinin oranlarının dü ük ve birbirine yakın olduğu söylenebilir.

Çizelge 24’de okul yöneticilerinin görev yeri de ikenine göre uzaktan e itim yönteminin avantajlarının farkında olma durumlarına ilişkin Kay-Kare analizi sonuçları yer almaktadır. Buna göre yöneticilerin % 44,0’ü uzaktan e itim yönteminin avantajlarının “kısmen” farkında iken % 31,0’nın farkında olmadığı, % 25’nin de farkında olduğu görülmektedir. Uzaktan e itimin avantajlarının farkında olan yönetici oranı Amasya (% 28,1) ilinde Tokat (% 21,2) ilinden daha yüksektir.

Çizelge 23. Okul Yöneticilerinin Görev Yerine Göre Uzaktan E itim Yönteminin Avantajlarının Farkında Olma Durumlarına İlişkin Kay-Kare Analizi

Görevli oldu u il	Uzaktan e itim yönteminin avantajlarının farkındayım.				
		Evet	Kısmen	Hayır	Toplam
Amasya	f	36	52	40	128
	%	28,1	40,6	31,3	100,0
Tokat	f	22	50	32	104
	%	21,2	48,1	30,8	100,0
Toplam	f	58	102	72	232
	%	25,0	44,0	31,0	100,0

$X^2= 1,844$ $sd= 2$ $p= ,398$

Görev yerine göre okul yöneticilerinin uzaktan e itim yönteminin avantajlarının farkında olma durumlarına ili kin yanıtlarında anlamlı bir farklılık yoktur ($X^2= 1,844$; $p= ,398$). Buna göre, uzaktan e itim yönteminin avantajlarının farkında olma konusunda her iki ilde görev yapan okul yöneticilerinin oranlarının dü ük ve birbirine yakın oldu u söylenebilir. Bu bulgu, okul yöneticilerinin uzaktan e itimin yararları hakkında bilgi sahibi olmalarına ili kin soruya verdikleri yanıtla da paralellik ta ımaktadır.

Çizelge 25'te okul yöneticilerinin görev yeri de i kenine göre uzaktan e itimin iyi bir yöntem olup olmadığı hakkındaki dü üncelerine ili kin Kay-Kare analizi sonuçları yer almaktadır. Buna göre yöneticilerin % 48,9'u uzaktan e itimin "kısmen" iyi bir yöntem oldu unu dü ünürken % 26,0'sı iyi bir yöntem olmadığını, % 25,1'i de iyi bir yöntem oldu unu dü ünmektedir. Uzaktan e itimin iyi bir yöntem oldu unu dü ünen yönetici oranı Amasya (% 31,0) ilinde Tokat (% 18,1) ilinden daha yüksektir.

Çizelge 24. Okul Yöneticilerinin Görev Yerine Göre Uzaktan E itimin İyi Bir Yöntem Olup Olmadığı Hakkındaki Dü üncelerine İli kin Kay-Kare Analizi

Görevli oldu u il	Uzaktan e itimin iyi bir yöntem oldu unu dü ünüyorum.			Toplam
	Evet	Kısmen	Hayır	

Amasya	f	39	53	34	126
	%	31,0	42,1	27,0	100,0
Tokat	f	19	60	26	105
	%	18,1	57,1	24,8	100,0
Toplam	f	58	113	60	231
	%	25,1	48,9	26,0	100,0

$X^2= 6,542$ $sd= 2$ $p= ,038$

Görev yerine göre okul yöneticilerinin uzaktan eğitim yöntemi hakkındaki düşüncelerine ilişkin yanıtlarında .05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($X^2= 6,542$; $p= ,038$). Buna göre, Amasya ilinde görev yapan okul yöneticileri uzaktan eğitimin iyi bir yöntem olduğunu daha yüksek oranda düşünürken Tokat ilinde görev yapan okul yöneticileri bunun kısmen iyi bir yöntem olduğunu görüşünde yorulmaktadır.

Okul Yöneticilerinin Bilgisayar ve İnternet Kullanım Becerilerine ve Alıkanlıklarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın deneysel boyutunun aksamlardan gerçekleştirilmesi için deney grubunun bilgisayar ve internet kullanım becerisi ve alışkanlıklarının önemli bir konudur. Bu nedenle Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi Eğitim İhtiyaç Analizi Anketinde bu konu ile ilgili soruların yer aldığı bir bölüm bulunmaktadır. Bu bölümden elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir.

Çizelge 26'da okul yöneticilerinin görev yerine göre internet kullanma becerilerinin yeterliliği hakkındaki görüşlerine ilişkin Kay-kare analizi sonuçları verilmiştir. Buna göre okul yöneticilerinin yarısından fazlasının (% 53,8) interneti kullanma becerisini yeterli gördüğü, % 41,9'unun ise kısmen yeterli gördüğünü anlamaktadır.

Çizelge 25. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin İnternet Kullanma Becerilerinin Yeterliliği Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları

Görevli Oldu u l	İnterneti kullanma becerime güveniyorum				
	Evet	Kısmen	Hayır	Toplam	
Amasya	f	72	55	2	129
	%	55,8	42,6	1,6	100,0
Tokat	f	55	44	8	107
	%	51,4	41,1	7,5	100,0
Toplam	f	127	99	10	236
	%	53,8	41,9	4,2	100,0

$$X^2= 5,091 \quad sd= 2 \quad p= ,078$$

Amasya ve Tokat illerindeki okul yöneticilerinin internet kullanma becerilerinin yeterliliğine ilişkin görüşleri karşılaştırıldı. İncelemede yanıtların birbirine yakın olduğu ve gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($X^2= 5,091$; $p= ,078$).

Çizelge 27’de okul yöneticilerinin görev yerine göre bilgisayar kullanma becerilerinin yeterliliği hakkındaki görüşlerine ilişkin Kay-kare analizi sonuçları verilmiştir. Buna göre okul yöneticilerinin yarısından fazlasının (% 54,4) bilgisayar kullanma becerisini kısmen yeterli gördüğü, % 32,1’inin ise yeterli gördüğü anlaşılmaktadır. Bilgisayar kullanma becerisini yeterli görmeyen yönetici oranının (% 13,5), interneti kullanma becerisini yeterli görmeyen yönetici oranından (% 4,2) daha fazla olması ilginç bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

Çizelge 26. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Kullanma Becerilerinin Yeterliliği Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları

Görevli Oldu u l	Bilgisayar kullanma becerimi yeterli görüyorum.				
	Evet	Kısmen	Hayır	Toplam	
Amasya	f	45	72	12	129
	%	34,9	55,8	9,3	100,0
Tokat	f	31	57	20	108

	%	28,7	52,8	18,5	100,0%
Toplam	f	76	129	32	237
	%	32,1	54,4	13,5	100,0

$X^2= 4,498$ $sd= 2$ $p= ,106$

Amasya ve Tokat illerindeki okul yöneticilerinin bilgisayar kullanma becerilerinin yeterliliğine ilişkin görüşleri karılaştırıldı. İnceleme grupları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($X^2= 4,498$; $p= ,106$).

Çizelge 28’de okul yöneticilerinin görev yerine göre bilgisayar kullanımı konusunda eğitim almalarına ilişkin Kay-kare analizi sonuçları verilmiştir. Buna göre okul yöneticilerinin yarısından fazlasının (% 53,0) bilgisayar kullanımı ile ilgili bir eğitim aldı. % 34,9’unun ise kısmen eğitim aldığı anlaşılmaktadır. Bilgisayar kullanımı ile ilgili eğitim almayanların oranının (% 12,1), bilgisayar kullanma becerisini yeterli görmeyen yönetici oranına (% 13,5) yakın olduğu görülmektedir.

Çizelge 27. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Kullanımı ile İlgili Eğitim Almalarına İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları

Görevli Oldu u İl	Bilgisayar kullanımı ile ilgili eğitim aldım				
		Evet	Kısmen	Hayır	Toplam
Amasya	f	73	40	13	126
	%	57,9	31,7	10,3	100,0
Tokat	f	50	41	15	106
	%	47,2	38,7	14,2	100,0
Toplam	f	123	81	28	232
	%	53,0	34,9	12,1	100,0

$X^2= 2,752$ $sd= 2$ $p= ,253$

Amasya ve Tokat illerindeki okul yöneticilerinin bilgisayar kullanımı ile ilgili eğitim almalarına ilişkin yanıtları karılaştırıldı. İnceleme grupları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($X^2= 2,752$; $p= ,253$).

Çizelge 29'da okul yöneticilerinin görev yerine göre internete erişim durumlarına ilişkin Kay-kare analizi sonuçları verilmiştir. Buna göre okul yöneticilerinin çoğunluğu (% 72,4) internete her an ulaşabilmektedir.

Çizelge 28. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin İnternete Erişim Durumlarına İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları

Görevli Oldu u İl	İnternete her an ulaşabiliyorum				
	Evet	Kısmen	Hayır	Toplam	
Amasya	f	90	28	7	125
	%	72,0	22,4	5,6	100,0
Tokat	f	78	23	6	107
	%	72,9	21,5	5,6	100,0
Toplam	f	168	51	13	232
	%	72,4	22,0	5,6	100,0

$X^2 = ,028$ $sd = 2$ $p = ,986$

Amasya ve Tokat illerindeki okul yöneticilerinin internete erişim durumlarına ilişkin yanıtları karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($X^2 = ,028$; $p = ,986$).

Çizelge 30'da okul yöneticilerinin görev yerine göre interneti görev dışında kullanma durumlarına ilişkin Kay-kare analizi sonuçları verilmiştir. Buna göre okul yöneticilerinin çoğunluğunun (% 63,3) interneti görev dışındaki başka nedenlerle de kullandıkları görülmektedir.

Çizelge 29. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin İnterneti Görev Dışı İndaki Kullanma Durumlarına İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları

Görevli Oldu u İl	İnterneti görevimin dışında kullanıyorum				
	Evet	Kısmen	Hayır	Toplam	
Amasya	f	92	32	5	129
	%	71,3	24,8	3,9	100,0

Tokat	f	58	42	8	108
	%	53,7	38,9	7,4	100,0
Toplam	f	150	74	13	237
	%	63,3	31,2	5,5	100,0

$X^2= 7,952$ $sd= 2$ $p= ,019$

Amasya ve Tokat illerindeki okul yöneticilerinin interneti görev dı ında kullanma durumlarına ili kin yanıtları kar ıla tırıldı ında guruplar arasında .05 düzeyinde anlamlı bir fark oldu u görülmektedir ($X^2= 7,952$; $p= ,019$). Amasya'da görev yapan okul yöneticilerinin görev dı ındaki nedenlerle interneti kullanma oranları (% 71,3), Tokat ilinde görev yapan okul yöneticilerinin oranından (% 53,7) daha yüksektir.

Çizelge 31'de okul yöneticilerinin görev yerine göre ki isel bir elektronik posta adresine sahip olmalarına ili kin Kay-kare analizi sonuçları verilmi tir. Buna göre okul yöneticilerinin ço unlu unun (% 90,6) ki isel bir e-posta adresi oldu u görülmektedir. Okul yöneticilerinin ki isel bir e-posta sahibi olma durumları, görev yerine göre farklıla mamaktadır ($X^2= 3,295$; $p= ,069$)

Çizelge 30. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Ki isel Bir E-Posta Adresine Sahip Olmalarına li kin Kay-Kare Analizi Sonuçları

Görevli Oldu u l	Ki isel bir e-posta adresim var			
		Evet	Hayır	Toplam
Amasya	f	120	8	128
	%	93,8	6,3	100,0
Tokat	f	92	14	106
	%	86,8	13,2	100,0
Toplam	f	212	22	234
	%	90,6	9,4	100,0

$X^2= 3,295$ $sd= 1$ $p= ,069$

Çizelge 32’de okul yöneticilerinin görev yerine göre elektronik posta hesaplarını kullanma durumlarına ilişkin Kay-kare analizi sonuçları verilmiştir. Buna göre okul yöneticilerinin çoğunluğunun (% 69,2) e-postalarını düzenli olarak kontrol ettikleri görülmektedir. Okul yöneticilerinin e-posta hesaplarını kontrol etme durumları, görev yerine göre farklılaşmaktadır ($X^2= 5,353$; $p= ,069$)

Çizelge 31. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin E-Posta Hesaplarını Düzenli Kontrol Etmelerine İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları

Görevli Oldu u l	E-postalarımı düzenli olarak kontrol ediyorum				
	Evet	Kısmen	Hayır	Toplam	
Amasya	f	97	23	9	129
	%	75,2	17,8	7,0	100,0
Tokat	f	67	26	15	108
	%	62,0	24,1	13,9	100,0
Toplam	f	164	49	24	237
	%	69,2	20,7	10,1	100,0

$X^2= 5,353$ $sd= 2$ $p= ,069$

Çizelge 33’te okul yöneticilerinin görev yerine göre günlük haberleri internetten izleme durumlarına ilişkin Kay-kare analizi sonuçları verilmiştir. Buna göre okul yöneticilerinin çoğunluğunun (% 68,8) günlük haberleri internetten takip ettikleri görülmektedir. Okul yöneticilerinin günlük haberleri internetten izleme durumları, görev yerine göre farklılaşmaktadır ($X^2= ,936$; $p= ,626$)

Çizelge 32. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Günlük Haberleri İnternette İzlemelerine İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları

Görevli Oldu u l	Günlük haberleri internetten takip ediyorum				
	Evet	Kısmen	Hayır	Toplam	
Amasya	f	92	30	7	129
	%	71,3	23,3	5,4	100,0

Tokat	f	71	29	8	108
	%	65,7	26,9	7,4	100,0
Toplam	f	163	59	15	237
	%	68,8	24,9	6,3	100,0

$X^2= ,936$ $sd= 2$ $p= ,626$

Çizelge 34'te okul yöneticilerinin görev yerine göre bilgisayar kullanımı konusunda çevrelerine yardımcı olma durumlarına ilişkin Kay-kare analizi sonuçları verilmiştir. Buna göre okul yöneticilerinin yarıya yakını (% 47,9) bilgisayar kullanımı konusunda çevrelerine yardımcı olmaktadır. Okul yöneticilerinin bilgisayar kullanımı konusunda çevrelerine yardımcı olma durumları, görev yerine göre .01 düzeyinde farklılaşmaktadır ($X^2= 11,307$; $p= ,004$). Amasya ilinde görev yapan okul yöneticilerinin bilgisayar kullanımı konusunda çevrelerine yardımcı olma oranı (% 57,4), Tokat ilinde görev yapan yöneticilerin oranından (% 36,2) daha yüksektir.

Çizelge 33. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Günlük Haberleri İnternette Zilemlerine İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları

Görevli Okul İl	Bilgisayar kullanımı konusunda çevrelerine yardımcı oluyorum				
	Evet	Kısmen	Hayır	Toplam	
Amasya	f	74	45	10	129
	%	57,4	34,9	7,8	100,0
Tokat	f	38	50	17	105
	%	36,2	47,6	16,2	100,0
Toplam	f	112	95	27	234
	%	47,9	40,6	11,5	100,0

$X^2= 11,307$ $sd= 2$ $p= ,004$

Çizelge 35'te okul yöneticilerinin görev yerine göre internet kullanımı konusunda çevrelerinden yardım alma durumlarına ilişkin Kay-kare analizi sonuçları verilmiştir. Buna göre okul yöneticilerinin yarıya yakını (% 45,1) internet kullanımı konusunda çevrelerinden kısmen, % 24,9'u ise tamamen yardım almaktadır. Okul

yöneticilerinin internet kullanımı konusunda çevrelerinden yardım alma durumları, görev yerine göre farklılaşmaktadır ($X^2=,396$; $p=,820$).

Çizelge 34. Görev Yerine Göre Okul Yöneticilerinin Günlük Haberleri İnternette Kullanmalarına İlişkin Kay-Kare Analizi Sonuçları

Görevli Oldu Yer	İnternet kullanımı konusunda çevremden yardım alıyorum				
	Evet	Kısmen	Hayır	Toplam	
Amasya	f	31	55	40	126
	%	24,6	43,7	31,7	100,0
Tokat	f	27	50	30	107
	%	25,2	46,7	28,0	100,0
Toplam	f	58	105	70	233
	%	24,9	45,1	30,0	100,0

$X^2=,396$ $sd= 2$ $p=,820$

Amasya ve Tokat illerindeki okul yöneticilerinin bilgisayar ve internet kullanımı ile ilgili bulgular birlikte değerlendirildiğinde iki grup arasında büyük bir fark olmadığı görülmektedir. Buna karşın Amasya ilinde görev yapan okul yöneticilerinin bilgisayar ve internet kullanımı konusunda Tokat ilinde görev yapan okul yöneticilerinden daha ileride oldukları söylenebilir. Amasya ilinde görev yapan okul yöneticilerinin bu konudaki üstünlüklerinin uzaktan eğitim yöntemi ile hizmetiçi eğitim etkinliğinin gerçekleştirilmesi açısından bir avantaj sağlaması söz konusu olabilir.

Uzaktan ve Yüz yüze Hizmetiçi Eğitim Uygulamasına İlişkin Bulgular

Deney ve Kontrol Gruplarının Öntest ve Sontest Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Bu araştırmada deney grubu Amasya'da, kontrol grubu da Tokat'ta görev yapan okul yöneticileri arasından seçilmiştir. Deney grubu, uzaktan eğitim yöntemiyle; kontrol grubu da yüz yüze eğitim yöntemiyle düzenlenen Değişim Yönetimi adlı bir hizmetiçi eğitim programına alınmıştır. Her iki gruba da program öncesinde ve sonrasında aynı sorulardan oluşan 20 soruluk bir test uygulanmıştır. Araştırmanın alt amacı

do rultusunda deney ve kontrol gruplarının öntest ve sontest ortalama puanları arasındaki farkın manidarlı nı test etmek için ili kili örneklemler için t testi (Paired Samples T-Test) yapılmı tır. Analiz sonuçları Çizelge 34.'de, analiz çıktıları ise Ek 6.'da görülmektedir.

Çizelge 35. De i im Yönetimi Hizmetiçi E itim Programı Öntest-Sontest Puanlarının t Testi Sonuçları

Grup	Ölçüm	N	Ortalama	S	sd	t	p
Kontrol	Öntest	19	10,842	2,387	18	5,308	,000
	Sontest	19	13,000	2,134			
Deney	Öntest	20	11,650	3,133	19	,500	,623
	Sontest	20	12,050	2,982			

Öte yandan öntest-sontest ortalama puanlar arasındaki farkın deney ve kontrol grupları için manidarlı na bakıldı nda, kontrol grubunun öntest-sontest puanları arasındaki farkın anlamlı oldu u ($t(18)=5,308$, $p<.01$);deney grubunun öntest-sontest puanları arasındaki farkın ise anlamlı olmadı ı ($t(19)=,500$, $p>.05$) görülmektedir. Deney grubunun öntest ortalama puanı 10,842 iken sontest ortalama puanı 13,000'e yükselmiştir. Deney grubunun sontest puanlarındaki artı nın uzaktan e itim yönteminden kaynaklandı ı söylenebilir.

Deney ve Kontrol Gruplarının Sontest Puanlarının Kar ıla tırılmasına li kin Bulgular

Okul yöneticilerinin De i im Yönetimi hizmetiçi e itim programı öntest-sontest ortalama puanları ve standart sapma de erleri Çizelge 37'de verilmiştir.

Çizelge 36. Okul Yöneticilerinin De i im Yönetimi Dersine li kin Ortalama Puanları ve Standart Sapma De erleri

Grup	Öntest			Sontest		
	N	Ortalama	S	N	Ortalama	S
Deney	20	11,650	3,133	20	12,050	2,982

Kontrol	19	10,842	2,387	19	13,000	2,134
----------------	----	--------	-------	----	--------	-------

Çizelge 37’de görüldü ü üzere uzaktan ö retim yöntemi ile hizmetiçi e itim alan deney grubunun deney öncesi De i im Yönetimi dersine ili kin ortalama puanı 11,650 iken deney sonrasında 12,050 olmu tur. Yüz yüze e itim yöntemi ile hizmetiçi e itime alınan kontrol grubunun ortalama puanları ise sırasıyla 10,842 ve 13,000 olmu tur. Buna göre hem uzaktan e itim hem de yüz yüze e itim yöntemi ile De i im Yönetimi konusunda hizmetiçi e itime alınan okul yöneticilerinin testten aldıkları puanlarda artı oldu u gözlenmektedir.

ki ayrı deneysel i leme maruz kalan okul yöneticilerinin De i im Yönetimi testine ili kin deney öncesi ve sonrası ortalama puanlarındaki de i menin anlamlı bir farklılık gösterip göstermedi ine ili kin iki faktörlü ANOVA sonuçları Çizelge 38’de, analiz çıktıları ise Ek 7’de verilmi tir.

Çizelge 37 : De i im Yönetimi Öntest-Sontest Puanlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kayna ı	KT	sd	KO	F	p
Deneklerarası	390,461	38			
Grup (Uzaktan/Yüz yüze)	,098	1	,098	,009	,924
Hata	390,363	37	10,550		
Denekleriçi	196,593	39			
Ölçüm (Öntest-Sontest)	31,875	1	31,875	7,880	,008
Grup*Ölçüm	15,055	1	15,055	3,722	,061
Hata	149,663	37	4,045		
Toplam	587,054	77			

Çizelge 38’e göre iki farklı yöntemle hizmetiçi e itime alınan deneklerin De i im Yönetimi dersine ili kin ortalama puanlarının deney öncesinden sonrasına anlamlı farklılık göstermedi i, yani farklı yöntemlerle hizmetiçi e itime katılmak ile tekrarlı ölçümler faktörlerinin De i im Yönetimi testinden alınan puan üzerindeki etkilerinin anlamlı olmadığı bulunmu tur ($F_{(1, 37)}=3,722, p>.05$). Bu bulgu, okul yöneticilerinin De i im Yönetimi dersine ili kin hizmetiçi e itim programının uzaktan

ö retim yöntemi ya da yüz yüze e itim yöntemi ile yapılmasının son test puanları üzerinde farklı etkilere sahip olmadığını göstermektedir.

Deneklerin Deney Sürecine İlişkin Değerlendirmeleri

Uzaktan ve yüz yüze e itim yöntemleriyle hizmetiçi e itime alınmış olan okul yöneticilerinin katıldıkları ö retim sürecini değerlendirme amacıyla bir değerlendirme anketi uygulanmıştır. Elde edilen bulgular her iki grup için ayrı başlıklar altında aşağıda verilmiştir.

Yüz yüze E itim Yöntemiyle Hizmetiçi E itim Alan Grubun Değerlendirmeleri

Araştırma çerçevesinde yüz yüze e itime 20 okul yöneticisinin alınması planlanmıştır. Ancak bir kısmı özel nedenlerle programı takip edememiştir. Yüz yüze e itime alınan okul yöneticilerinin faaliyetin planlanmasına ilişkin değerlendirmeleri Çizelge 39'a verilmiştir.

Çizelge 38. Yüz yüze E itime Katılan Okul Yöneticilerinin Faaliyetin Planlanmasına İlişkin Değerlendirmeleri

Sıra	N	Ortalama	S	Değerlendirme
1 Faaliyet süresi	19	3,95	,780	yi
2 Faaliyetin düzenlendiği tarih	19	3,42	1,071	yi
3 Faaliyet içeriğinin amaca uygunluğu	19	4,21	,631	Çok iyi
4 içeriğin güncelliği	19	4,37	,831	Çok iyi
5 içeriğin dokümanlarla desteklenmesi	19	3,95	1,079	yi

Çizelge 39'a göre yüz yüze e itime katılan okul yöneticileri faaliyetin süresini, tarihini ve içeriğinin dokümanlarla desteklenmesini "iyi" olarak değerlendirirken içeriğinin amaca uygunluğunu ve güncelliğini "çok iyi" eklemlerle değerlendirmişlerdir. Buna göre genel olarak faaliyetin iyi planlandığı ve içeriğinin çok iyi seçildiği söylenebilir.

Çizelge 40'ta yüz yüze e itime katılmış okul yöneticilerinin bu e itimi veren ö retim üyesi hakkındaki değerlendirmeleri verilmiştir.

Çizelge 39. Yüz yüze E itime Katılan Okul Yöneticilerinin Ö retim Üyesine li kin De erlendirmeleri

Sıra	Yeterlik Alanı	N	Ortalama	S	De erlendirme
1	Konuya hâkimiyeti	19	4,53	,612	Tamamen yeterli
2	Dersi uygun yöntem ve tekniklerle sunumu	19	4,16	,834	Yeterli
3	Zamanı etkin kullanması	18	4,39	,502	Tamamen yeterli
4	Dersleri açık, anlaşılır ve seviyeye uygun olması	19	4,47	,612	Tamamen yeterli
5	Derslere hazırlıklı gelinmesi	19	4,58	,507	Tamamen yeterli
6	Motivasyonu sağlaması	19	4,32	,671	Tamamen yeterli
7	İletişim kurma becerileri	19	4,63	,496	Tamamen yeterli
8	Faaliyet programına uyması	19	4,21	,713	Tamamen yeterli
9	E itim teknolojilerini kullanma becerisi	19	4,26	,562	Tamamen yeterli
10	Konuya uygun ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanması	18	4,39	,502	Tamamen yeterli
11	Yeti kin e itimi konusundaki yeterliliği	19	4,21	,631	Tamamen yeterli
12	Katılımcıların derse aktif katılımını teşvik etmesi	19	4,26	,806	Tamamen yeterli
13	Faaliyet içeriğini güncel konu ve çalışmalarla ilişkilendirmesi	19	4,53	,612	Tamamen yeterli
14	Faaliyet içeriğini katılımcıların görev alanı ile ilişkilendirmesi	19	4,42	,607	Tamamen yeterli

Çizelgeye 40'a göre okul yöneticileri yüz yüze e itim programında ders veren ö retim üyesini 14 yeterlik alanınının 13'ünde "tamamen yeterli", birinde ise "yeterli" bulmu tur. Buna göre yüz yüze e itimde ders veren ö retim üyesinin katılımcıların konuyu öğrenmesi için yeterli çabayı gösterdiği söylenebilir.

Çizelge 41’de okul yöneticilerinin katıldıkları yüz yüze e itimin kendilerine faydasına ilişkin değerlendirilmeleri verilmiştir.

Çizelge 40. Yüz yüze E itime Katılan Okul Yöneticilerinin Katıldıkları Programın Kendilerine Faydasına İlişkin Değerlendirmeleri

Sıra	Faydalar	N	Ortalama	S	Değerlendirme
1	Mesleki gelişime olumlu katkı sağladı	19	4,32	,582	Kesinlikle katılıyorum
2	Kişisel gelişime olumlu katkı sağladı	19	4,37	,597	Kesinlikle katılıyorum
3	Yeni bilgi ve beceriler kazandırdı	19	4,21	,713	Kesinlikle katılıyorum
4	Motivasyonumu artırdı	19	4,26	,653	Kesinlikle katılıyorum
5	Alanımda uygulayabileceğim yeni bilgi ve beceriler kazandırdı	19	4,32	,671	Kesinlikle katılıyorum
6	Meslektaşlarımla paylaşabileceğim yeni mesleki bilgi ve beceriler kazandırdı	19	4,37	,684	Kesinlikle katılıyorum
7	Konuya olan ilgimi artırdı	19	4,47	,612	Kesinlikle katılıyorum

Yüz yüze e itime katılan okul yöneticileri, katıldıkları programın mesleki ve kişisel gelişimlerine olumlu katkı sağladığına; eğitim alanında kullanabilecekleri ve meslektaşlarıyla paylaşabilecekleri yeni mesleki bilgi ve beceriler kazandırdığına; motivasyonlarını artırdığına ve konuya olan ilgilerini artırdığına “kesinlikle katılmaktadırlar”. Buna göre okul yöneticilerinin katıldıkları hizmetiçi eğitim programının kendilerine yararlı olduğunu düşündükleri söylenebilir.

Çizelge 42’de yüz yüze eğitim faaliyetine katılan okul yöneticilerinin diğer katılımcılara, faaliyetin yararlarına ve bundan sonra düzenlenecek faaliyetlere ilişkin değerlendirmeleri verilmiştir.

Çizelge 41. Yüz yüze E itime Katılan Okul Yöneticilerinin Diğer Katılımcılara, Faaliyetin Yararlarına ve Bundan Sonra Düzenlenecek Faaliyetlere İlişkin Değerlendirmeleri

Sıra		N	Ortalama	S	De erlendirme
1	Katılımcıların hazır bulunu luk düzeyleri yeterliydi	19	1,74	,653	Kısmen
2	Katılımcıların e itime ilgi, katkı ve katılım düzeyleri yeterliydi	19	1,47	,612	Evet
3	Bu hizmetiçi e itim faaliyeti faydalıydı	18	1,22	,428	Evet
4	Bundan sonra bu faaliyetin devamı niteli inde bir faaliyete daha katılmak isterim	19	1,16	,375	Evet
5	Bundan sonra ba ka bir hizmetiçi e itim faaliyetine katılmak isterim	19	1,05	,229	Evet

Çizelge 42'ye göre katılımcıların hazır bulunu luk düzeyleri “kısmen” yeterli iken düzenlenen faaliyete ilgi, katkı ve katılım düzeyleri “yeterli”dir. Katılımcılar bu faaliyetin kendilerine faydalı oldu unu dü ünmektedirler. Katılımcılar yüksek bir ortalama ile bundan sonra bu faaliyetin devamı ya da ba ka bir konudaki hizmetiçi e itim faaliyetlerine katılma konusunda isteklidirler.

Uzaktan E itim Yöntemiyle Hizmetiçi E itim Alan Grubun De erlendirmeleri

Uzaktan e itime alınan okul yöneticilerine de di er gruba oldu u gibi program sonunda bir de erlendirme anketi uygulanmı tır. Uzaktan e itime alınan okul yöneticilerinin faaliyetin planlanmasına ili kin de erlendirmeleri Çizelge 43'te verilmi tir.

Çizelge 42. Uzaktan E itime Katılan Okul Yöneticilerinin Faaliyetin Planlanmasına li kin De erlendirmeleri

Sıra		N	Ortalama	S	De erlendirme
1	Faaliyet süresi	19	1,58	,507	Çok iyi
2	Faaliyetin düzenlendi i tarih	19	2,32	,582	yi
3	Faaliyet içeri inin amaca uygunlu u	19	1,53	,513	Çok iyi
4	çeri in güncelli i	19	1,47	,697	Çok iyi
5	çeri in gerekli dokümanlarla desteklenmesi	19	1,32	,478	Çok iyi

Çizelge 43'e göre uzaktan e itime katılan okul yöneticileri faaliyetin düzenleme tarihini "iyi" olarak de erlendirirken faaliyetin süresini, içeri in amaca uygunlu unu ve güncelli ini, içeri in gerekli dokümanlarla desteklenmesini "çok iyi" ekinde de erlendirmi lerdir. Buna göre genel olarak faaliyetin iyi planlandı ı ve içeri in çok iyi seçildi i söylenebilir.

Çizelge 44'te uzaktan e itime katılmı okul yöneticilerinin bu e itimde kullanılan web sayfası hakkındaki de erlendirmeleri verilmi tir.

Çizelge 43. Uzaktan E itime Katılan Okul Yöneticilerinin Web Sayfasına li kin De erlendirmeleri

Sıra		N	Ortalama	S	De erlendirme
1	Uzaktan e itim için hazırlanan web sayfasının kullanım kolaylı ı	19	1,84	,602	yi
2	E-Doküman bölümünün e itime katkısı	19	1,95	,848	yi
3	Video Dersler bölümünün e itime katkısı	19	1,47	,612	Çok iyi
4	Sesli Kitap bölümünün e itime katkısı	19	2,42	,692	yi
5	Kavramlar Sözlü ü bölümünün e itime katkısı	19	2,47	,612	yi
6	Uzmana Sor bölümünün e itime katkısı	19	2,00	,745	yi
7	Tartı malar bölümünün e itime katkısı	19	1,68	,671	Çok iyi
8	Web Konferans bölümünün e itime katkısı	19	2,53	,513	yi
9	Film üzerinden örnek olay inceleme etkinli inin e itime katkısı	19	2,05	,524	yi
10	Da ıtılan nteraktif DVD'nin e itime katkısı	19	1,84	,602	yi
11	Sistem yöneticisinin sorun çözüme becerisi	19	2,00	,667	yi
12	Sorulan soruların cevaplanma süresi	19	2,95	1,079	Orta
13	htiyaç duydu unuz teknik deste e eri im imkanı	19	1,95	,621	yi

Çizelge 44'e göre uzaktan e itime katılmı okul yöneticilerinin hizmetiçi e itimde kullanılan web sayfası ve bununla ilgili hizmetlerden ikisini "çok iyi", onunu "iyi", birini de "orta" düzeyde yeterli olarak de erlendirdikleri görülmektedir. Okul

yöneticileri Video Derler ile Tartı malar bölümlerini “çok iyi” buldukları halde sorulan soruların cevaplanma süresini “orta” düzeyde iyi bulmu lardır. Web hizmeti ile ilgili di er on özellik ise “iyi” bulunmu tur. Buna göre uzaktan e itime katılan okul yöneticilerinin ara tırmacı tarafından hazırlanan Web sayfasını hizmetiçi e itim alma açısından yeterli buldukları söylenebilir.

Çizelge 45’te okul yöneticilerinin katıldıkları uzaktan e itimin kendilerine faydasına ili kin de erlendirmeleri verilmi tir.

Çizelge 44. Uzaktan E itime Katılan Okul Yöneticilerinin Katıldıkları Programın Kendilerine Faydasına li kin De erlendirmeleri

Sıra E itim;	N	Ortalama	S	De erlendirme
1 Mesleki geli imime olumlu katkı sa ladı	19	1,37	,496	Kesinlikle katılıyorum
2 Ki isel geli imime olumlu katkı sa ladı	19	1,26	,452	Kesinlikle katılıyorum
3 Yeni bilgi ve beceriler kazandırdı	19	2,11	,809	Katılıyorum
4 Motivasyonumu artırdı	19	1,47	,513	Kesinlikle katılıyorum
5 Alanımda uygulayabilece im yeni bilgi ve beceriler kazandırdı	19	1,58	,607	Kesinlikle katılıyorum
6 Meslekta larımla payla abilece im yeni mesleki bilgi ve beceriler kazandırdı	19	2,00	,333	Katılıyorum
7 Konuya olan ilgimi artırdı	19	1,95	,405	Katılıyorum

Uzaktan e itime katılan okul yöneticileri, katıldıkları programın mesleki ve ki isel geli imlerine olumlu katkı sa ladı na; motivasyonlarını artırdı na; e itim alanında kullanabilecekleri yeni mesleki bilgi ve beceriler kazandırdı na ve konuya olan ilgilerini artırdı na “kesinlikle katılmaktadırlar”. Bunun yanında okul yöneticileri, katıldıkları hizmetiçi e itimin kendilerine yeni bilgi beceriler kazandırdı na ve meslekta larıyla payla abilecekleri yeni mesleki bilgi ve beceriler kazandırdı na katılmaktadırlar. Buna göre okul yöneticilerinin katıldıkları hizmetiçi e itim programının kendilerine yararlı oldu unu dü ündükleri söylenebilir.

Çizelge 46’da uzaktan e itim programına katılan okul yöneticilerinin uzaktan e itime ili kin de erlendirmeleri verilmi tir.

Çizelge 45. Uzaktan E itime Katılan Okul Yöneticilerinin Uzaktan E itime li kin De erlendirmeleri

Sıra		N	Ortalama	S	De erlendirme
1	Bu proje uzaktan e itimle ilgili dü üncelerimi olumlu yönde geli tirdi	19	1,26	,452	Evet
2	Uzaktan e itim yöntemini yararlı ve etkili buluyorum	19	1,37	,496	Evet
3	Uzaktan e itimin ça ın ihtiyaçlarını kar ılayan bir e itim yöntemi oldu unu dü ünüyorum	19	1,16	,375	Evet
4	Mesai saatleri içerisinde uzaktan e itim programını izlemek için zaman bulabiliyorum	19	1,53	,513	Evet
5	Evde uzaktan e itim programını izlemek için zaman bulabiliyorum	19	1,79	,631	Kısmen
6	Uzaktan e itim yöntemi ö renim hayatına kolaylık ve konfor katıyor	19	1,53	,612	Evet
7	Uzaktan e itim günlük rutin i lerimi yapmama engel olmuyor	19	1,79	,713	Kısmen
8	Okuldan ve görevden ayrılmadan uzaktan e itim almak e itim-ö retimin aksamamasını sa lıyor	19	1,63	,496	Evet
9	Okulların açık oldu u dönemlerde hizmetiçi e itimler uzaktan e itim yöntemi ile verilirse daha etkili olur	19	1,42	,507	Evet
10	Bundan sonra yine uzaktan e itim faaliyetine katılmak ister misiniz?	19	1,53	,513	Evet

Çizelge 46’ya göre okul yöneticileri katıldıkları uzaktan hizmetiçi e itim programının uzaktan e itimle ilgili dü üncelerini olumlu yönde geli tirdi ini dü ünmektedirler. Bunun yanı sıra faaliyete katılan okul yöneticileri, uzaktan e itim yöntemini yararlı ve etkili bulmakta ve uzaktan e itimin ça ın ihtiyaçlarını kar ılayan bir e itim yöntemi oldu unu dü ünmektedirler. Faaliyete katılan okul yöneticileri mesai saatleri içinde uzaktan e itim programını izlemek için zaman bulabildikleri halde evde “kısmen” zaman bulabildiklerini belirtmektedirler. Okul yöneticileri uzaktan e itim yönteminin ö renim hayatına kolaylık ve konfor kattı ını dü ünürken bu e itimin

günlük rutin işlerini kısmen aksattığını düşünmektedirler. Uzaktan eğitim programına katılan okul yöneticileri bu yöntemle eğitim almanın kendi görevlerini aksatmadığını ve hizmetiçi eğitim programlarının okulların açık olduğu dönemlerde bu yöntemle verilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Okul yöneticileri, tekrar uzaktan eğitim faaliyetine katılmak istemektedirler.

Yüz yüze Eğitim Uygulaması Esnasında Gözlem ve Söyleşi Yoluyla Elde Edilen Veriler

Tokat'ta gerçekleştirilen iki günlük yüz yüze eğitim programı süresince ara tırmacı tarafından kamera kaydı yapılmak suretiyle gözlem ve katılımcılarla ders aralarında yapılandırılmamış görüşmeler yapılmıştır. Bu gözlem ve görüşmelerden elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir.

1. Tüm yapılan planlamalara rağmen dersin belirlenen saatinde tamamlanamaması ders 20 dakika gecikmeyle belirlenmiştir.
2. Sınıfın teknik olarak hazır olmaması nedeniyle ders hazırlığı için 10 dakika süre harcanmıştır. (Sorunlar: Bilgisayarın açılması, dosyaların yüklenmesi, projeksiyonun ayarlanması ve sınıf sisteminin derse uygun hale getirilmesi.)
3. Katılımcılar ile öğretmenlerin tanışmaları için ayrılan süre 15 dakika olmuştur.
4. Birinci gün derse geç gelen kursiyer sayısı altı, ikinci gün ise üçtür.
5. İki günlük eğitim sürecinde 12 kişi telefonla görüşmek istediğiyle derslikten ayrılmıştır.
6. 20 kursiyerin tamamı derste söz almış ve fikirlerini açıkça ifade edebilmiştir.
7. Kursiyerler kendi aralarındaki samimiyetin öncesine nazaran daha da arttığını belirtmişlerdir.
8. Kursiyerler yüz yüze eğitimin yararlı olduğunu ve yeni programlara katılmak istediklerini belirtmişlerdir.
9. Kursiyerler kurs sonunda aldıkları sertifikalarla daha çok motive olduklarını belirterek, sertifika törenine katılan Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Niyazi ÇEVREK'e bu tür hizmetiçi eğitim faaliyetlerinin artması yönünde arzularını dile getirmişlerdir.

Resim 20. Yüz yüze E itim Uygulaması (Tokat)

Resim 21. Yüz yüze E itim Uygulaması (Tokat)

Uzaktan E itim Uygulaması Sürecinde Gözlem, Söyle i ve Teknik Altyapı Elemanları Yoluyla Elde Edilen Veriler

Yüz yüze e itimde oldu u gibi uzaktan e itim sürecinde de ara tırmacı tarafından uygulama sürecine ili kin çe itli veriler toplanmı tır.

1. Site istatistiklerine göre hazırlanan web portala katılımcıların 10 gün süresince ortalama 3,45 saat vakit ayırdıkları görülmektedir.

2. Site istatistiklerine göre hazırlanan web portala katılımcılar 10 gün süresince ortalama 2,55 farklı günde giri yapmışlardır.

3. Görüşmeler neticesinde alınan bilgilere göre katılımcılar interaktif DVD'ye ortalama 3,25 saat vakit ayırmışlardır.

4. Web konferans etkinliğine 1,5 saat süre ayrılmıştır.

5. Web portala katılım süresi, interaktif DVD ile geçirilen süre ve Web Konferans Etkinliği ile geçen sürelerin toplamı ortalama 8,2 saat olarak görülmektedir.

6. Uzaktan eğitim portalının kullanımına yönelik aşağıdaki bilgilere ulaşılmıştır.

a. Sistemde 10 gün içerisinde 5 farklı tartışma konusu açılmış bu tartışmalara 20 farklı yorum yapılmıştır.

b. Sistem üzerinde uzmana 10 farklı soru sorulmuş ve bunlar sistem üzerinden cevaplandırılmıştır.

c. Sistem üzerinden kullanıcılara birisi acil olmak üzere 2 duyuru yapılmış ve bu yolla katılımcıların on sekizine ulaşılmıştır. Ayrıca tüm kullanıcılara telefonla acil duyuru iletilmiştir.

7. Görüşmeler neticesinde alınan bilgilere göre aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

a. İnternet ortamında derslerin daha akıcı ve hızlı ilerlediği fakat 10 gün süre içerisinde bu portalı ziyaret edebilecek vakti resmi ve kişisel sebepler nedeniyle bulamadıkları,

b. İnteraktif DVD ile sunulan içeriği kendi kişisel bilgisayarlarında mesai dışındaki vakitlerde inceleyebildikleri,

c. Web Konferans etkinliğinin kendilerine farklı bir deneyim yaşattığını ve bu deneyimin kendilerini heyecanlandırdığını.

d. Web Konferans etkinliğinin teknik alt yapısının daha çok geliştirilmesi gerektiğini,

e. Yaşadıkları uzaktan eğitim deneyimi neticesinde uzaktan eğitime bakış açılarının olumlu yönde değiştiğini,

f. Gerek web, gerekse interaktif diğer materyaller açısından bu alanda daha gelişimi ve daha sistematik içeriklerin geliştirilebilmesinin gerektiğini,

- g. Bu tür uygulamaların ülke genelinde yaygınlaşması gerektiğini söylemişlerdir.

Resim 22. Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Sertifika Töreni (Amasya MEM)

Resim 23. Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Sertifika Töreni (Amasya MEM)

Resim 24. Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Sertifika Töreni (Amasya MEM)

BÖLÜM V

ÖZET, SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde ara tırmanın özeti, ara tırma amacı doğrultusunda toplanan verilerden elde edilen sonuçlar ve öneriler yer almaktadır.

Özet

Bu ara tırmada, okul yöneticilerinin hizmetiçi e itimlerinde uzaktan e itim yönteminin kullanılmasının etkilerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde, desenlenen deneysel çalışmanın gerçekleştirilmesine dönük olarak çeşitli veriler toplanmıştır.

Amasya ve Tokat illerinde gerçekleştirilen ara tırmanın deney ve kontrol gruplarının oluşturulabilmesi ve deneysel süreçte uygulanacak hizmetiçi e itim konusunun saptanması amaçlarıyla bu illerde görev yapan okul yöneticilerine bir anket uygulanmıştır.

İhtiyaç analizine bağlı olarak uygulanacak hizmetiçi e itim dersi (E itimde Değişim Yönetimi) belirlendikten sonra deney ve kontrol gruplarına seçilecek deneklerin belirlenmesi için örnekleme çalışmaları yapılmıştır. Örneklemede her iki grubun çeşitli özellikleri itibarıyla birbirlerine denk olmaları için çaba harcanmıştır.

Deney ve kontrol gruplarına seçilen okul yöneticileri belli olduktan sonra Tokat ilinde yüz yüze, Amasya ilinde de uzaktan e itimin yapılabilmesi için Tokat ve Amasya il milli e itim müdürlükleri ile iletişime geçilmiştir. Yapılan yazışmalar ve görüşmeler sonucunda her iki ilde de aynı ay içinde hizmetiçi e itimin gerçekleştirilebilmesi için gerekli planlama çalışmaları yapılmıştır. Bu amaçla hizmetiçi e itim programında görev alacak öğretmen üyesi ücretinin ödenebilmesi için Gaziosmanpaşa Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonundan destek alınmıştır.

Tokat ilinden seçilen örneklem gruba hazırlanan hizmetiçi e itim içeriği yüz yüze e itim yöntemi ile verilirken, Amasya ilinden seçilen örneklem gruba aynı içerik uzaktan e itim yöntemi ile verilmiştir. Çalışmaları kurum, kıdem, branş ve hizmetiçi

e itim ihtiyacı bakımından birbirine denk olarak seçilen iki ayrı grubun iki ayrı e itim yöntemi ile almı oldukları hizmetiçi e itimi öntest ve sontest puanları ile ölçerek, iki yöntem arasında anlamlı bir fark olup olmadığı incelenmiştir.

Uygulanan yüz yüze e itim ve uzaktan e itim programlarının katılımcılar tarafından değerlendirilmesini sağlamak amacıyla ile e itim sonunda uygulanan anketlerden de veri toplanmış ve yorumlanmıştır. Araştırma örnekleme ile yapılan görüşmeler, gözlemler ve sistemin teknik altyapısının sunduğu veriler raporlaştırılmıştır.

Sonuçlar

Araştırmanın genel ve alt amaçları çerçevesinde elde edilen bulgulara dayalı olarak üretilen sonuçlar, alt başlıklar halinde aşağıda verilmiştir.

Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itim Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Sonuçlar

Okul yöneticileri hizmetiçi e itimin; önemli olduğunu, hizmetiçi e itimin kurum barısını ve dolaylı olarak öğrenci barısını arttırdığını ve hizmetiçi e itime ihtiyaç duydukları konusunda birleşmektedirler.

Okul yöneticilerinin daha önce katıldıkları hizmetiçi e itim faaliyetlerine, e itmenlerine ve faaliyet süresinin yeterli olduğunu ilişkin görüşleri olumsuzdur.

Okul yöneticileri, ihtiyaç hissetleri her konuda hizmetiçi e itim faaliyeti düzenlenmediğini, bu faaliyetlerin planlanırken görüşlerinin alınmadığını ve istedikleri tüm hizmetiçi e itim faaliyetlerine katılamadıklarını düşünmektedirler.

Amasya ve Tokat illerinde görev yapan okul yöneticilerinin hizmetiçi e itim ihtiyaçlarının birbirine benzer olduğunu söylenebilir. Okul yöneticilerinin en fazla “Değerli İlim Yönetimi” dersine katılmak istedikleri belirlenmiştir.

Okul Yöneticilerinin Uzaktan E itime ve Teknoloji Kullanım Becerilerine li kin Dü ünceleri

Amasya ve Tokat il merkezlerinde görev yapan okul yöneticilerinin uzaktan e itim ve internet tabanlı uzaktan e itim yöntemi hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıkları söylenebilir.

Amasya ve Tokat il merkezlerinde görev yapan okul yöneticilerinin uzaktan e itim yöntemi ile ilgili bir faaliyete katılma oranlarının yok denecek kadar az oldu u görülmektedir.

Uzaktan e itim yönteminin yararları hakkında bilgi sahibi olma konusunda her iki ilde görev yapan okul yöneticilerinin oranlarının dü ük ve birbirine yakın oldu u söylenebilir.

Amasya ve Tokat illerindeki okul yöneticilerinin bilgisayar ve internet kullanımı ile ilgili bulgular birlikte de erlendirildi inde iki grup arasında büyük bir fark olmadı ı görülmektedir.

Uzaktan ve Yüz yüze Hizmetiçi E itime li kin Sonuçlar

Deney ve kontrol grupları birlikte ve kontrol grubunun sontest ortalama puanları arasında ,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır. Buna göre iki grubu ortak ve kontrol grubunun sontest puanlarındaki farkın hizmetiçi e itim ve yüz yüze e itime ba lı oldu u bulunmu tur.

Deney ve kontrol gruplarının öntest ve sontest ortalama puanları arasında ise gruplar arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Her iki grubun da sontest puan ortalamaları, öntest puan ortalamalarından daha yüksektir.

Deney Sürecinin De erlendirilmesine li kin Sonuçlar

Yüz yüze yapılan hizmetiçi e itimin motive edici, yararlı ve yeterli oldu u, ders veren ö retim üyesinin bireysel olarak yapabilece i tüm çabayı gösterdi i konusunda fikirbirli ine varılmı tır.

Uzaktan e itim yöntemi ile gerçekleştirilen hizmetiçi e itimin motive edici, yararlı ve yeterli olduğu, hazırlanan internet tabanlı sistemin bölümlerinin daha da geliştirilmesi gerektiği ve bu yolla hizmetiçi e itim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinin faydalı olacağı konusunda fikirbirliğine varılmıştır.

Uygulanan uzaktan hizmetiçi e itim faaliyetine katılımın daha çok mesai saatleri içerisinde boşta kalan vakitlerde gerçekleştirilebileceği söylenebilir. Ayrıca okul yöneticilerinin uzaktan e itim yöntemi ile gerçekleştirildiği faaliyetlerin kendi görevlerini aksatmadığı, ve bu yöntemin hayatlarına konfor ve kolaylık getirdiği söylenebilir.

Okul yöneticilerinin uzaktan e itim yöntemi ile hazırlanan hizmetiçi e itim faaliyetlerinin artırılması yönünde fikir birliğine varırken, daha çok bu tür faaliyetlere katılmak istedikleri tespit edilmiştir.

Öneriler

Araştırmada amaçlara ve elde edilen sonuçlara bağlı olarak geliştirilen öneriler, Uygulamaya Dönük Öneriler ve Yeni Araştırma Önerileri başlıkları altında verilmiştir.

Uygulamaya Dönük Öneriler

1. Okul yöneticileri için hazırlanan hizmetiçi e itimlerde okul yöneticilerinin görüş ve önerileri alınmalı ve ihtiyaç duyulan her alanda okul yöneticilerinin e itim alması sağlanmalıdır.
2. Okul yöneticilerinin hizmetiçi e itimlerinde uzaktan öğretim yöntemi de kullanılmalıdır.
3. Milli Eğitim Bakanlığı'nda uzaktan hizmetiçi e itimden sorumlu birimin daha çok araştırma yapabilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
4. Üniversitelerde uzaktan e itim alanında e itim veren fakültelerin sayısı ve çeşitliliği artırılmalı, öğretim yetkililerin fakültelerde uzaktan e itim ders olarak okutulmalıdır.
5. Uzaktan e itimin verilebilmesini sağlayacak teknik alt yapının iyileştirilmesine yönelik ülke bazında tedbirler alınmalıdır.
6. Uzaktan e itimin hazırlanmasını sağlayacak ekipler için üniversitelerde uzmanlık alanları açılmalı ve bu alanda en üst düzeyde e itimler verilmelidir.

7. Uzaktan e itimin fayda-maliyet analizlerinin iyi yapılarak geli tirilecek olan e itim politikalarında bu yöntemin yeri daha do ru belirlenmelidir.

8. Uzaktan e itim portalları cep telefonları, tabletler gibi günün teknolojisine ayak uyduran ve sürekli kendini güncelleyen çözümler sunabilmelidir.

9. Uzaktan e itim uygulaması için daha geni içerik, farklı ö retim yöntemleri ve katılımcıların etkile imini en yüksek de ere çıkarabilecek çe itli uygulamalar geli tirmeye çalı lmalıdır.

10. Uzaktan e itim sürecinde sadece ö retmen ve ö renci rol almamalıdır. Bunların yanında iyi organize olmu hizmet grupları olu turulmalıdır. Bu hizmet grupları a a ıda belirtilen ekilde olu turulabilir.

çerik Ekibi: Hazırlanacak e itimin içeri ini görsel, i itsel ve yazılı olarak tasarlar, gruplar, organize eder. Hazırladı ı içerikleri ilgili birimlere ula tırır.

Program Ekibi: Web portal ve di er interaktif araçların kodlanmasında kendisine sunulan verilerle etkili çözümler sunabilecek yazılımlar geli tirmekten sorumludur.

Grafik ve Animasyon Ekibi: Hazırlanan içeriklere yönelik görsel zenginli i olan e itim materyalleri geli tirir. çerik ekibi ile do rudan temas halindedir.

Sistem Ekibi: Hazırlanan içeriklerin interaktif ortamda sorunsuz olarak çalı abilmesini ve sistemin teknik alt yapısının sürekli ayakta kalabilmesini sa lar.

Yardım ve Destek Ekibi: Kullanıcılara her an çevrimiçi teknik destek sa layacak, kar ıla ılması muhtemel sorunlara anında cevap verebilecek çalı maları yürütürler. Sistemi sürekli kontrol altında tutarak katılımcı ve uygulayıcıların denetimini yaparlar. Sisteme ilgi göstermeyenlerin sebebini ara tırır ve sisteme girebilmelerini sa larlar.

Yönetim Ekibi: Yukarıda sayılan ekiplerin tümünü koordine eder. Sistemi sürekli denetler. Aksaklıkları tespit eder ve bunların giderilmesi için

yeni tedbirler alır. Arge sürecini başlatır ve yönetir. Sistemin gelişmesi için tüm ekibi bir arada tutarak ekipler arası koordinasyonu sağlar.

ARGE Ekibi: Dünya literatürünü inceleyerek bu alanda yapılmı yenilikleri takip eder. Kaydedilen yenilikleri küçük gruplarda deneyerek genelde kullanmaya hazır hale getirirler. Ayrıca yenilikçi fikirler ortaya koyarlar. Fikirlerini deneysel olarak test ederler. Sonuçlarını rapor ederek yönetime sunarlar.

11. Uzaktan eğitimde katılımcı sistemle başbaşa bırakılmamalıdır. Belirli periyotlarda katılımcıların sisteme giriş istatistikleri takip edilerek katılımcıların uyarılmaları, varsa problemlerinin çözülmesi yoluna gidilmelidir.

12. Katılımcıların sistemde geçireceği süre net olarak belirtilmeli ve sistemde katılımcının kaldığı süre denetlenmelidir. Katılımcı sistemi açık bırakarak süreyi haksız yere doldurmasının önüne geçmek amacıyla, katılımcılara belirli aralıklarla sorular sorulmalı ve cevap alınana kadar sistem saati dondurulmalıdır.

Yeni Araştırma Önerileri

1. Okul yöneticilerinin eğitiminde hizmetiçi eğitimin etkililiği konusunda araştırmalar yapılabilir.

2. Geliştirilen veri toplama araçları daha ayrıntılı bir şekilde ele alınarak yeniden yapılandırılmalı ve Türkiye şartlarında uygulanabilirliği yüksek, standart bir veri toplama aracı haline getirilmesine çalışılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Açıklım, A.(1994). Teknik ve Toplumsal Yönleriyle Okul Yöneticiliği (1.Baskı). Ankara: PEGEM.
- Akkoyunlu, B.(1998). E-İtimde Yeni Teknolojiler, Eski Eşir: AÖF Yayınları.
- Al, U. ve Madran, O. (2004). Web Tabanlı Uzaktan E-İtim Sistemleri: Sahip Olması Gereken Özellikler ve Standartlar. Bilgi Dünyası, 5(2), 259-271.
- Arslan, Y. Boy, Y. Doğan, M. (2007). E-Öğrenme Sisteminin Hizmetçi E-İtimde Kullanılması ve E-Öğrenme Sitelerinin Kullanım Kolaylığı Açısından İncelenmesi. Akademik Bilişim 2007, 1. Gün 3. Oturum (31 Ocak- 2 Şubat). Kütahya
- Aslantürk, O. (2002). Bir Web tabanlı uzaktan e-İtim sisteminin tasarlanması ve gerçekleştirilmesi. Yayınlanmamış yüksek mühendislik tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Akar, P. (2003). Uzaktan E-İtimde Temel Yaklaşımlar ve Uzaktan E-İtimde Öğrenci (Katılımcı) Olmak. (Editör: Ali Tahran). Uzaktan E-İtim Teknolojileri ve TCMB'de Teknoloji Destekli Bilgisayar E-İtimi Konferansı, 31 Ekim 2001. Ankara: TCMB. 2-40.
- Aytaç, K. (1984). Atatürk'ün E-İtim Görüşü. Atatürkçülük (2.kitap),103.
- Aytaç, T.(2003). Geleceğin Öğrenme Biçimi: E-Öğrenme. Bilim ve Aklın Aydınlanmasında E-İtim Dergisi, (35), 39-40.
- Aytaç, T.(2000). Hizmetçi E-İtim Kavramı Ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar. Milli E-İtim, 147, 66-70.
- Balcı, A.(1980). Lise Yöneticilerinin Rollerini. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi E-İtim Fakültesi.
- Bingöl, D.(1990). Personel Yönetimi ve Beşerî İhtiyaçlar. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Basımevi

- Balcı, A.(1988). E itim Yöneticisinin Yeti tirilmesi. Ankara Üniversitesi E itim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 21 (1-2),435-448.
- Balcı, A.(1982). E itim Yöneticilerinin Hizmet çinde Yeti tirilmesi. Ankara Üniversitesi E itim Bilimleri Fakültesi Dergisi,15(1), 172-184
- BA ARAN, .E. (2000). E itim Yönetimi(Nitelikli Okul), Feryal Matbaası, Ankara.
- Can,H. Akgün A. Kavuncuba ı, . (1995). Kamu ve Özel Kesimde Personel Yönetimi. Ankara: Siyasal Kitapevi, 195.
- Cemalo lu, N.(2005). Türkiye’de Okul Yöneticisi Yeti tirme ve stihdamı: Varolan Durum, Gelecekteki Olası Geli meler ve Sorunlar. Gazi E itim Fakültesi Dergisi, 25 (2), 249-274.
- Çelik, V.(2000). Okul Kültürü ve Yönetimi, Ankara:PEGEM Yayınları
- Demirel, M. İlkö retim Programlarına Ya am boyu Ö renme Becerileri Açısından ele tirel Bir Bakı . 1. Uluslar Arası E itim Ara tırma Kongresi Tam metin Bildirileri Kitabı, 1-25.
- Dönmez, C.(2006). Atatürk’ün E itim le ilgili Görü ve Uygulamalarına Toplu Bir Bakı . Gazi Üniversitesi Kır ehir E itim Fakültesi,7(1), 91-109.
- Ekinci,Ö. Yıldırım,A. (2009). l E itim Denetmeleri ve İlkö retim Okulu Yöneticilerinin Hizmetiçi E itim Faaliyetlerine Yönelik Beklentileri. Ege E itim Dergisi, 1(10),70-91.
- Eskicumalı, A.(2003). E itim ve Toplumsal De i me: Türkiye’nin De i im Sürecinde E itimin Rolü, 1923-1046. Bo aziçi Üniversitesi E itim Dergisi, 19(2), 15-29.
- Girginer, N. (2002) “Uzaktan E itime Geçi çin Kurumsal Yapılanma”, Uluslar Arası Katılımlı Açık ve Uzaktan E itim Sempozyumu, Program ve bildiriler CD’si, Eski ehir.
- Günüç, S. (2012). Ya am Boyu Ö renmeyi Etkileyen Faktörler. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 11(2), 309-325.

Hizmetiçi E itim Dairesi Ba kanlı ı. (b.t). 12 Ekim 2010,
http://hedb.meb.gov.tr/net/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=42&Itemid=27

Ireland Ministry of Education and Science, 2000. Learning for Life: White Paper on Adult Education, July. Eri im: Ocak 2012,
http://www.irishtimes.com/newspaper/special/2000/whitepaper/adult_educ.pdf

I ık, A.H., I ık, . ve Güler, . (2008). Uzaktan E itimde Güvenlik Uygulamaları. Bili im Teknolojileri Dergisi, 1 (2), 1-3.

nayet Pehlivan, “Türk Kamu Kesiminde Hizmet içi E itim Sorunları Ara tırması”, Verimlilik Dergisi, Sayı:1997/3, 1997, s. 131.

Karasar, N.(2007). Bilimsel Ara tırma Yöntemi (87). Ankara: Nobel Basımevi

Kayaba , Y. (2008). Ö retmenlerin hizmet içi e itimde yeti tirilmesinin önemi ve esasları. Türkiye Sosyal Ara tırmalar Dergisi. 2(12), 9–32.

Korkmaz, M.(2005). Okul Yöneticilerinin Yeti tirilmesi: Sorunlar-Çözümler ve Öneriler. Gazi E itim Fakültesi Dergisi, 25(3), 237-252.

Koç, G.(2007). Ya am Boyu Ö renme. Ö. Demirel, (Ed.), E itimde Yeni Yönelimler (3) içinde (213-231). Ankara: Pegem A Yayınları

Köse, A.H. Alpkent, N. Birbil, D. (1993) Kamu ktisadi Te bbüslerinde E itim ve Danı manlık Hizmetleri Gereksinmesi, Ankara, MPM Yayınları No: 512, 10.

Mar ap, A. Özsoy, N. Koçak, Z.F. Selçuk, Y. (2007). E-E itim Sisteminde Küresel nsan Kaynaklarının Geli imi Ve Ya am Boyu Ö renim. Akademik Bili im 2007, 1.Gün 4.Oturum (31 Ocak- 2 ubat). Kütahya

Milli E itim Bakanlığı nda Hizmetiçi E itim.(b.t). 12 Ekim 2010,
http://hedb.meb.gov.tr/net/_Duyuru_dosyalar/2010_calistay/mebhe.pdf

Odaba , H. (2003). nternet Tabanlı Uzaktan E itim ve Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümleri. Türk Kütüphanecili i,17(1),22-36.

- Özen, Y.(2011). Algın Ö renme Teorisi Ya am Boyu De i erek Ve Geli erek Ö renme, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, ISSN:1308-6219,2-16.
- Sözen, Ü. (2003). Hizmetçi E itimde Yeni Açılım ve E-E itim. Polis Dergisi, 9(37), 47-48.
- i man, M. ve Turan, S.(16-17 Mayıs 2002). Dünyada e itim yöneticilerinin yeti tirilmesine ili kin ba lıca yönelimler ve Türkiye için çıkarılabilecek bazı sonuçlar. 21. Yüzyıl E itim Yöneticilerinin Yeti tirilmesi Sempozyumu.
- Taymaz, H.(1986). Okul Yönetimi ve Yönetici Yeti tirme. Ankara Üniversitesi E itim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 19 (1), 123-135)
- Türkiye 2. Bili im urası Sonuç Bildirgesi, (11 Mayıs 2004). 28 Mart 2009, http://www.mitaged.org.tr/2bilisimsura_sonucbldrg.doc
- Uçar, R. pek, C. (2006). İlkö retim Okullarında Görev Yapan Yönetici Ve Ö retmenlerin MEB Hizmetiçi E itim Uygulamalarına li kin Görü leri. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, E itim Fakültesi Dergisi, 3(1), 34-53.
- Verduin, John R ve Thomas. A. Clark. (1994). Uzaktan E itim: Etkin Uygulama Esasları (Çev: İknur Mavi), Anadolu Üniversitesi Kibele Sanat Merkezi, Eski ehir.
- Yalın, H. . (2001). Hizmetiçi E itim Programlarının De erlendirilmesi. Milli E itim, 150. 12 Ekim 2010, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/150/yalin.htm>
- Yıldırım, A. (2008). Effectiveness of in-service training programs in Turkey. A.M. Sünbül and Ö. Demirel (Ed.), Further Education in the Balkan Countries. Konya: E itim Kitapevi, 9(1), 595-604.

EKLER

Ek 1. Ara tırmaya Katılan Okullar (Ara tırma Evreni)

Sıra	Katılımcı Sayısı	Tokat lindeki Okullar
1	1	Ali Osman Tepe Karde ler İkö retim Okulu
2	2	Ali Tepe Topçuba ı İkö retim Okulu
3	0	Alparslan İkö retim Okulu
4	0	Arif Nihat Asya Anadolu mam Hatip Lisesi
5	2	Arif Nihat Asya Lisesi
6	0	Atatürk Anadolu Lisesi
7	3	Atatürk İkö retim Okulu
8	2	Avlunlar İkö retim Okulu
9	3	Bedestenlio lu İkö retim Okulu
10	3	Cumhuriyet İkö retim Okulu
11	4	Cumhuriyet Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi
12	0	Çamlıbel İkö retim Okulu
13	2	Çetin Birmek İkö retim Okulu
14	2	Emirseyyit İkö retim Okulu
15	5	Fatih İkö retim Okulu
16	3	Gazi Osman Pa a Lisesi
17	5	Gazi Pa a İkö retim Okulu
18	0	Gülbahar Hatun İkö retim Okulu
19	3	Halil Rıfat Pa a İkö retim Okulu
20	5	bn-i Kemal İkokul
21	0	bn-i Sina İkö retim Okulu
22	2	Kemalpa a İkö retim Okulu
23	5	Tokat Kız Teknik Ve Meslek Lisesi
24	3	Mehmet Akif Ersoy Anadolu Lisesi

Sıra	Katılımcı Sayısı	Tokat İndeki Okullar
25	0	Melik Ahmet Gazi İkö retim Okulu
26	0	Merkez Otelcilik Ve Turizm Meslek Lisesi
27	0	Merkez Ticaret Meslek Lisesi
28	3	Plevne Lisesi
29	6	Tokat Anadolu İmam Hatip Lisesi
30	3	Tokat Anadolu Lisesi
31	0	Tokat Anadolu Sa ĩlık Meslek Lisesi
32	2	Tokat Güzel Sanatlar Ve Spor Lisesi
33	4	Tokat Merkez MKB Anadolu  retmen Lisesi
34	3	Tokat Milli Piyango İhya Balak Fen Lisesi
35	8	Tokat Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi
36	3	Toki İkö retim Okulu
37	5	Türkiye Odalar Ve Borsalar Birli ği İkö retim Okulu
38	4	Vakıfbank Namık Kemal İkö retim Okulu
39	2	Vali Mehmet zgn İkö retim Okulu
40	2	Ya murlu İkö retim Okulu
41	2	Ye ilba İkö retim Okulu
42	0	Ye ılırmak İkö retim Okulu
43	2	Ye ilova İkö retim Okulu
44	0	Zübeyde Hanım Kız Teknik Ve Meslek Lisesi
45	0	100. Yıl Zeki-Sıtkı-Ltf Akbay İkö retim Okulu
46	2	18 Mart İkö retim Okulu
47	0	26 Haziran İkö retim Okulu
48	3	600 Evler İkö retim Okulu
	109	Toplam

Sıra	Katılımcı Sayısı	Amasya lindeki Okullar
1	3	12 Haziran Anadolu Lisesi
2	3	75. Yıl İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Bayezit İköretim Okulu
3	2	Abdurrahman Kamil İköretim Okulu
4	2	Ak emsettin İköretim Okulu
5	2	Albayrak İköretim Okulu
6	5	Alptekin Anadolu Lisesi
7	4	Amasya Anadolu İmam Hatip Lisesi
8	5	Amasya Anadolu Lisesi
9	5	Amasya Anadolu Öretmen Lisesi
10	0	Amasya Anadolu Sa lık Meslek Lisesi
11	5	Amasya Güzel Sanatlar Ve Spor Lisesi
12	4	Amasya MKB Otelcilik Ve Turizm Meslek Lisesi
13	4	Amasya Lisesi
14	5	Amasya Merkez Ticaret Meslek Lisesi
15	2	Amasya Özel E itim Uygulama Merkezi (Okulu)
16	7	Amasya Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi
17	3	Amasya Türk Telekom Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi
18	2	Atatürk İköretim Okulu
19	5	Atatürk Lisesi
20	2	Aydınca İköretim Okulu
21	1	Aydınca Lisesi
22	0	Aydınca İköretim Okulu
23	5	Bahçeleriçi İköretim Okulu
24	2	Bo az İköretim Okulu
25	2	Büyük Kızılca İköretim Okulu
26	1	Cumhuriyet İköretim Okulu
27	2	Do antepe İköretim Okulu

28	2	Fatih İköretim Okulu
29	1	Gazi İköretim Okulu
30	2	Gökhöyük Tarım Meslek Lisesi
31	2	Hürriyet İköretim Okulu
32	2	İyas İköretim Okulu
33	0	Karaköprü Bölmebük Mehmet Mustafa Tuluk İköretim Okulu
34	2	Kayabaşı İköretim Okulu
35	5	Kız Teknik Ve Meslek Lisesi
36	4	Lokman Hekim Mehmet Engelliler İköretim Okulu
37	4	Macit Zeren Fen Lisesi
38	3	Mehmet Varinli İköretim Okulu
39	0	Mehmetçik İköretim Okulu
40	1	Müftü Mehmed Tefik İköretim Okulu
41	1	Nihat Bayramoğlu İköretim Okulu
42	2	Osman Yıldırım Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi (Okulu)
43	2	Plevne İköretim Okulu
44	1	Serdar Zeren İköretim Okulu
45	0	Şehitler İköretim Okulu
46	2	Tuğgeneral Hikmet Akıncı İköretim Okulu
47	2	Vali Hüseyin Poroy İköretim Okulu
48	1	Yavuz Selim İköretim Okulu
49	2	Yeşil Yenice İköretim Okulu
50	2	Yeşilirmak İköretim Okulu
51	2	Ziyapaşa İköretim Okulu
52	2	Ziyaret İköretim Okulu
53	2	Zübeyde Hanım Anaokulu
	132	Toplam

Ek 2. Ara tırma Evreni Anket alı ması

T.C. Milli E itim Bakanlı ına Ba lı Okullarda alı an

Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi E itim htiyaçlarına li kin Anket

De erli katılımcı,

Bu anket, Milli E itim Bakanlı ına ba lı okullarda görevli okul yöneticilerinin hizmetiçi e itim gereksinimlerini tespit etmek amacıyla hazırlanmı tır. Elde edilen sonuçlar bilimsel çalı malara kaynaklık edecektir. Yapılacak alı manın güvenilirli i sizlerin verece i yanıtlarla do ru orantılıdır. Bu nedenle anketi titizlikle yanıtlamanız beklenmektedir.

Anket be bölümden olu maktadır. Bölümlerin nasıl yanıtlanaca ı bölüm ba larındaki açıklamalarda belirtilmi tir.

Yanıtlarınız, ara tırmacı dı ında hiç kimse tarafından okunmayacak ve de erlendirilmeyecektir.

Katkı ve yardımlarınız için te ekkür eder, saygılarımı sunarım.

Katılımcının;
Adı Soyadı:
 Görev Yaptı ı Okul:

Bahadır ÖZEN
 Gaziosmanpa a Üniversitesi
 Sosyal Bilimler Enstitüsü
 E itim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı
 Yüksek Lisans Ö rencisi
 Tel: 0505 499 39 99
 Mail: bahadirozen@gmail.com

K SEL B LG LER N Z	
Cinsiyetiniz	☐ Kadın ☐ Erkek
E itim Durumunuz	Ön Lisans Lisans Yüksek Lisans Doktora
Toplam Hizmet Süreniz	..... Yıl
Okul Yöneticili i Görevindeki Hizmet Süreniz	..... Yıl
Göreviniz	Müdür Müdür Ba Yrd. Müdür Yrd. Teknik Müdür Yrd.
Bran ınız	.....
Bu bölümde hizmetiçi e itim faaliyetlerine ili kin maddeler bulunmaktadır. Her bir maddede size uygun gelen seçene i i aretleyiniz.	
A. Hizmetiçi e itim faaliyetleri ilgili maddeler	1. Kesinlikle Katılıyorum 2. Katılıyorum 3. Kararsızım 4. Katılmıyorum 5. Kesinlikle Katılmıyorum
Görevimde daha ba arılı olmak için hizmetiçi e itime ihtiyaç duyuyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itimin gereklili ine inanıyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itim faaliyetlerinden ö rendiklerimi görevimde kullanıyorum	① ② ③ ④ ⑤
Düzenli olarak hizmetiçi e itim faaliyetlerini izliyorum	① ② ③ ④ ⑤
Çevremdeki çalı anların hizmetiçi e itime katılmalarını destekliyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itim faaliyetleri, personelin verimi artırıyor	① ② ③ ④ ⑤
Personelin aldı ı hizmetiçi e itim kurumun ba arısını artırıyor	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itim do rudan veya dolaylı olarak ö renci ba arısını artırır	① ② ③ ④ ⑤
Bu bölümde katıldı ınız hizmetiçi e itim faaliyetlerine ili kin maddeler bulunmaktadır. Her bir maddede size uygun gelen seçene i i aretleyiniz.	
B. Katıldı ınız faaliyetlerle ilgili maddeler	1. Kesinlikle Katılıyorum 2. Katılıyorum 3. Kararsızım 4. Katılmıyorum 5. Kesinlikle Katılmıyorum
Hizmetiçi e itim faaliyetinin içeri ini önceden bilerek ba vuruda bulunuyorum	① ② ③ ④ ⑤
Katıldı ım hizmetiçi faaliyetlerin içeri ini yeterli bulmuyorum	① ② ③ ④ ⑤
Var olan hizmetiçi faaliyetlerin sayısını yeterli buluyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itim faaliyetlerde kullanılan ö retim yöntemlerini yeterlidir	① ② ③ ④ ⑤
Ço u hizmetiçi e itim faaliyetleri esnasında sıkılıyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itim faaliyetlerine genelde tatil amaçlı katılıyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itim faaliyetlerinin içeri i oldukça zengin hazırlanıyor	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itimi veren e itimenler konulara hâkimdir	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itim faaliyetleri esnasında not tutuyorum	① ② ③ ④ ⑤
Ço u hizmetiçi e itim faaliyetleri ciddiye almıyorum	① ② ③ ④ ⑤

Hizmetiçi e itim faaliyetlerine belge almak için katılıyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itim faaliyeti sonunda aldığım belgelere ihtiyaç duyuyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itim faaliyeti sonunda aldığım bazı belgelerini özenle saklıyorum	① ② ③ ④ ⑤
Katıldığım hizmetiçi e itim faaliyetlerin süresini yeterli buluyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi faaliyetlerin gerçekleştirildiği yere ulaşmakta güçlük çekiyorum	① ② ③ ④ ⑤
Katıldığım hizmetiçi e itim faaliyetleri süresi boyunca kendi görevim aksıyor	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi faaliyete katılanların bilgi seviyeleri genelde aynı düzeyde olmuyor	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi faaliyete katılanların öğrenme seviyeleri benimki ile genelde aynı	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi faaliyete katılanların bireysel farklılıkları e itim sürecini yavaşlatıyor	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itim faaliyetleri benim öğrenme hızıma uygun olmuyor	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itim faaliyeti sonunda kendimde olumlu bir değişim göremiyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itimi faaliyetlerinde genelde pasif dinleyici oluyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itim faaliyetlerde yeteri kadar öğretim materyali kullanılıyor	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itim faaliyetleri planlanırken fikirlerimiz soruluyor	① ② ③ ④ ⑤
İhtiyaç hissettiğim her konuda hizmetiçi e itim faaliyeti düzenleniyor	① ② ③ ④ ⑤
İstedğim tüm hizmetiçi e itim faaliyetlerine katılabiliyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itim faaliyetlerinin düzenlendiği tarihler bana uygun olmuyor	① ② ③ ④ ⑤
Faaliyetlere katılmam aile ve sosyal çevremle olan ilişkilerimi aksatıyor	① ② ③ ④ ⑤

Bu bölümde ihtiyaç hissettiğiniz hizmetiçi e itim faaliyetlerinin konu başlıkları ile ilgili maddeler bulunmaktadır. Bu maddeleri öncelik durumuna göre derecelendiriniz.

<i>C. Katılmak istediğiniz hizmetiçi e itim faaliyeti</i>	1. Kesinlikle katılmayım 2. Katılısam iyi olur 3. Katılabilirim 4. Katılmam 5. Böyle bir faaliyete gerek yok
1. Liderlik	① ② ③ ④ ⑤
2. Değişim Yönetimi	① ② ③ ④ ⑤
3. Strateji Yönetimi	① ② ③ ④ ⑤
4. Halkla İlişkiler	① ② ③ ④ ⑤
5. Motivasyon	① ② ③ ④ ⑤
6. Toplantı Yönetimi	① ② ③ ④ ⑤
7. Hitabet Sanatı	① ② ③ ④ ⑤
8. Nezaket Kuralları	① ② ③ ④ ⑤
9. Takım Çalışması	① ② ③ ④ ⑤
10. Beden Dili	① ② ③ ④ ⑤

11. Teknoloji E itimi	1	2	3	4	5
12. Ö retim Yöntemleri	1	2	3	4	5
13. Okul klmi ve Kültürü	1	2	3	4	5
14. Sorun Çözme Yöntemleri	1	2	3	4	5
15. Etkili Yönetici Davranı ları	1	2	3	4	5
16. Yönetim Teorileri	1	2	3	4	5
17. Kriz Yönetimi	1	2	3	4	5
18. E itim Ekonomisi	1	2	3	4	5
19. E itim Planlaması	1	2	3	4	5
20. E itim Denetimi	1	2	3	4	5
21. Yönetim Süreçleri	1	2	3	4	5
22. Okul Yönetiminde Ça da Yakla ımlar	1	2	3	4	5
23. Zaman Yönetimi	1	2	3	4	5
24. Okul Çevre li kisi	1	2	3	4	5
25. Proje Yönetimi	1	2	3	4	5
26. Performans De erlendirme	1	2	3	4	5
27. Ö renci li kileri	1	2	3	4	5
28. Yönetim ve Organizasyon	1	2	3	4	5
29. Giri imcilik	1	2	3	4	5
30. Ki isel Geli im	1	2	3	4	5
31. Ceza ve Ö düllendirme	1	2	3	4	5
32. Toplantı Planlama	1	2	3	4	5
33. Bilimsel Ara tırma Yöntemleri	1	2	3	4	5
34. Yönetim Psikolojisi	1	2	3	4	5
35. Yönetimde A Tesis Etmek	1	2	3	4	5
36. Telefonla Konu ma	1	2	3	4	5
37. Problem Çözme Teknikleri	1	2	3	4	5
38. istatistik e itimi ve SPSS Kullanımı	1	2	3	4	5
39. Kültürler Arası Saygı, Ho görü ve Anlayı	1	2	3	4	5
40. Hizmetiçi E itim htıyac ı Belirleme	1	2	3	4	5
41. Burs ve Yurt Hizmetleri	1	2	3	4	5
42. Stratejik Planlama E itimi	1	2	3	4	5
43. E itim Kurumlarında Suç ve iddeti Önleme	1	2	3	4	5
44. Döner Sermaye	1	2	3	4	5
45. Kalite Güvence Sisteminin Yaygınla tırılması	1	2	3	4	5
46. Yönetim Becerilerini Geli tirme	1	2	3	4	5
47. İletim ve Etkili Sunu Teknikleri	1	2	3	4	5
48. Doküman Hazırlama	1	2	3	4	5
49. Kariyer Planlama ve Yönetimi	1	2	3	4	5
50. Kurum Kültürü	1	2	3	4	5

51. Çatışma ve Stres Yönetimi	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
52. Resmi Yazışma Kuralları	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
53. İnsan Kaynakları Yönetimi	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
54. Süreç Yönetimi	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
55. Tören ve Kutlamalar	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
56. Türk Kültürü ve Eğitim Sistemi	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
57. Etik Semineri	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
58. Eğitimdeki Gelişmeler ve Kültürel Paylaşım	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
59. İhtiyaç Analizi	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
60. Tablo ve Grafik Hazırlama	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
61. Problem Tespiti ve Müdahale	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
62. Gezi – Gözlem Planlama ve Organizasyon	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
63. Sahneye Çıkma ve Teknik Arzname Hazırlama	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Bu maddeler haricinde istediğiniz başka konu başlıkları var ise yan taraftaki boşluklara yazınız	1. . 2. . 3. . 4. . 5. .
Bu bölümde İnternete Tabanlı Uzaktan Eğitim Yöntemi ile ilgili maddeler bulunmaktadır. Her bir maddede size uygun gelen seçeneği işaretleyiniz.	
D. TUEY (İnternet Tabanlı Uzaktan Eğitim Yöntemi) ile ilgili maddeler	1. Evet 2. Kısmen (biraz) 3. Hayır
Uzaktan Eğitim hakkında bilgi sahibiyim	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
Daha önce uzaktan eğitim faaliyetine katıldım	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
TUEY(İnternet Tabanlı Uzaktan Eğitim Yöntemi) hakkında bilgi sahibiyim	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
TUEY(İnternet Tabanlı Uzaktan Eğitim Yöntemi) ile ilgili bir faaliyete katıldım	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
Uzaktan eğitim yönteminin yararlarını biliyorum	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
Uzaktan eğitim yöntemi ile diğer eğitim yöntemleri arasındaki farkı bilmiyorum	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
Uzaktan eğitim yönteminin avantajlarının farkındayım	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
Uzaktan eğitimin yönteminin iyi bir yöntem olduğuna inanıyorum	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
Bu bölümde bilgisayar ve internet kullanımı ile ilgili maddeler bulunmaktadır. Her bir maddede size uygun gelen seçeneği işaretleyiniz.	
E. Bilgisayar ve internet kullanım becerileri ile ilgili maddeler	1. Evet 2. Kısmen (biraz) 3. Hayır
İnterneti kullanma becerime güveniyorum	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
Bilgisayar bilgimi yeterli görüyorum	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
Bilgisayar kullanımı üzerine eğitim aldım	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
İnternete her an ulaşabiliyorum	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
İnterneti okuldaki görevimin haricinde de kullanma gereksinimi hissediyorum	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3

ahsıma ait aktif bir e-posta adresim var	☐	☐	☐
E-postalarımı düzenli olarak kontrol ediyorum	☐	☐	☐
Günlük haberleri internetten takip ediyorum	☐	☐	☐
Bilgisayar kullanımı konusunda çevreme yardımcı oluyorum	☐	☐	☐
internet kullanımı konusunda çevremden yardım alıyorum	☐	☐	☐
<i>Ankete katıldığınız için teşekkür ederim.</i>			

Ek 3. De i im Yönetimi Ön-Sontest Soruları

**GAZ OSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ VE
AMASYA İLİM İLE İTİM MÜDÜRLÜĞÜ
BİRLİKLE DÜZENLENEN UZAKTAN HİZMET ÇEŞİTLİ PROJESİ**

2011-2012 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

Hizmetiçi Eğitim Programı/06 Nisan 2012 Saat: 16:00

EĞİTİMDE İTİM YÖNETİMİ

TEST GRUBUNUZ

A

CEVAPLARINIZI CEVAP KÂĞIDINA İZİTLEMİYİ UNUTMAYINIZ.

KATILIMCININ

SOYADI:..... ADI :.....

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu ders için sınav süresi 25 dakikadır.
2. Bu kitapçıktaki her sorunun bir tek doğru cevabı vardır. Bir soru için birden çok cevap yeri izetlenmi ise o soru yanlı cevaplanmı sayılacaktır.
3. Cevaplarınız puanlandırılırken her doğru cevabınıza e i t puan verilecek, yanlı cevaplarınız dikkate alınmayacaktır. Bu nedenle kitapçıktaki tüm sorular için size doğru gelen seçeneği izitleyerek cevapsız soru bırakmamanız yararınıza olacaktır.

Bu hizmetiçi eğitim programı Amasya Milli Eğitim Müdürlüğü ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi işbirliği ile düzenlenmiştir. Program Gaziosmanpaşa Üniversitesi bünyesinde yürütülmekte olan Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında gerçekleştirilmekte olup, katkıları için teşekkür ederiz.

1. “Sistemin de i en ihtiyaç ve beklentiler kar ısında yapısal de i iklikler yaparak i levselli ini sürdürme, ayakta kalma çabası” ifadesi a a ıdakilerden hangisini tanımlar?
- A) Reform
B) Yenile me
C) De i me
D) Yeniden yapılanma
E) Dn m
2. A a ıdakilerden hangisi yenile me rne i olarak kabul edilemez?
- A) Yönetici atama yönetmeli inde bulunan kriterleri de i tirmek
B) Ders kitaplarını a ın ihtiyaçlarına göre düzenlemek
C) İkö retim kurumları yönetmeli inde de i iklik yapmak
D) Orta retim kurumlarının programlarında de i iklik yapmak
E) Okullara seçmeli Arap dili dersi koymak
3. Ders programlarının davranı  yakla ımdan yapılandırmacı yakla ım anlayı ına dnmesi a a ıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?
- A) Reform
B) Yenile me
C) De i me
D) Yeniden yapılanma
E) Geli im
4. Okullara ek derslik yapılması, yeni binalar yapılması hangi kavramla açıklanabilir?
- A) Reform
B) Yenile me
C) De i me
D) Yeniden yapılanma
E) Geli im
5. Okullara  rencilerin faydalanaca ı tablet uygulamasına a a ıdakilerden hangisi etken olarak gösterilemez?
- A) Liberal politikalar
B) Teknolojik de i meler
C) Bilgi toplumu
D)  rencilerin beklentileri
E) Sanal toplum
6. De i imle ilgili a a ıdaki yargılardan hangisi yanlı tır?
- A) Toplumsal geli meler de i imi zorunlu kılar
B) Teknolojik geli meler de i imi zorunlu kılar
C) Bilimsel geli meler de i imi zorunlu kılar
D) De i imin yn olumludur
E) De i im iin uzman yardımı gereklidir
7. in do asının de i mesi, amalarının ve eylemlerinin yeniden belirlenmesi hangi kavramla aıklanabilir?
- A) İemsel de i im
B) Yapısal de i im
C) Teknolojik de i im
D) Zorunlu de i im
E) Planlı de i im
8. De i ime olan gerekeye ili kin analizler hangi basamakta yo unla ır?
- A) De i imi Zorunlu Kılan Etkenlerin ncelenmesi
B) De i im Tanısının Konması
C) De i imin Programlanması
D) De i im Programının Uygulanması
E) De i imin De erlendirilmesi

9. Bilgi ça ının insanımı tanımlamayan ifade hangidir?

- A) Bilgiyi olabildi ince beyninde depolayan
- B) Bilgiye nasıl ula abilece ini bilen
- C) Ula tı ı bilgiyi kullanan
- D) Edindi i bilgilerle ö renme ya antıları arasında ili kiler kuran
- E) Yeni bilgiler üreten

“ ayet ö retmen korkutmayı deniyorsa; korkusunu gizlemek içindir.
ayet ö retmen öfkeyi deniyorsa; yumu akli ını gizlemek içindir.
ayet ö retmen ö renciyi suçluyorsa; beceriksizli ini gizlemek içindir.
ayet ö retmen kendini övüyorsa; kendine güvensizli ini gizlemek içindir.
ayet ö retmen kendi ö rencili ini efsanele tirmeyi deniyorsa; ö renciyi yıldırma içindir. (Prof. Dr. Mustafa nan)”

10. Ö retmenli e ili kin yukarıdaki sözler ö retmenleri hangi konuda de i ime zorlamaktadır?

- A) Yöntem teknik
- B) Materyal
- C) leti im
- D) De erlendirme
- E) Rehberlik

11. Ö rencinin bildikleri, ö renme profilleri, aktif oldu u, bilgiyi kendisinin yapılandırması a a ıdakilerden hangi yakla ımla açıklanamaz?

- A) Yapılandırmacı yakla ım
- B) Ö renci merkezli e itim
- C) Ö retmen merkezli yakla ım
- D) Bireyselle tirilmi ö retim programları
- E) Bireyselle tirilmi e itim programları

12. De i ime direnme kaynakları a a ıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Güvensizlik
- B) Eksik bilgi
- C) Kontrol korkusu
- D) Zahmet
- E) Ekonomik getiri

13. “Tek bir insan, insan soyunun simgesidir. nsan türünün belirgin bir örne idir. Hem kendisidir, hem de hepsidir.” (Açıkalm) diyen bir bilim adamı hangi felsefeyi önemsedini gösterir?

- A) Varolu çuluk
- B) dealizm
- C) Realizm
- D) Pragmatizm
- E) Diyalektik materyalizm

14. “Not silah olursa, ders sava mı olur?” diyen birisi e itimde a a ıdakilerden hangisinin de i ti ini ifade etmektedir?

- A) Yönetim anlayı ının
- B) Programın
- C) Davranı ın
- D) Ölçme de erlendirmenin
- E) Ö rencinin

15. Toplam Kalite Yönetimi Felsefesi ilkelerinden olmayan hangisidir?

- A) Sürekli Geli me ve yile me (Kaizen)
- B) Mü teri Memnuniyeti (Mü teri Odaklılık)
- C) Yönetmel Liderlik
- D) Sürekli E itim
- E) Bireysel Ba arı

16. Yukarıdaki resimdeki ifade

edilen eğitimde itimsel yanlılığı anlatan ifade hangisi de ildir?

- A) Öğrenci boş bir levhadır
- B) Öğretmen öğrencinin beynini yıkar
- C) Öğretmen öğrencinin bireyselliğini koruyarak kendisi olması yolunda rehber olur
- D) Öğretmen öğrencileri kendisi gibi yetiştirir
- E) Öğretmenler öğrencilerin prototipleridir

.....; “öğrencilerin, matematik, fen ve okuma becerileri alanlarındaki bilgi ve becerilerinin de değerlendirildiği uluslararası en büyük eğitim araştırmalarından biridir. Üç yılda bir yapılan bu araştırmayla, OECD üyesi ülkeler ve diğer katılımcı ülkelerdeki (dünya ekonomisinin yaklaşık olarak % 90’ı) 15 yaş grubu öğrencilerin modern toplumda yerlerini alabilmeleri için gereken temel bilgi ve becerilere ne ölçüde sahip oldukları da değerlendirilmektedir.”

17. Yukarıdaki noktalı yeri anlatan kısaltma ifade hangisidir?

- A) TIMMS
- B) PISA
- C) ARB TÜR
- D) LYS
- E) OLMP YAT

18. “Okulları artık stratejik birer kurum; her bireyi de stratejik bir birey olarak görmeliyiz (Turan, 2006)” ifadesiyle aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Bütün okullar birbirine benzemektedir.
- B) İnsanlığın geldiği noktaya kadar hiçbir şey değişmemiştir, Daimicilik temel anlayıştır.
- C) Okullar birbirinin aynısı değildir, her okulun farklı özellikleri olabilir.
- D) Eğitimde uygulamalar tüm öğrencilere ve okullarda aynı olmalıdır.
- E) Merkezde olan bir okul ile köyde olan bir okul aynı özellikler taşımaktadır.

19. Mevcut durum analizinin (SWOT) belirlenmesi Stratejik Planlamada hangi basamakta yapılır?

- A) Değerlendirme basamakta
- B) Öncelik belirlemede
- C) Planlamaya başlama basamakta
- D) Vizyon belirleme basamakta
- E) Uygulama basamakta

20. Aşağıdakilerden hangisi yenileme örneği olarak kabul edilemez?

- A) Yönetici atama yönetmeliğinde bulunan kriterleri değiştirmek
- B) Ders kitaplarını çağın ihtiyaçlarına göre düzenlemek
- C) İlköğretim kurumları yönetmeliğinde değişiklik yapmak
- D) Ortaöğretim kurumlarının programlarında değişiklik yapmak
- E) Okullara seçmeli Arap dili dersi koymak

Ek 4. Hizmetçi E itim Faaliyetleri De erlendirme Anketi

De erli katılımcı,

Bu anket, katılımı oldu unuz hizmetiçi e itim faaliyetlerini tüm yönleriyle de erlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Elde edilen sonuçlar bilimsel çalışmalara kaynaklık edecektir. Yapılacak çalışmanın güvenilirliği sizlerin vereceği yanıtlarla doğru orantılıdır. Bu nedenle anketi titizlikle ve eksiksiz olarak yanıtlamanız beklenmektedir.

Anket be bölümden oluşmaktadır. Bölümlerin nasıl yanıtlanacağı bölüm başlarındaki açıklamalarda belirtilmiştir.

Yanıtlarınız, araştırmacı dışında hiç kimse tarafından okunmayacak ve de erlendirilmeyecektir.

Katkı ve yardımlarınız için teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Bahadır ÖZEN

Gaziosmanpa a Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

E itim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrencisi

Tel: 0505 499 39 99

Mail: bahadirozen@gmail.com

K SEL B LG LER N Z	
Cinsiyetiniz	☐ Kadın ☐ Erkek
E itim Durumunuz	☐ Ön Lisans ☐ Lisans ☐ Yüksek Lisans ☐ Doktora
Toplam Hizmet Süreniz	..... Yıl
Okul Yöneticiliği Görevindeki Hizmet Süreniz	..... Yıl
Göreviniz	Müdür ☐ Müdür Ba Yrd. ☐ Müdür Yrd. ☐ Teknik Müdür Yrd. ☐
Branşınız	.....
Son 1 yıl içinde katıldığınız hizmetiçi e itim sayısı	.....

Bu bölümde hizmetiçi e itim faaliyetlerine ili kin genel ifadeler bulunmaktadır. Her bir maddede size uygun gelen seçene i i aretleyiniz.	
A. Faaliyetlerle ilgili maddeler	1. Kesinlikle Katılıyorum 2. Katılıyorum 3. Kararsızım 4. Katılmıyorum 5. Kesinlikle Katılmıyorum
Görevimde daha ba arılı olmak için hizmetiçi e itime ihtiyaç duyuyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi faaliyetlerden faydalaniyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi faaliyetlerden ö rendiklerimi görevimde kullanıyorum	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itimin gereklili ine inanıyorum	① ② ③ ④ ⑤
Düzenli olarak hizmetiçi e itim faaliyetlerini izliyorum	① ② ③ ④ ⑤
Çevremdeki çalı anlara hizmetiçi e itime katılmaları hususunda destek veriyorum	① ② ③ ④ ⑤
Bu bölümde “De i im Yönetimi” konulu hizmetiçi e itimin uygulanma sürecine ili kin maddeler yer almaktadır. Her bir maddede size uygun gelen seçene i i aretleyiniz.	
B. Faaliyetin Planlanması ve Programı ile lgili ifadeler	1. Çok iyi 2. yi 3. Orta 4. yi de il 5. Hiç iyi de il
Faaliyet süresi	① ② ③ ④ ⑤
Faaliyetin düzenlendi i tarih	① ② ③ ④ ⑤
Faaliyet içeri inin amaca uygunlu u	① ② ③ ④ ⑤
çeri in güncelli i	① ② ③ ④ ⑤
çeri in gerekli dokümanlarla desteklenmesi	① ② ③ ④ ⑤
Bu bölümde “De i im Yönetimi” konulu hizmetiçi e itim faaliyetinde görevli e itim görevlilerine ili kin maddeler yer almaktadır. Her bir maddede size uygun gelen seçene i i aretleyiniz	
C. E itim Görevlilerinin	1. Tamamen yeterli 2. Yeterli 3. Orta düzeyde yeterli 4. Yetersiz 5. Tamamen yetersiz
Konuya hâkimiyeti	① ② ③ ④ ⑤
Dersi uygun yöntem ve tekniklerle sunumu	① ② ③ ④ ⑤
Zamanı etkin kullanması	① ② ③ ④ ⑤
Dersleri açık, anla ılır ve seviyeye uygun i lemesi	① ② ③ ④ ⑤
Derslere hazırlıklı gelmesi	① ② ③ ④ ⑤
Motivasyonu sa laması	① ② ③ ④ ⑤
leti im kurma becerileri	① ② ③ ④ ⑤
Faaliyet programına uyması	① ② ③ ④ ⑤
E itim teknolojilerini kullanma becerisi	① ② ③ ④ ⑤
Konuya uygun ölçme ve de erlendirme yöntemlerini kullanması	① ② ③ ④ ⑤
Yeti kin e itimi konusundaki yeterlili i	① ② ③ ④ ⑤

Katılımcıların derse aktif katılımını teşvik etmesi	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Faaliyet içeriğini güncel konu ve çalışmalarla ilişkilendirmesi	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Faaliyet içeriğini katılımcıların görev alanı ile ilişkilendirmesi	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Eğitim görevlileri ile ilgili paylaşmak istediğiniz diğer görüş ve önerilerinizi lütfen yazınız	
Bu bölümde “Değişim Yönetimi” konulu hizmetçi eğitim faaliyeti sonucunda edindiğiniz kazanımlar hakkında maddeleri bulunmaktadır. Her bir maddede size uygun gelen seçeneği işaretleyiniz	
D. Eğitim Sonu Kazanımlar	1. Kesinlikle Katılıyorum 2. Katılıyorum 3. Kararsızım 4. Katılmıyorum 5. Kesinlikle Katılmıyorum
Eğitim mesleki gelişime olumlu katkı sağladı	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Eğitim kişisel gelişime olumlu katkı sağladı	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Eğitim yeni bilgi ve beceriler kazandırdı	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Eğitim motivasyonumu artırdı	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Eğitim alanımda uygulayabileceğim yeni bilgi ve beceriler kazandırdı	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Eğitim meslektaşlarımla paylaşabileceğim yeni mesleki bilgi ve beceriler kazandırdı	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Eğitim konuya olan ilgimi artırdı	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Bu bölümde “Değişim Yönetimi” konulu hizmetçi eğitim faaliyetini genel olarak değerlendirilen maddeler bulunmaktadır. Her bir maddede size uygun gelen seçeneği işaretleyiniz.	
E. Genel Değerlendirme	1. Evet 2. Kısmen (biraz) 3. Hayır
Katılımcıların hazır bulunuşluk düzeyleri yeterli miydi?	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
Katılımcıların eğitime ilgi, katkı ve katılım düzeyleri yeterli miydi?	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
Katılımınız oldu mu hizmetçi eğitim faaliyetini faydalı buldunuz mu?	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
Bundan sonra bu faaliyetin devamı niteliğinde bir faaliyete daha katılmak ister misiniz?	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
Bundan sonra başka bir hizmetçi eğitim faaliyetine katılmak ister misiniz?	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3
<i>Ankete katıldığınız için teşekkür ederim.</i>	

Ek 5. Uzaktan E itim De erlendirme Anketi

De erli katılımcı,

Bu anket, katılımı oldu unuz Uzaktan Hizmetiçi Faaliyetini tüm yönleriyle de erlendirmek amacıyla hazırlanmı tır. Elde edilen sonuçlar bilimsel çalı malara kaynaklık edecektir. Yapılacak çalı manın güvenilirli i sizlerin verece i yanıtlarla do ru orantılıdır. Bu nedenle anketi titizlikle yanıtlamanız beklenmektedir.

Anket be bölümden olu maktadır. Bölümlerin nasıl yanıtlanaca ı bölüm ba larındaki açıklamalarda belirtilmi tir.

Yanıtlarınız, ara tırmacı dı nda hiç kimse tarafından okunmayacak ve de erlendirilmeyecektir.

Katkı ve yardımlarınız için te ekkür eder, saygılarımı sunarım.

Bahadır ÖZEN

Gaziosmanpa a Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
E itim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Ö rencisi
Tel: 0505 499 39 99
Mail: bahadirozen@gmail.com

K SEL B LG LER N Z	
Cinsiyetiniz	☐ Kadın ☐ Erkek
E itim Durumunuz	☐ Ön Lisans ☐ Lisans ☐ Yüksek Lisans ☐ Doktora
Toplam Hizmet Süreniz	..... Yıl
Okul Yöneticili i Görevindeki Hizmet Süreniz	..... Yıl
Göreviniz	Müdür ☐ Müdür Ba Yrd. ☐ Müdür Yrd. ☐ Teknik Müdür Yrd. ☐
Bran ınız	.....
Son 1 yıl içinde katıldı ınız toplam hizmetiçi e itim faaliyet sayısı	.....

Bu bölümde hizmetiçi e itim faaliyetlerine ili kin maddeler bulunmaktadır. Her bir maddede size uygun gelen seçene i i aretleyiniz.	
A. Faaliyetlerle ilgili maddeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kesinlikle Katılıyorum 2. Katılıyorum 3. Kararsızım 4. Katılmıyorum 5. Kesinlikle Katılmıyorum
Görevimde daha ba arılı olmak için hizmetiçi e itime ihtiyaç duyuyorum.	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi faaliyetlerden faydalaniyorum.	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi faaliyetlerden ö rendiklerimi görevimde kullanıyorum.	① ② ③ ④ ⑤
Hizmetiçi e itimin gereklili ine inanıyorum.	① ② ③ ④ ⑤
Düzenli olarak hizmetiçi e itim faaliyetlerini izliyorum.	① ② ③ ④ ⑤
Çevremdeki çalı anlara hizmetiçi e itime katılmaları hususunda destek veriyorum.	① ② ③ ④ ⑤
Bu bölümde hizmetiçi e itim faaliyetinin uygulanma sürecine ili kin maddeler yer almaktadır. Her bir maddede size uygun gelen seçene i i aretleyiniz.	
B. Faaliyetin Planlanması ve Programı ile lgili fadeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çok iyi 2. yi 3. Orta 4. yi de il 5. Hiç iyi de il
Faaliyet süresi	① ② ③ ④ ⑤
Faaliyetin düzenlendi i tarih	① ② ③ ④ ⑤
Faaliyet içeri inin amaca uygunlu u	① ② ③ ④ ⑤
çeri in güncelli i	① ② ③ ④ ⑤
çeri in gerekli dokümanlarla desteklenmesi	① ② ③ ④ ⑤
Bu bölümde Uzaktan E itim ile ilgili yapılan faaliyetleri de erlendiren maddeler yer almaktadır. Her bir maddede size uygun gelen seçene i i aretleyiniz	
C. Uzaktan E itim Faaliyetleri	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çok iyi 2. yi 3. Orta 4. yi de il 5. Hiç iyi de il
Uzaktan E itim için hazırlanan web sayfasının kullanım kolaylı ı	① ② ③ ④ ⑤
E-Dökümanlar bölümünün e itime katkısı	① ② ③ ④ ⑤
Video Dersler bölümünün e itime katkısı	① ② ③ ④ ⑤
Sesli Kitap bölümünün e itime katkısı	① ② ③ ④ ⑤
Kavramlar Sözlü ü bölümünün e itime katkısı	① ② ③ ④ ⑤
Uzman Sor bölümünün e itime katkısı	① ② ③ ④ ⑤
Tartı malar bölümünün e itime katkısı	① ② ③ ④ ⑤
Web konferans bölümünün e itime katkısı	① ② ③ ④ ⑤
Film üzerinden örnek olay inceleme etkinli inin e itime katkısı	① ② ③ ④ ⑤
Da ıtılan nteraktif DVD'nin e itime katkısı	① ② ③ ④ ⑤
Sistem yöneticisinin sorun çözme becerisi	① ② ③ ④ ⑤

Sorulan soruların cevaplanma süresi	① ② ③ ④ ⑤
htiyaç duydu unuz teknik deste e eri im imkanı	① ② ③ ④ ⑤
Katılmı oldu unuz uzaktan e itim faaliyetinde eksik gördü ünüz veya olmasını yararlı buldu unuz konular nelerdir?	
Bu bölümde hizmetiçi e itim faaliyeti sonucunda edindi iniz kazanımlar hakkında maddeleri bulunmaktadır. Her bir maddede size uygun gelen seçene i i aretleyiniz	
D. E itim Sonu Kazanımlar	1. Kesinlikle Katılıyorum 2. Katılıyorum 3. Kararsızım 4. Katılmıyorum 5. Kesinlikle Katılmıyorum
E itim mesleki geli imime olumlu katkı sa ladı.	① ② ③ ④ ⑤
E itim ki isel geli imime olumlu katkı sa ladı.	① ② ③ ④ ⑤
E itim yeni bilgi ve beceriler kazandırdı.	① ② ③ ④ ⑤
E itim motivasyonumu artırdı.	① ② ③ ④ ⑤
E itim alanımda uygulayabilece im yeni bilgi ve beceriler kazandırdı.	① ② ③ ④ ⑤
E itim meslekte larımla payla abilece im yeni mesleki bilgi ve beceriler kazandırdı.	① ② ③ ④ ⑤
E itim konuya olan ilgimi artırdı.	① ② ③ ④ ⑤
Bu bölümde Uzaktan E itime bakı açınızı de erlendirecek maddeler bulunmaktadır. Her bir maddede size uygun gelen seçene i i aretleyiniz.	
E. Genel De erlendirme	1. Evet 2. Kısmen (biraz) 3. Hayır
Bu proje uzaktan e itimle ilgili dü üncelerimi olumlu yönde geli tirdi.	① ② ③
Uzaktan e itim yöntemini yararlı ve etkili buluyorum.	① ② ③
Uzaktan e itimin ça ın ihtiyaçlarını kar ılayan bir e itim yöntemi oldu unu dü ünüyorum.	① ② ③
Mesai saatleri içerisinde uzaktan e itim araçları ile ilgilenmek için zaman bulabiliyorum.	① ② ③
Evde uzaktan e itim araçları ile ilgilenmek için zaman bulabiliyorum.	① ② ③
Uzaktan e itim yöntemi ö renim hayatına kolaylık ve konfor katıyor.	① ② ③
Uzaktan e itim günlük rutin i lerimi yapmama engel olmuyor.	① ② ③
Okuldan ve görevden ayrılmadan uzaktan e itim almak e itim-ö retimin aksamamasını sa lıyor.	① ② ③
Okulların açık oldu u dönemlerde hizmetiçi e timler uzaktan e itim yöntemi ile verilirse daha etkili olur.	① ② ③
Bundan sonra yine uzaktan e itim faaliyetine katılmak ister misiniz?	① ② ③
<i>Ankete katıldı nız için te ekkür ederim.</i>	

**Ek 6. Deney ve Kontrol Grupların Öntest-Sontest Puanları Arasındaki Farkın
Manidarlığına İlişkin Kovaryans Analizi Çıktıları**

[DataSet1] I:\TEZ DANI MANLI I\Bahadır Özen\ariv\ANAL ZLER-14.11.2012\2.
Kovaryans analizi\ontest-sontest-puan.sav

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1				
deney_ön	10,8421	19	2,38661	,54753
deney_son	13,0000	19	2,13437	,48966
Pair 2				
kontrol_ön	11,6500	20	3,13344	,70066
kontrol_son	12,0500	20	2,98196	,66679
Pair 3				
ontesttoppuan	11,2564	39	2,78830	,44649
sontesttoppuan	12,5128	39	2,61445	,41865

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1			
deney_ön & deney_son	19	,698	,001
Pair 2			
kontrol_ön & kontrol_son	20	,317	,173
Pair 3			
ontesttoppuan & sontesttoppuan	39	,407	,010

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
					95% Confidence Interval of the Difference				
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1	deney_ön - deney_son	-2,15789	1,77210	,40655	-3,01202	-1,30377	-5,308	18	,000
Pair 2	kontrol_ön - kontrol_son	-,40000	3,57477	,79934	-2,07304	1,27304	-,500	19	,623
Pair 3	ontesttoppuan - sontesttoppuan	-1,25641	2,94438	,47148	-2,21087	-,30195	-2,665	38	,011

**Ek 7. Deney ve Kontrol Gruplarının Sontest Puanları Arasındaki Farkın
Manidarlığına İlişkin Kovaryans Analizi Çıktıları**

General Linear Model

Within-Subjects Factors

Measure: MEASURE_1

factor1	Dependent Variable
1	ontesttoppuan
2	sontesttoppuan

Between-Subjects Factors

	Value Label	N
grup 1,00	tokat	19
2,00	amasya	20

Descriptive Statistics

	grup	Mean	Std. Deviation	N
ontesttoppuan	tokat	10,8421	2,38661	19
	amasya	11,6500	3,13344	20
	Total	11,2564	2,78830	39
sontesttoppuan	tokat	13,0000	2,13437	19
	amasya	12,0500	2,98196	20
	Total	12,5128	2,61445	39

Multivariate Tests^b

Effect		Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
factor1	Pillai's Trace	,176	7,880 ^a	1,000	37,000	,008
	Wilks' Lambda	,824	7,880 ^a	1,000	37,000	,008
	Hotelling's Trace	,213	7,880 ^a	1,000	37,000	,008
	Roy's Largest Root	,213	7,880 ^a	1,000	37,000	,008
factor1 * grup	Pillai's Trace	,091	3,722 ^a	1,000	37,000	,061
	Wilks' Lambda	,909	3,722 ^a	1,000	37,000	,061
	Hotelling's Trace	,101	3,722 ^a	1,000	37,000	,061
	Roy's Largest Root	,101	3,722 ^a	1,000	37,000	,061

a. Exact statistic

b. Design: Intercept + grup

Within Subjects Design: factor1

Mauchly's Test of Sphericity^b

Measure: MEASURE_1

Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon ^a		
					Greenhouse-Geisser	Huynh-Feldt	Lower-bound
factor1	1,000	,000	0	.	1,000	1,000	1,000

Tests the null hypothesis that the error covariance matrix of the orthonormalized transformed dependent variables is proportional to an identity matrix.

a. May be used to adjust the degrees of freedom for the averaged tests of significance. Corrected tests are displayed in the Tests of Within-Subjects Effects table.

b. Design: Intercept + grup

Within Subjects Design: factor1

Tests of Within-Subjects Effects

Measure:MEASURE_1

Source		Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
factor1	Sphericity Assumed	31,875	1	31,875	7,880	,008
	Greenhouse-Geisser	31,875	1,000	31,875	7,880	,008
	Huynh-Feldt	31,875	1,000	31,875	7,880	,008
	Lower-bound	31,875	1,000	31,875	7,880	,008
factor1 * grup	Sphericity Assumed	15,055	1	15,055	3,722	,061
	Greenhouse-Geisser	15,055	1,000	15,055	3,722	,061
	Huynh-Feldt	15,055	1,000	15,055	3,722	,061
	Lower-bound	15,055	1,000	15,055	3,722	,061
Error(factor1)	Sphericity Assumed	149,663	37	4,045		
	Greenhouse-Geisser	149,663	37,000	4,045		
	Huynh-Feldt	149,663	37,000	4,045		
	Lower-bound	149,663	37,000	4,045		

Box's Test of Equality of Covariance Matrices^a

Box's M	9,164
F	2,876
df1	3
df2	271286,853
Sig.	,035

Tests the null hypothesis that the observed covariance matrices of the dependent variables are equal across groups.

a. Design: Intercept + grup

Within Subjects Design: factor1

Tests of Within-Subjects Contrasts

Measure:MEASURE_1

Source	factor1	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
factor1	Linear	31,875	1	31,875	7,880	,008
factor1 * grup	Linear	15,055	1	15,055	3,722	,061
Error(factor1)	Linear	149,663	37	4,045		

Levene's Test of Equality of Error Variances^a

	F	df1	df2	Sig.
ontesttoppuan	,642	1	37	,428
sontesttoppuan	1,649	1	37	,207

Tests the null hypothesis that the error variance of the dependent variable is equal across groups.

a. Design: Intercept + grup

Within Subjects Design: factor1

Tests of Between-Subjects Effects

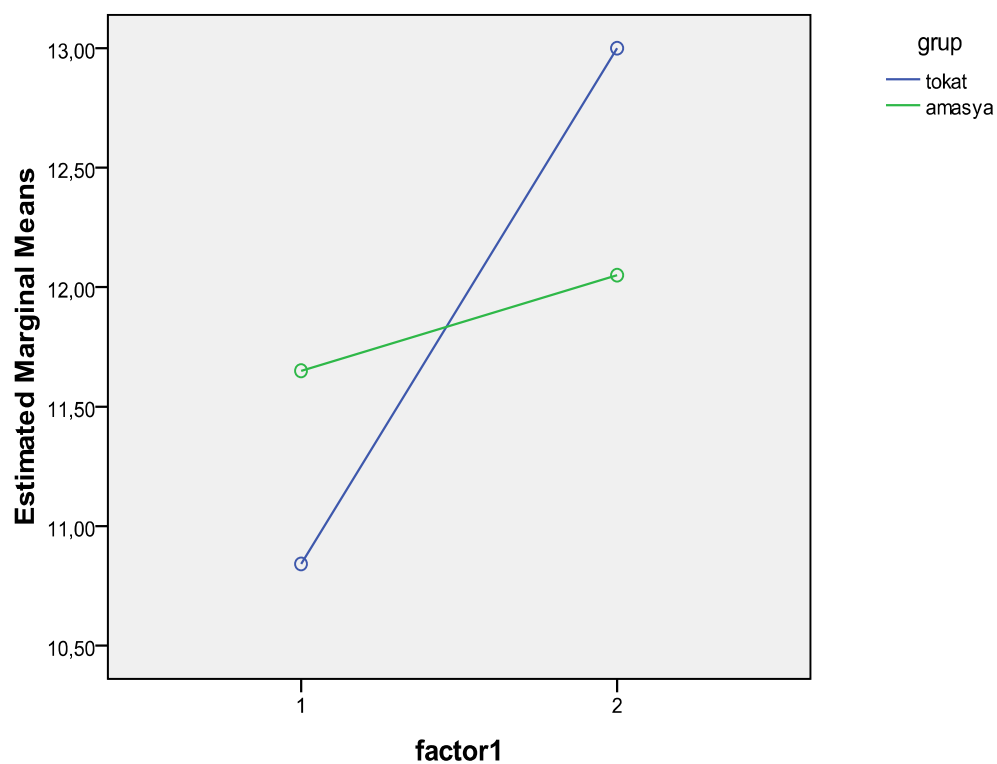
Measure:MEASURE_1

Transformed Variable:Average

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Intercept	11011,483	1	11011,483	1043,707	,000
grup	,098	1	,098	,009	,924
Error	390,363	37	10,550		

Profile Plots

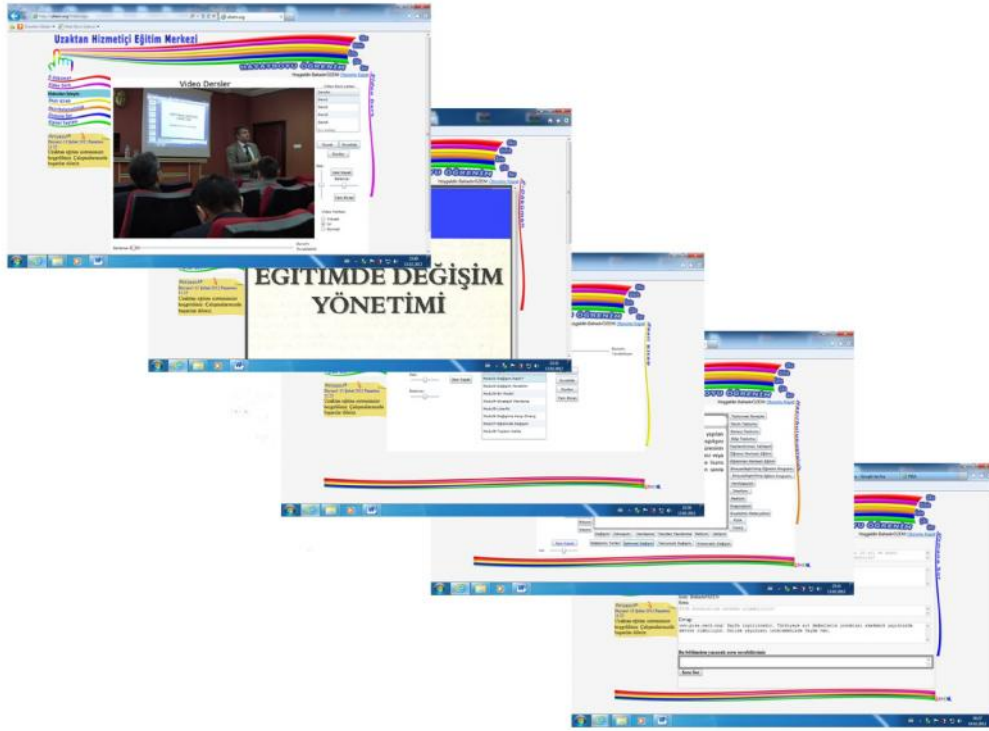
Estimated Marginal Means of MEASURE_1

Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Projesi

Yıl:2012

WWW.UHEM.ORG

Hazırlayan
Bahadır ÖZEN

Hizmetiçi E itimde Farklı Bir Uygulama

"UZAKTAN H ZMET Ç E T M POJES "

Bu proje Gaziosmanpa a Üniversitesi, Amasya l Milli E itim Müdürlü ü ve Tokat l Milli E itim Müdürlü ü i birli i ile hazırlanmı tır.

Hedef: Uzaktan Hizmetiçi E itim Projesi ile okul yöneticilerinin görevlerinde daha ba arılı olmalarını sa lamak.

Amaç: Okul yöneticilerinin hizmetiçi e itim programlarında, zamandan ve mekandan ba ımsız, serbest çalı ma olana ı olan uzaktan e itim yöntemini verimli bir e kilde uygulayabilme.

Bilimsel Ara tırma Projesi Kapsamında De erlendirme

Projenin ara tırmacısı ve tasarımcısı olan Bil . Tek. Ö rt. Bahadır ÖZEN a a ıdaki sorulara yanıt aramaktadır.

- Okul yöneticilerinin e itim yönetimi alanındaki hizmetiçi e itim ihtiyaçları nelerdir?
- Okul yöneticilerinin uzaktan e itim ile hizmetiçi e itim uygulamasına ili kin dü ünceleri nelerdir?
- Yüz yüze e itim uygulanan okul yöneticileri ile uzaktan e itim uygulanan okul yöneticilerinin öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

E-Dökümanlar

Uzaktan Hizmetiçi E itim isimli bu proje Prof. Dr. rfan ERDO AN'ın E itimde De i im Yönetimi adlı kitabı temel alınarak hazırlanmıştır. Ders içerikleri E-Döküman olarak yine bu kitabın bölümleri arasından süzülerek sizlere sunulmu tur.

Projeye katkılarından dolayı sayın ERDO AN'a tekkür ederiz.

Prof. Dr. rfan Erdo an

istanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel E itim Fakültesi öretim üyesi olan Prof. Dr. rfan Erdo an, 1985 yılında Gazi E itim Fakültesi E itim Bilimleri Bölümü'nden mezun oldu. 1986-1992 yılları arasında ABD'de Columbia Üniversitesi'nde E itim Ekonomisi alanında yüksek lisans, Uluslararası E itim ve Kalkınma alanında da doktora yaptı. “Ça da E itim Sistemleri; Okul Yönetimi ve Öretim Liderliği; Sınıf Yönetimi; E itimde De i im Yönetimi; Türk E itim Sistemi: Sorunlar ve Çözümler; Örenmek, Geli mek, Özgürle mek; 99 Sayfada Verimli Ders Çalı ma adlı yedi kitabı ve çok sayıda makalesi bulunmaktadır.

Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

1. Modül-Değişim Nedeni? 2. Modül-Değişim Yönetimi 3. Modül-Flr Model 4. Modül-Stratejik Planlama 5. Modül-Liderlik 6. Modül-Değişime Katkı Diliği 7. Modül-Eğitimde Değişim 8. Modül-Toplam Kalite

Video Ders Sesli Kitap Hazırlanmışlık Uzman Soru Kişisel Sayfaları

DUYURULAR
Dersleri - 13 Şubat 2017 Pazartesi
11.2:
Uzaktan eğitim sistemimize hoşgeldiniz. Çalışmalarınızda başarılar dileriz.

7.BÖLÜM

Prof. Dr. İrfan Erdoğan

EĞİTİMDE DEĞİŞİM YÖNETİMİ

Video Dersler

Bu bölümde Doç. Dr. Nail YILDIRIM'ın anlatımı ile E itimde De i im Yönetimi derslerini izleyeceksiniz. zleyece iniz bu videolar Tokat ilindeki okul yöneticilerine yönelik düzenlenen yüz yüze e itim esnasında çekilmiştir. Çekilen videolar bili m ö retmeni Serkan KAYA tarafından düzenlenerek sizlere sunulmu tur.

Projeye katkılarından dolayı sayın Doç. Dr. Nail YILDIRIM'a ve de erli ö retmen arkadaşlarımız Serkan KAYA'ya te ekkür ederiz.

Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM

Gaziosmanpa a Üniversitesi E itim Fakültesi ö retim üyesi ve dekan yardımcısı olan Doç. Dr. Nail YILDIRIM, Mimar Sinan Üniversitesinde lisans ö renimi tamamlamıştır. Yüksek lisans ve doktorasını nönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, E itim Bilimleri Bilim Dalı, E itim Yönetimi, Denetimi anabilim alanında tamamlamıştır. Milli E itim Bakanlığı nda 10 yıl sınıf ö retmenliği, akabinde 5 yıl

Bu Eğitim Programında Sözedilen Kavramlar Ve Terimler

Kavramlar, nesnelerin ya da olayların ortak özelliklerini kapsayan ve bir ortak ad altında toplayan genel tasarımlardır.

Terimler ise genel konuma ve yazı dili dışında kalan uzmanlık isteyen özel u ra alanlarındaki özel kavramları ifade etmeye yarayan sınırlı anlamlara sahip bir tanımın kısaltılmış ifadeleridir.

Eğitim bilimleri teori ve uygulama olarak ele alınabilir. Teoriyi ise kavramlar ve terimler oluşturmaktadır. Dünyemizi kavramlar ve terimlerle gerçekleştiririz. Her bir kavram kendi alt kavramlarını da oluşturarak bilgiyi adeta bir ağ gibi zihnimize örer.

Bu eğitim programında eğitim bilimlerinde kullanılan bir dizi kavram ve terimler kullanılmaktadır. Bu kavram ve terimleri siz de değerli katılımcılarımıza hatırlatmak ve

zihninizde olan bilgiyi tazilemek adına bu bölüm hazırlanmıştır. Hazırlanan bu içerik sayesinde derslere olan hazırlanmışluk düzeyiniz artacak ve uygulamalardan daha fazla istifade edebilirsiniz.

Uzaktan Hizmetçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Hoşgeldin! Balıca ÖZEN! Oturumu Kapat.

İşlemsel Değişim

Bir işin yapılma biçim ve biçimlerinde yapılan değişimdir. İşin yapılma sırası, hızı ve işin yapılma şeklini belirleyen kurallarla ilgilidir. Zorunlu eğitim süresinin uzatılması, müfredata bazı derslerin eklenmesi veya çıkarılması, öğretmen adaylarının daha önce lisans düzeyinde aldıkları dersleri lisans bitirdikten sonra almaları işlemsel değişim örnekleridir.

Uzaktan Eğitim Sistemimize Hoşgeldiniz. Çalışmalarımızda Başarılar Dileriz.

Uzman Soru Sormak ister misiniz?

Bu bölümde dersleri anlatan sayın Doç. Dr. Nail YILDIRIM'a E-İletimde Değişim Yönetimini temel alan sorularınızı iletebilirsiniz. Sorularınız sorular tüm kullanıcılar tarafından izlenebilecektir. Sorulara yanıt en geç 1 gün sonra verilecektir. Sorularınızı sormadan önce daha önceki soruların soruları okumanızda yarar vardır.

Tartı malara Katıl (Konu Ba lıkları)

Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Hoşgelcin BahadırÖZEN | Oturumu Kapat

E-Döküman

Video Ders

Sesli Kitap

Hazırbulunusluluk

Uzmana Sor

Uzmana Sor

Tartışmalara Katıl

Yeni Tartışma Konusu Aç

Kişisel Sayfam

Açılmış Tartışma Konuları

Tarih: 14 Şubat 2012 Saat 12:04 Sayın **Misafir** aşağıdaki konuyu tartışmaya açmıştır. Katılmak için aşağıdaki Linki tıklayınız.
Konu: Uzaktan eğitimi faydalı buluyormusunuz?

Tarih: 14 Şubat 2012 Saat 12:23 Sayın **BahadırÖZEN** aşağıdaki konuyu tartışmaya açmıştır. Katılmak için aşağıdaki Linki tıklayınız.
Konu: Sürekli dengeleri değişen dünyada eğitimin değişmesi kaçınılmazdır

DUYURULAR

Duyuru-13 Şubat 2012 Pazartesi 11:25

Uzaktan eğitim sistemimize hoşgeldiniz. Çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Tartı malara Katıl (Katılımcı)

Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Hoşgelcin BahadırÖZEN | Oturumu Kapat

E-Döküman

Video Ders

Sesli Kitap

Hazırbulunusluluk

Uzmana Sor

Uzmana Sor

Tartışmalara Katıl

Yeni Tartışma Konusu Aç

Kişisel Sayfam

İçeriği aşağı kaydırarak okuyabilirsiniz. Tartışmaya katılmak için içeriğin en altında bulunan paneli kullanabilirsiniz.

Tarih: 14 Şubat 2012 Saat 12:04 Sayın **Misafir** diyor ki:

Tartışma Konusu:
Uzaktan eğitimi faydalı buluyormusunuz?

İçerik:
Merhabalar arkadaşlar
Uzaktan eğitimin yüzyüze eğitime bir alternatif olduğunu düşünmüyorum. Dence yüzyüze eğitimdeki iletişim öğrenmenin kalıcılığını sağlıyor. Sizlerince görüşlerinizi çok merak ediyorum.

Tarih: 14 Şubat 2012 Saat 12:14 Sayın **BahadırÖZEN** diyor ki:

Tartışma Konusu:
Uzaktan eğitimi faydalı buluyormusunuz?

İçerik:
Selam arkadaşlar
Ben uzaktan eğitimin günümüz dünyasında oldukça geçerli bir yer tutacağını düşünüyorum. Artık kitleler internet aracılığı ile bir araya geliyor. Bilgiye erişmenin en kolay yolu internet. Bilgi başkalarının etkisini ile ezberden öteye gitmiyor. Halbuki bilgiyi kişi kendi aradığında

Söz sizde (Aşağıdaki bölüme yazarak tartışmaya katılabilirsiniz)

DUYURULAR

Duyuru-13 Şubat 2012 Pazartesi 11:25

Uzaktan eğitim sistemimize hoşgeldiniz. Çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Yeni Tartışma Konusu Aç

Uzaktan Hizmetçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Oku Dinle İzle Çöz Sor

Hoşgeldin BahadırÖZEN! Oturumu Kapat

Aşağıdaki bölümden yeni tartışma açabilirsiniz.

Konu:

İçerik:

Konu Aç

E-Döküman
Video Ders
Sesli Kitap
Hazırlanmışlık
Uzmana Sor
Uzmana Sor Tartışmalarına Katıl
Yeni Tartışma Konusu Aç
Kişisel Sayfam

DUYURULAR
 Duyuru! 13 Şubat 2012 Pazartesi 11:25
 Uzaktan eğitim sistemimize hoşgeldiniz. Çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Özel Duyurular Sayfası

Uzaktan Hizmetçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

Oku Dinle İzle Çöz Sor

Hoşgeldin Misafir! Oturumu Kapat

Tarih: 14 Şubat 2012 Salı 12:30 BahadırÖZEN Duyuruvar Acil duyuru
 Son 2 gündür sisteme girmedığınız tespit edilmiştir. Sisteme girmekte sorun yaşıyorsanız sistem yöneticisine ulaşabilirsiniz.

E-Döküman
Video Ders
Sesli Kitap
Hazırlanmışlık
Uzmana Sor
Kişisel Sayfam
Kişiyeye Özel Duyuru
Şifre Değiştir
İstatistiklerim

DUYURULAR
 Duyuru!-13 Şubat 2012 Pazartesi 11:25
 Uzaktan eğitim sistemimize hoşgeldiniz. Çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Ek 9. UHEM Broür

Uzaktan Hizmetçi Eğitim Merkezi

HAYATBOYU ÖĞRENİM

WWW.UHEM.ORG

Okuyun, Dinleyin, İzleyin, Kavram Haritanızı Oluşturun, Uzmana Danışın ve Tartışın
Öğrenme ortamlarının birçok rengini içeren **Uzaktan Eğitim Portalına Hoşgeldiniz**

Şüphesiz ki öğrenme kişinin isteği ve kabiliyeti çerçevesinde gerçekleşir. Öğrenmenin en üst düzeyde gerçekleşebilmesi için siz değerli katılımcılara farklı öğrenme ortamları sunmayı amaçlayan bu eğitim portalı sizleri zamandan ve mekandan bağımsız, kendi öğrenim planınızı tasarlayabildiğiniz, özgür bir öğrenme süreci vaat ediyor.

Okuyun
Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN'ın bu alanda yazılmış en kapsamlı eserinden seçilmiş bölümleri okuma fırsatı bulabileceksiniz.

Dinleyin
Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN'ın bu alanda yazılmış en kapsamlı eserinden seçilmiş bölümleri sizler için seslendirdik.

İzleyin
Mili Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda öğretmenlik ve yöneticilik deneyimi olan, uygulama kökenli akademisyen Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM'ın anlatımı ile video dersleri izleyebilirsiniz.

Kavram Haritanızı Oluşturun

Konunun tamamında söz edilen kavramları ve tanımları hatırlayarak kendi kavram haritanızı oluşturabilir ve hazırbulunuşluk düzeyinizi arttırabilirsiniz.

Uzmana Danışın

Video derslerde sizlerle olan Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM'a bu bölümden ulaşabilir ve soru sorabilirsiniz.

Tartışın

Tüm kursiyerlerin birlikte tartışabileceği bu bölümde beyin fırtınası oluşturabilirsiniz.

Etkili bir öğrenme faaliyeti için nereden başlamalı?

1. Öncelikle hazırbulunuşluk düzeyinizi arttırmalısınız. Bunun için **Kavram Haritası** bölümündeki kavramları hatırlayarak işe başlamak doğru bir tercih olacaktır.
2. Kavramlarda eksikliğinizi olmadığına kanaat getirdiğinizde Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN'ın eserini okumanız konuyu anlamanızı sağlayacaktır. Bu eseri isterseniz **E-Döküman** bölümünden okuyabilir, isterseniz **Sesli Kitap** bölümünden seslendirilmiş halini dinleyebilirsiniz.

3. Konuyu kavramanız için Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM'ın video derslerini **Video Ders** bölümünden izlemelisiniz. Yaşanmış öyküler içeren ve sizlerin de benzerini yaşamakta olduğunuz yönetim sorunlarına getirilen farklı yaklaşımları bulabileceğiniz bu bölümün önemini vurgulamak isteriz.

4. Konu ile alakalı tüm sorularınızı isterseniz Yrd. Doç. Dr. Nail YILDIRIM'a sorabilirsiniz. Soru sormak için **Uzmana Sor** bölümüne başvurmalısınız.

5. Son olarak konuyu kavramış olan siz değerli katılımcıların tümünün katılabileceği tartışma platformunda beyin fırtınası olanağını sağlamak için hazırlanmış olan bölüme **Uzmana Sor** menüsünün alt menülerinden **(Tartışma Konusu Aç - Tartışmaya Katıl)** ulaşabilirsiniz.

Ek 10. Örnek Katılım Belgesi

Ek 11. Anket Uygulama zni (Amasya)

T.C.
AMASYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

08-02-2011

Sayı : B.08.4.MEM.4.5.00.11.355.01/
Konu : Uygulama izni

2353

GAZIOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
TOKAT

İlgi: 21/01/2011 tarih ve B.30.2.GOÜ.0.70.00.00-044-320-421 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı 069506034 nolu tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Bahadır ÖZEN'in, Yrd.Doç.Dr.Erdal KÜÇÜKER'in danışmanlığında "İlköğretim ve Ortaöğretim Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi Eğitimlerinde Uzaktan Öğretim Yönteminin Uygulanabilirliği" konulu anket çalışmasını ilimiz merkez ilçe ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında yapmasının uygun görüldüğüne ilişkin Valilik Makamınının 07/02/2011 tarih ve 2290 sayılı oluru ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi arz ederim.

Necati AKKURT
İl Millî Eğitim Müdürü

EKLER:

1-Valilik Oluru(1 sayfa)

Posta Kodu : 05100 AMASYA
Adres : Elmasiye Caddesi Nergis Sokak
Telefon: (0 358) 212 29 92/ 5 hat Faks: (0 358) 218 50 31
e-posta : amasyamem@meb.gov.tr/
Elektronik Ağ: www.amasya.meb.gov.tr/

EĞİTİME
%100
DESTEK

DANISMA
444 0 632
H A T T I

Ek 12. Valilik Oluru (Amasya)

T.C.
AMASYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

07-02-2011

Sayı : B.08.4.MEM.4.5.00.11.355.01/
Konu : Uygulama izni

2290

VALİLİK MAKAMINA
AMASYA

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğünün ekte sunulan 21/01/2011 tarih ve 421 sayılı yazısı ile Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı 069506034 nolu tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Bahadır ÖZEN'in, Yrd.Doç.Dr.Erdal KÜÇÜKER'in danışmanlığında "İlköğretim ve Ortaöğretim Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi Eğitimlerinde Uzaktan Öğretim Yönteminin Uygulanabilirliği" konulu anket çalışmasını ilimiz merkez ilçe ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında yapması için izin teklif edilmektedir.

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğünün teklifi gereğince; Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı 069506034 nolu tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Bahadır ÖZEN'in Yrd.Doç.Dr.Erdal KÜÇÜKER'in danışmanlığında "İlköğretim ve Ortaöğretim Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi Eğitimlerinde Uzaktan Öğretim Yönteminin Uygulanabilirliği" konulu anket çalışmasını ilimiz merkez ilçe ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında yapması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınızı arz ederim.

Necati AKKURT
İl Millî Eğitim Müdürü

EKLER:

- 1-Ünv.Yazısı(5 sayfa)
- 2-Anket(4 sayfa)

OLUR

..02/2011

Hakan KUBALI

Vali a.

Vali Yardımcısı

Posta Kodu : 05100 AMASYA
Adres : Elmasiye Caddesi Nergis Sokak
Telefon: (0 358) 212 29 92// 5 hat Faks: (0 358) 218 50 31
e-posta : amasvamem@mcb.gov.tr/
Elektronik Ağ: www.amasya.mcb.gov.tr/

EGITIME
%100
DESTEK

DANISMA
444 0 632
HATTI

Ek 13. Anket Uygulama izni (Tokat)

T.C.
TOKAT VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

SAYI :B.08.4.MEM.4.60.00.04/311/ 2225
KONU : Anket izni.

102-52-2011

GAZİ OSMAN PAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
TOKAT

İlgi: 21/01/2011 tarih ve 320-421 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde gönderilen üniversitenizin Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Bahadır ÖZEN' e ait araştırma izni Müdürlüğümüz İnceleme Komisyonu tarafından incelenmiş, söz konusu araştırmanın yapılmasında herhangi bir sakınca olmayacağı kanaatine varılmış olup, konu ile ilgili makam onayı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi, uygulamanın okullarımızdaki durum hakkında bilgi sahibi olmak ve veri tabanı oluşturmak açısından tez sonucunun müdürlüğümüze bildirilmesini rica ederim.

Hacı Mehmet KARA
Vali a.
Vali Yardımcısı

EKLER

1 adet makam onayı
1 adet anket

Hükümet Konağı Kat: 3, 60100 TOKAT
Tel:0 (356) 214 10 17-170 Faks:0 (356) 214 11 86
e-mail: tokatmem@meb.gov.tr İnt: <http://tokat.meb.gov.tr>

Bilgi İçin : Abdullah COŞKUN Şef
hizmetici60@meb.gov.tr

Ek 14. Valilik Oluru (Tokat)

T.C.
TOKAT VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı :B.08.4.MEM.0.60.13-774.01-
Konu : Eğitim Semineri

19271

24-10-2011

VALİLİK MAKAMINA
TOKAT

İlimiz merkezinde faaliyetini sürdüren ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görevli ekli listede isimleri bulunan yöneticilere, Hizmetiçi Eğitimde Uzaktan Öğretim Yönteminin Uygulanabilirliği ile ilgili "Eğitimde Değişim Yönetimi" konularında Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Erdal KÜÇÜKER tarafından 31/10/2011 – 01/11/2011 tarihlerinde müdürlüğümüzce iki gün sekiz saat eğitim semineri verilmesi planlanmaktadır.

Seminerin; Tokat Merkez Anadolu İmam Hatip Lisesi Toplantı Salonunda 08:00 – 12:00 saatleri arasında verilmesi, katılımcıların görevli sayılması müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğünde olurlarınıza arz ederim.

Ömer ALBAYRAK
İl Milli Eğitim Müdürü

OLUR
21/10/2011
Bülent KARAYAN
Vali a.
Vali Yardımcısı

Hükümet Konağı Kat: 3, 60100 TOKAT
Tel:0 (356) 214 10 17 Faks:0 (356) 214 11 86
e-mail: tokatmem@meb.gov.tr İnt: http://tokat.meb.gov.tr

Bilgi İçin : Abdullah COŞKUN Şef
hizmetici60@meb.gov.tr

Ek 15. Yüz yüze Hizmetiçi Eğitim Faliyeti Makam Oluru (Tokat)

Ek 16. Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Faaliyeti Makam Oluru (Amasya)

T.C.
AMASYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

2012-03-26

Sayı : B.08.4.MEM.0.05.13.00-774.01.02- 6854
Konu : Eğitimde Değişim Yönetimi-Uzaktan
Hizmetiçi Eğitim Kursu

VALİLİK MAKAMINA

İlimizde bulunan resmi ortaöğretim ve ilköğretim okullarında görev yapan ekli listede isimleri belirtilen yöneticilere yönelik; 2012050183 faaliyet numarası ile, 26/03/2012 – 06/04/2012 tarihleri arasında 10 (on) gün, 8 (sekiz) saat süreli “Eğitimde Değişim Yönetimi – Uzaktan Eğitim Kursu”nun interaktif ortamda düzenlenmesi, düzenlenen kursta eğitim yöneticisi ve eğitim merkez müdürü olarak şube müdürü Celalettin KAPUSUZ’un ve eğitim görevlisi Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi Bilişim Teknolojileri öğretmeni Bahadır ÖZEN’in görevlendirilmesi Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde yukarıda belirtilen faaliyetin yapılması, faaliyete eğitim görevlisi olarak görevlendirilen personelin ek ders ücret giderlerinin İl Millî Eğitim Müdürlüğünün (kadrosunun bulunduğu okul müdürlüğüne puantaja eklenerek muhasebe bölümüne verilmesi) 2012 yılı mali bütçesinin ilgili tertibinden ödenmesi hususunda;
Olur'larınızı arz ederim.

Celalettin KAPUSUZ
Müdür a.

İl Millî Eğitim Şube Müdürü

OLUR
k..v02/2012

Gıyasettin TAŞ
Vali a.

İl Millî Eğitim Müdür V.

EKLER:

- 1- Kurs Programı (3 sayfa)
- 2- Kursiyer Listesi (2 sayfa)
- 3- Görevli Listesi (1 sayfa)

Posta Kodu : 05100 AMASYA
Adres : Elmasiye Caddesi Nergis Sokak
Telefon: (0 358) 212 29 92// 5 hat Faks: (0 358) 218 50 31
e-posta : amasyamem@meb.gov.tr/
Elektronik Ağ: www.amasya.meb.gov.tr/

EĞİTİM
%100
DESTEK

DANISMA
444 0 632
H A T T I

Ek 17. Uzaktan Hizmetçi Eğitim Görevlendirme Onayı (Amasya)

T.C.
AMASYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Liste - II

(Hizmetçi Eğitim Faaliyetinde Görevlendirilenlerin Listesidir.)

Faaliyet No: 2012050183 **Tarihi:** 26-Mar-2012 / 06-Nis-2012
Faaliyet Adı: Eğitimde Değişim Yönetimi-Uzaktan Eğitim Kursu **Süre(Yol Harıcı):** 8 Saat / 10 Gün
Katılacaklar: İstekli yöneticiler **Faaliyetin Yeri:** AMASYA/MERKEZ - İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Kursiyer Sayısı: **Konaklama Yeri:**

S.No	Ünvanı	Adı ve Soyadı	Branşı	Eğitim Faaliyetindeki Görevi	Görev Yeri Adresi	İl/ilçe	Görev Tarihleri	Ders Saati	Ders S. Ücreti
1	Öğretmen	BAHADİR ÖZEN		Eğitim Görevlisi	Amasya Anadolu Teknik Lisesi, Anadolu Meslek	AMASYA MERKEZ	26/03/2012 06/04/2012	8	
2	Şube Müdürü	CELALETTİN KAPUSUZ		Eğitim Yöneticisi ve Merkez Müdürü	İl Millî Eğitim Müdürlüğü MERKEZ / AMASYA	AMASYA MERKEZ	26/03/2012 06/04/2012		

Tanzim Tarihi : 13/03/2012

Not: Eğitim görevlilerine fiilen işledikleri ders saati sayısı kadar ücret ödenecektir.

Celalettin Kapusuz
Celalettin KAPUSUZ
İl Millî Eğitim Şube Müdürü